

80 RAVO IAI IANA!

Tinăra și frumoasa actriță sovietică Tatiana Samoilova a fost distinsă cu mențiunea pentru interpretare a rolului Veronikăi din filmul „Zboară cocorii”, încununat cu Marele Premiu (PALME D'OR) al celui de-al XI-lea Festival Cinematografic Internațional de la Cannes. Iată-o, în timpul supeului pe care l-a oferit cineaștilor străini, ciocnind un pahar cu actrița americană Jayne Mansfield.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 21 (157) — 24 mai 1958

În acest număr:

PRIVITI

CU NOI!

4-5 — „Macaz” inovator — reportaj — de Rodica Nedelea

Vreau să vă vorbesc — fragment de poem — de Ionelis Rîțșos

6-7 — Japonia împotriva morții (I) — note de drum — de Eugen Jeleleanu

8-9 — Expo'58 — foto-reportaj

Zboară cocorii, Marele Prețiu al festivalului de la Cannes

10-11 — Nu departe de catedrala din Palermo — de Mariana Vlădescu

12 — Plouă — schiță — de Hara Iamb Zincă

13 — Scriitori și cărți. Un scriitor care știe de lumă” de Florin Mugur; Pe apele de legendă ale mării” de Traian Stoica; Consemnări literare” de Voita

14-15 — Strănepotul lui Mister Clown — de Silvia Roșculeț

16 — Fără „zîmbiți, vă rog!”

Poezii — de Szemer Ferenec, Rusalin Mureșanu și Constantin Ilie

17-18-19 — O lecție practică — reportaj — de T. Căsanfil

Farul IV — capitoul III

20-21 — Al doilea Băgăgan — reportaj — de F. Irseanu

Muzeul „N. Bălcescu” — de E. Cerbu

22 — Oaspeți din Philadelphia — de Andrei Tudor

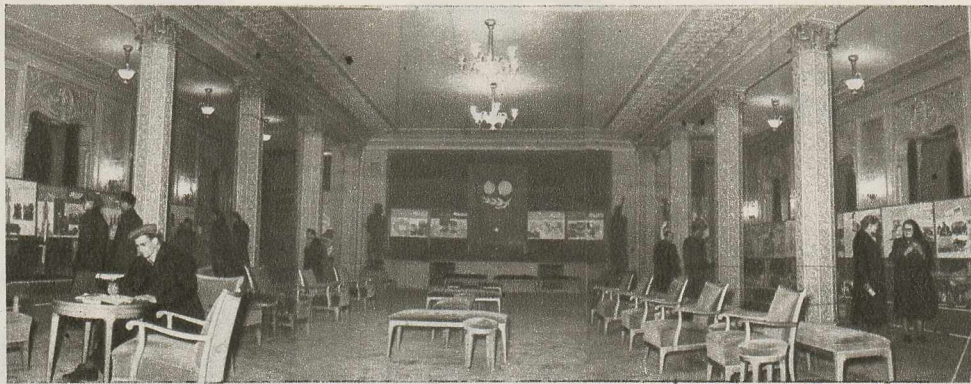
23-24 — Dacă nu-ți plac romanele — reportaj — de Ștefan Faur

Un om posac — schiță — de Rik Auerbach

25-26 — Fotocronica externă

27 — În jurul globului

28 — Sport

PENTRU MUNCITORII HUNEDORENI a fost construit un nou teatru. În holul noii clădiri se află expoziția „10 ANI DE PUTERE POPULARĂ ÎN REGIUNEA HUNEDOARA”

COLECTIVUL TEATRULUI DE STAT, SECȚIA MAGHIARĂ, din Oradea interpretează opera „Lăsați-mă să cînt” de Gherase Dendrino, cu artista Răzș Ana în rolul Berței Gordun și Iselenghi Ferenc în rolul lui Ciprian Porumbescu.

O EXPOZIȚIE DE JUCĂRII din R.D. Germană s-a deschis în Capitală, sub auspiciile I.R.R.C.S. Ambasadorul R.D. Germane la București, Georg Stibl, a anunțat că, după închiderea expoziției, jucăriile expuse vor intra în patrimoniul palatelor și caselor de pionieri din țara noastră, ca un dar al R.D. Germane oferit Ministerului Învățămîntului și Culturii.

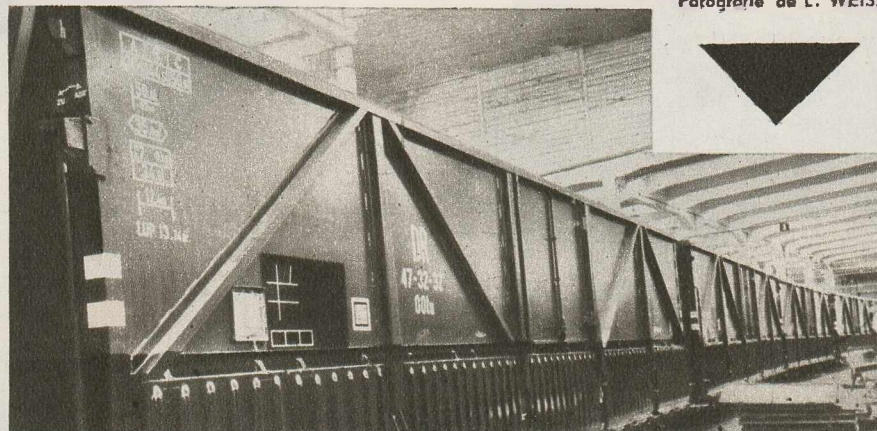
MAISTRUL PĂSTRĂVAR Valeriu Antonovici și inginerul Aurel Neacșu efectuează mulgerea artificială a unei lostrite de sex masculin. Icoarele, mulse de la exemplarele femele, după fecundarea cu lapții masculini vor fi deșeu în incubatoare speciale. În felul acesta, se vor obține puieții necesari repopulării apelor de munte cu lostrite, pește pe cale de dispariție.

Fotografie de F. MICHITOVICI

VAGOANE GERMANE? NU! Sînt vagoane fabricate în R.P.R. pentru R.D. Germană. Ele sînt destinate transportului minereului și fac parte dintr-o comandă executată de uzinele „Gh. Dimitrov” din Arad.

Fotografie de L. WEISS

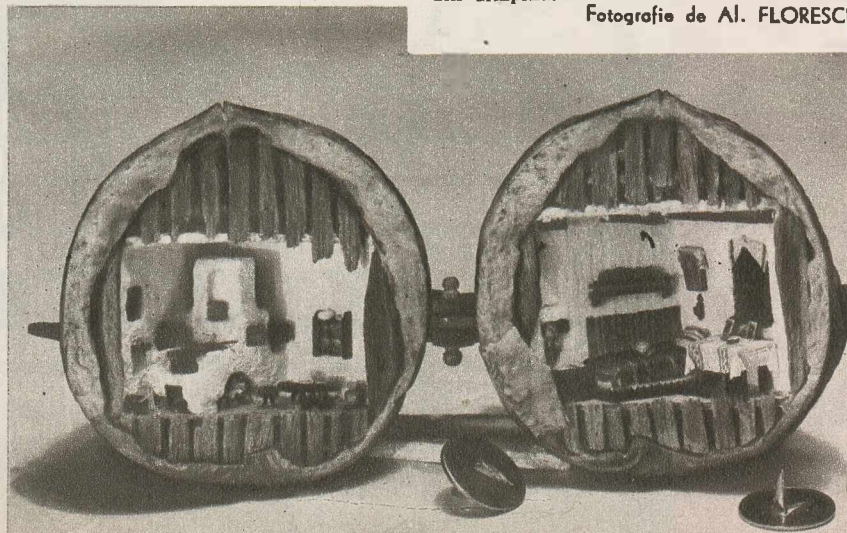
ÎN CASA DE LA MIRCEȘTI — azi Muzeul memorial „Vasile Alecsandri” — poate fi vizitată și camera de lucru a marelui scriitor.

UN „APARTAMENT” ÎNTR-O ... NUCA Da, da! Un apartament compus dintr-o bucătărie și o cameră țărănească, cu utilaje și mobilierul necesare: vatra cu pila pe care se află niște vase minuscule, o masă cu trei picioare pe care abia a fost răsturnată, mămăliga, un bîldar cu 11 străchini de diferite mărimi, dar nici una mai mare de 1,5 mm în diametru etc. etc.

Interiorul țărănesc numără nu mai puțin de 28 de piese... Toate acestea au fost lucrate cu migală de miniaturistul Florin Rădulescu din Cîmpina.

Fotografie de Al. FLORESCU

LABORATORUL COSMIC

transmite!...

Schema orbitelor celor trei sateliți artificiali sovietici.

Observatorul Astronomic, stația de observare a sateliților... apte oameni stau cu mințile înfrunte urechii, în fața unui receptor. O expresie de concentrare adâncă, de emoție și nădăjdie nervoasă este întipărită în figurile lor.

Ce ciudat!... Oamenii aceștia sunt astronomi. Au avut toată viața de-a face cu planete, cu umbre stelare, cu însuși universul. Obiectul studiului le-a rămas răbdare. Mille de ani-lumină i-au făcut calmi. Și iată-i acum nerăbdători, emoționați, în fața unor semnale radio.

— El este! Oprește-te! Degătele celui ce manipulează aparatul încremenesc pe buton. I, deodată, în încăperea răzbatetorioasă, din cosmos, semnalele celui de-al treilea satelit artificial sovietic:

— Ti - ti - ta - ti! Seamănă cu țera L din Morse... El este!

Toți aprobă, elătînd capul. Oamenii nu vrea să mai scoată vorbă. Nu vrea să piardă nici un mesaj. Semnalele se întăresc, cad în intensitate, pentru ca să rească iar.

Au trecut doar cinci minute și la primul „Ti - ti - ta - ti” recepționat acum. În timpul acesta, străbătînd vastitatea cu peste 8.000 m pe secundă, volicul pămîntean trimis în cosmos a parcurs peste 2.000 km! Dar asta înseamnă distanța București - Paris! Dar asta înseamnă...

N-are rost să fac eu, un profan, precierile. Să-l rugăm pe profesorul Calin Popovici, șeful stației A.G.I., din București, de observare a sateliților, să ne vorbească despre cel de-al treilea satelit artificial sovietic.

— V-am ruga să ne spuneți, domnule profesor, cum se explică faptul că semnalele sunt atât de puternice și greutatea actualului satelit?

— Foarte simplu: prin bogăția și complexitatea aparatului științific existente la bord. O parte din energia necesară funcționării acestui aparat este furnizată de baterii solare. Se știe că bate-

riile chimice se epulzează destul de repede. Durata celor solare este, în schimb, nelimitată. Aceasta înseamnă că de pe cel de „al 3-lea” — cum îi spunem noi abreviat — se vor putea primi date, tot timpul vieții sale. Dimensiunile și greutatea de 1.327 kg arată că, pentru lansarea noului satelit, s-a folosit o rachetă extrem de puternică. O asemenea rachetă — după cum a declarat însuși Werner von Braun, cunoscutul constructor de rachete din S.U.A. — nu există încă în Statele Unite, unde s-au lansat doi sateliți de câte 14 kg și unul doar de 1,5 kg.

— Dacă savanții sovietici sînt stăpîni pe o rachetă atât de puternică, nu s-ar putea oare trimite un corp în lună?

— Ba da, un corp mai ușor, de ordinul a câteva zeci de kilograme. Acest lucru nu a fost însă deocamdată întreprins, deoarece nu prezintă o rentabilitate științifică asigurată: cu un corp de numai câteva zeci de kilograme nu pot fi expediate instrumentele de cercetare științifică necesare.

— Dar cînd credeți că va putea începe explorarea „pe concret” a satelitului nostru... natural?

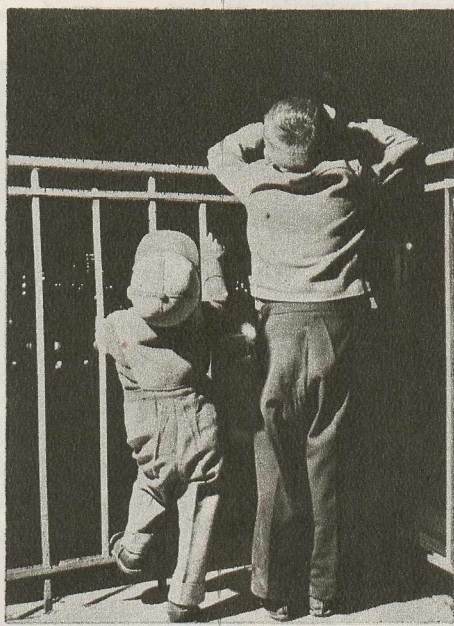
— După cele mai optimiste pronosticuri, peste un an se va putea trimite un satelit care să înconjoare și pămîntul, și luna. El ar fi înzestrat cu dispozitive de televiziune care ar putea transmite situația de la „fața locului”. În felul acesta vom putea vedea, în sfîrșit, fața lunii, care e veșnic ascunsă privirii noastre.

— Și acum, ultima întrebare: „al 3-lea” va putea fi văzut de toată lumea?

— Datorită mărimii lui, el este extrem de strălucitor și va putea fi văzut cu ușurință de pe aproape întreaga suprafață a pămîntului, înainte de răsăritul soarelui și după asfințit, cînd este încă luminat de razele astrului. În ce privește țara noastră, orele de vizibilitate vor fi comunicate din timp, de către Observator. De asemenea, emisiunile satelitului pot fi ușor recepționate, deoarece postul de emisie e destul de puternic, iar lungimea de undă de 15 m, pe care emite, există la mai toate aparatele de radio din comerț...

— Am mulțumit profesorului și, de la Observator, am pornit-o spre tramvai. Soarele asfințise și o boare plăcută se așternuse peste pămîntul încălzit. Cînd am ajuns în stație, am găsit acolo un grup mare de oameni. Toți priveau cerul în tăcere, cu emoție. Deodată, cineva a strigat: „El este!” Și pe cerul vast, la orizont, printre nori, am văzut cu toții, zburînd câteva clipe, o stea strălucitoare.

Constanța COPORAN

Uite-ți!

Fotografie de D. CERNOV-Moscova

București: „El este!”

Școala medie serală a uzinelor „23 August”... Pe coridoare e forfotă. Cu toate că recreația e pe sfârșite, în câteva grupuri se discută cu multă însuflețire. Îmi fac loc

printre elevi, spre cancelarie. Deodată aud un glas pițigăiat:

— Mă' Nae Macaz, cum îți mai merge „marea descoperire”?

Cel întrebat nu răspunde. E un tânăr puțintel la trup, cu obraji de copil, cu ochi mari, sfioși.

Prin faptul că e neobișnuit, numele „Macaz” îmi stârnește curiozitatea. Întreb un elev, un băiețandru cu câteva tulle drepte mustață, care trage zdravăn dintr-o țigară:

— Așa îl cheamă pe el, Macaz?

— Nu, Macaz îi zicem noi, de când a făcut inovația pentru I.T.B. O să ia din nou bani...

— Pentru ce?

— Pentru o inovație.

— Dar a mai luat vreodată?

— Da, pentru alta!

Sună. Gălăgia se mută de pe coridoare în clase, apoi se face liniște.

Inovatorul e un „puști”

În minte îmi stăruie imaginea băiatului acela slăbuț, a ochilor lui cuminți și timizi... Un elev al școlii serale a făcut o inovație! Dar cum și ce fel de inovație a realizat? Ca să fiu sinceră, la început numele Macaz m-a surprins și m-a amuzat; acum însă mă interesează tânărul care poartă acest nume ciudat.

Întru în cancelarie și aflu aici câteva amănunte, chiar de la dirigintele clasei a VIII-a C, în care este elev autorul „marii descoperiri”.

— Numele lui nu e Nae Macaz — îmi spune zîmbind dirigintele clasei — ci Drăgan Nicolae. Inovația lui e un macaz automat pentru tramvaie, pe care

I.T.B.-ul l-a pus în experimentare. Până acum rezultatele sînt foarte bune...

— Dar, după cite am văzut, elevul dv. e foarte tînăr...

— Într-adevăr, are numai 18 ani. Adesea, cînd vorbim de el, îi zicem „puștiul”.

Profesorul Nicolae Nistor îmi povestește apoi că lui Drăgan Nicolae îi place mult mecanica. În ce privește cunoștințele în domeniul acesta, e un autodidact dar, dîndu-și seama de lacunele lui teoretice, se străduiește din răspuneri să le împlinească.

Interviu pe coridorul școlii

Pe coridorul îngust, luminat de un bec obosit, se revarsă din nou larma recreației. Printre elevii care se îndreaptă spre ieșire, îl zăresc pe Drăgan Nicolae.

— Nu te superi dacă te rețin câteva clipe? Dumneata ești inovatorul?...

— Da, eu...

Zîmbește încurcat, clipind des.

Inovatorul mi-a explicat, pe macheta de lemn, principiul de funcționare al macazului automat.

Am în față un băiat mai mult scund, cu ochi căprui, cercetător, cu păr castaniu, dezordonat, prin care își trece adesea degetele răs-firate. Sfiiciunea lui mă surprinde în așa măsură, încît o clipă mă îndoiesc dacă e adevărat că băiatul acesta a putut face o inovație, după cît se pare importantă.

— Spune-mi, te rog, cum ai realizat macazul automat? — îl întreb. Ai îmbunătățit cumva sistemul macazurilor electrice pe care le are C.F.R.-ul?

— Cînd am făcut inovația, nu știam dacă există sau nu macazuri electrice... Și pe urmă, eu nu am intenționat să fac un macaz automat... Dar, știți, a fost așa... dintr-o vorbă aruncată...

— Cum, adică?

— Acum o jumătate de an, lucram la strung. De cite ori schimbam viteza, trebuia să frinez. M-am gîndit atunci să fac un mecanism automat, care să schimbe singur viteza. L-am meșterit cam două luni de zile și am făcut apoi o schiță pe care am dat-o la cabinetul tehnic. Tovarășii de acolo mi-au spus însă că e mai bun sistemul de schimbare a vitezei, așa cum e la strung. Că al meu nu merge.

— Și ce-ai făcut atunci?

Drăgan Nicolae saltă ușor din umeri, în vreme ce își trece mîna prin păr.

— Nu puteam să renunț, voiam totuși să fac ceva. Într-o zi, un coleg de la cursul seral, după ce aflase că mi s-a respins inovația, mi-a spus mai mult în bătaie de joc: „Mă Nae, automatul ăsta al tău ar merge să schimbi macazu' la I.T.B.!”

Din ziua aceea toți băieții i-au spus lui Nicolae, „Nae Macaz” — și așa îl strigă și astăzi. Dar tot

De la seriozitatea unei lecții, se poate trece la o școală.

MACAZ INOVAȚIE

in ziua aceea el s-a gîndit că ronia colegului său conține în ond o idee care nu e de loc rea. pus totul la punct, fără nici n calcul, ci numai mintal, gînd și concretizîndu-și ideile în achete de lemn. A depus apoi o chiță de principiu la cabinetul ehnic al I.T.B.-ului și, după ftva timp, inovația i-a fost apro- ată. Experimentarea a reușit.

La 18 ani aceasta este o ade- arată victorie. Și, unde mai pui ă începutul îl făcuse cu trei ani n urmă, cînd realizase inovația are îmbunătățea sistemul de unționare al pompelor centri- uge! Aceasta fusese aplicată la uzinele „23 August“, iar inova- orul primise drept premiu, la rsta de numai 15 ani, suma de 1.900 de lei.

După realizarea celei de-a doua novații, Drăgan Nicolae a fost epartizat să lucreze pe lingă necanicul șef al uzinelor. În ace- ași timp, direcția uzinelor i-a reat toate condițiile de expe- imentare a proiectelor de ino- rație în laboratorul uzinelor, sub ndrumarea unui inginer.

Un secret

După aproape o oră de discuție, Nicolae Drăgan îmi destăinuie în „secret“: în cursul dimineții primise o înștiințare de la minis- erul de resort, prin care i se iproba, spre experimentare, o iouă inovație.

de Rodica NEDELEA

Fotografii de S. TOMESCU

— A treia?!... — întreb ui- mită.

Un zimbet abia perceptibil îi lutură în colțul buzelor. Îmi dă o explicație din cele mai simple: după realizarea macazu- ui automat, directorul uzinelor -a recomandat să se gîndească a o mașină automată de bobinat motoare electrice mari, foarte necesară întreprinderii.

— M-am apucat să citesc — pune Nicolae. Mi-am făcut capul alendar... Numai cărți despre bobinaje și mașini de bobinat. Mă gîndeam zi și noapte numai la asta. Și într-o zi, pe cînd eram la școală, mi-a venit o idee. Am conturat-o, am concretizat-o și am depus un proiect la cabinetul tehnic. Cînd m-au chemat tova- rășii să le explic schița, eu m-am dus cu machetele mele de lemn. (Aci tînărul Drăgan zîmbește). Știți... eu nu prea mă pricep să vorbesc... mă-neurc... Tovarășii

de la cabinetul tehnic mi-au res- pins schița, o dată cu alte 36 care fuseseră depuse. Mi s-a spus că „asemenea mașină nu există și nu va exista“. Pînă la urmă, însă, proiectul a ajuns la minister. Tovarășii de acolo au spus că „asemenea mașină nu există, dar va exista“. Și acum mi s-a apro- bat experimentarea...

Benzina va fi înlocuită cu apă!

Îl rog să-mi destăinuie planu- rile sale de viitor, proiectele sale. Zîmbește, plecîndu-și ochii ca un copil

— Ce rost are să mă laud cu ce-o să fac? Poate n-o să-mi iasă nimic...

— Totuși, probabil că mai ai vreo idee...

După ce stă puțin pe gînduri, se hotărăște și-mi spune:

— Am făcut acum două săptă- mini o experiență... Am intru- dus într-un cilindru de mașină, hidrogen și oxigen și pe urmă am dat „scînteie la bujie“. A fost o explozie așa de mare, încît s-a spart corpul cilindrului...

Tace puțin, apoi urmează:

— Mă gîndesc că în loc de benzină, la motoare ar putea fi utilizată apa. Prin electroliza ei se obține doar hidrogen și oxi- gen... Și acestea ar putea fi folo- site foarte bine în locul benzinei. În sfîrșit, e o chestiune foarte complicată... Trebuie să știu multe lucruri, să cunosc fizică, chimie, să mă fac inginer și pe urmă... Acum m-am gîndit doar așa, cam cum ar veni... prin- cipiul.

Casa „puștiului“

Copilăria lui Nicolae a fost tristă, plină de sărăcie și lipsită de dragostea părinților.

— Am suferit foarte mult — îmi spune — și de aceea am vrut totdeauna să fac ceva bun, să fiu folositor. Mama mea a murit la bombardament, iar tata, du- pă război, din cauza unei schije de pe front. Eu am rămas singur și am trăit greu. Vă-nchipuiți...

Și ajungînd la viața lui de astăzi, tînărul îmi face o reve- lație: undeva, pe o stradă din apropierea uzinelor „23 August“, începe în curînd să se înalțe o casă. Costul construcției va fi plătit din suma de 30.000 lei pe care, cu cîteva luni în urmă, un tînăr a depus-o la C.E.C. Banii aceștia sînt răsplata pentru o inovație foarte importantă, rea- lizată în urmă cu aproape un an. Casa va fi a „puștiului“, a ino- vatorului „Nae Macaz“...

Janis RITSOS

VREAU SĂ VĂ VORBESC

La 13 mai a venit la București, în cadrul unei delegații de oameni de cultură din Grecia, poetul Janis Ritsos, unul dintre cei mai reprezentativi poeți ai Greciei luptătoare pentru o viață mai bună, pentru drepturile omului, pentru idealurile permanente ale umanității: pacea și fericirea tuturor.

Primul său volum, *Tracier*, apărut acum aproape un sfert de veac, vă- dește sufletul clocotînd de dragoste al poetului pentru lumea celor umili. Dar poezia care-l va împune în conștiința proletariatului ca pe un purtător de mesaj al acestuia este *Epitaful*, scrisă în 1936, în care, cu o excepțională măiestrie, cu mult dramatism liric, este evocată o scenă din lupta muncito- rilor greci pentru pîine și pace.

În anii crunți 1941-1944, Janis Ritsos, deși bolnav și bâlțuit, a scris intens, demascînd cu vigoare fascismul.

După război, suferințele sale nu încetează. Dar poetul rămîne credincios idealurilor sale și continuă să scrie. Eliberat din închisoare, Ritsos scrie între altele, poemul *Omul cu garoafa*, închinat lui Nikos Beloiannis. Reedita- rarea operelor sale l-a adus, în cele din urmă și în ciuda tergiversărilor, Pre- miul Național de poezie pe 1957. Publicăm mai jos un fragment din poemul *Nesuspusul oraș*.

Cu dragoste vreau să vă vorbesc.

Nimeni nu crede-n dragoste.

Nu știu cum să-mi ascund dragostea ca să pot vorbi.

Stau la poarta nopții,

mă uit în ochii voștri,

cu toate luminile mele aprinse,

cu toate steagurile mele desfășurate,

ca un vas într-un port sovietic. Nu mă vedeți.

Trebuie deci să-mi sting luminile,

trebuie să-mi înfășor steagurile.

Prea mult a durat dușmănia. Ia-mi mina-n mîinile tale.

Ating rana ta cu palma mea! Uite-o și pe-a mea. Pace!

O lună a rămas deasupra orașului,

ca pămătuful cu clăbucul uscat

uitat pe masa șomerului. N-avem timp să ne bărbierim.

N-avem timp să ne culcăm. E numai oboseală

și mînia pentru a zdrobi această oboseală,

să-ți stringi bine-bine șireturile,

să mergi, cu pași lași, zgomotoși, în lume. Ține-mă de mină.

Nimeni noaptea nu poate fi singur,

să umble-n frig, printre lătrăturile umbrelor,

cînd toate autobusele s-au oprit,

cînd numai lămpioanele farmaciilor luminează orașul

în regiunea fricii străzilor și-a numerelor,

iar în piață, foarte puține taxiuri așteaptă

cu șoferii-adormiți, eventualitatea unei crize de neurastenie sau a unui deces.

Nimeni nu vrea să fie singur

cînd vîntul pradă străzile lăturalnice-ale groazei,

cînd opiomanii urlă căzuți cu burta pe trotuar

în fața obloanelor închise-ale dragostei.

Lăzile din port puse claie peste grămadă

sînt un munte de racle cu morții tuturor războiaelor.

Pace! Pace!

Și macaralele sînt spinzurători sigure.

Și craniul lunii-nfipt la catarg.

Și cîinele de bord mestecînd o falcă de carne. Nimeni

în întuneric nu vrea să fie singur. Aprindeți luminile.

Întoarceți întrerupătorul central. Nimeni.

Toți caută prin străzi, pe scările exterioare și interioare

în jurul grătilor, pe sirma ghimpată,

toți își caută cătușele,

toți caută cu degetele însingerate coastele enorme

ale zidurilor nopții

ca să găsească întrerupătorul. Aprindeți luminile.

Aprindeți în oameni speranța. Toți așteaptă.

Noi știm că toți așteaptă.

Niciodată nu sîntem singuri. Ei nu știu.

Faceți primul pas și-al doilea. Vă veți înfilni. Pace!

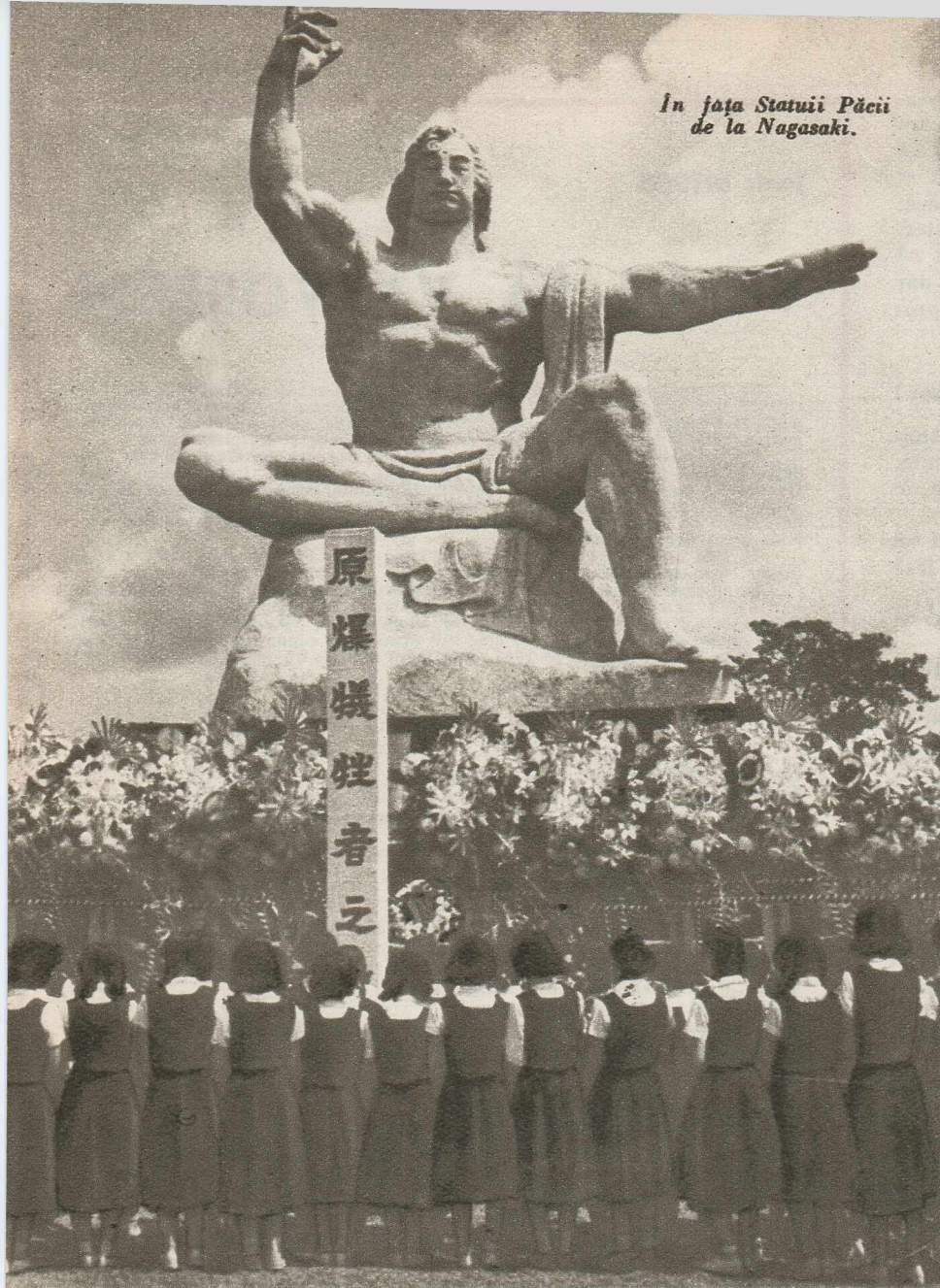
Pace! Pace! Să sune trîmbițele

mobilizarea generală a grînelor și-a trandafirilor.

Nimeni nu poate fi singur. Frate al meu, stringe-mi mina.

În romînești de Janis VEAKIS și Ștefan POPESCU

ATORUL

In fața Statuiei Păcii
de la Nagasaki.

J A P O N I A

s-a pornit, și zeița soarelui, Amaterasu, împinge încet norii spre ocean. Bulevardele capitalei vuiesc de răsuflarea precipitată a vieții. E o circulație uriașă. Autobuse, mașini, motociclete, troleibuse, scutere, rikșo (trase de japonezi asudați learcă sau puse în mișcare cu ajutorul bicicletelor) și biciclete un număr imens de biciclete, se întrețale fără încetare, ocolind cetatea severă palatului imperial.

Cei care folosesc bicicletele sînt, bineînțeles, oamenii săraci. Legați cu o batistă la frunte sau adăpostindu-și-o de infernală căldură umedă, sub o pălărie uriașă de rafie, oamenii aceștia, aproape goi, pedalează, pedalează cu o tenacitate fără pereche, zburînd ca săgețile, cu încărcături care te uimesc, spre trenuri. Greutățile cărate în cîrcă, purtate pe cap, ținute în mîna liberă, sînt uluitoare. Însă privind stîncile gigantice ale meterezelor palatului imperial, stînci legate între ele atît de armonios, fără ajutorul mortarului, acum 500 de ani, de strămoșii acestor oameni, înțelegi cum de are poporul japonez atîta energie. Sudoarea milenară s-a transformat în forță.

Pentru a-și cîștiga viața, japonezii duc o luptă fără oprire. De pe vremea shogunilor și a samurailor și pînă astăzi, cînd, în locul săbiilor acelor, sclipesc pe pămîntul Japoniei armele generalilor d-lui Dulles...

...Însă poporul japonez (îmi spune poetul Shigeji Tsuboi) a învățat între timp cîte ceva. El luptă. E o luptă grea, dar e o luptă în care va triumfa.

E simplă înfățișarea poetului Shigeji Tsuboi. Am fi putut lua masa la Akasaka Prince Hotel, unde locuim, dar am preferat ambianța europeană a hotelului, pe aceea pur japoneză a unui restaurant modest.

„Catastrofa de la Hiroșima și Nagasaki (continuă confratele meu), experiențele cu bomba cu hidrogen făcute de americani în atolul Bikini, tragedia marinarilor japonezi de pe vasul „Fukuryu-Maru“, atins de cenușa radioactivă, bazele militare cu care americanii împinzesc Japonia sînt pentru noi tot atîtea semnale de alarmă. Noi am cunoscut cea mai cumplită dintre tragedii și nu vrem ca ea să se repete...”

Poetul Shigeji Tsuboi are 58 de ani. Deosebindu-se de majoritatea japonezilor, el nu zîmbește. Știe că drumul meu pînă în Japonia și înapoi însumează zeci de mii de kilo-

— note de drum —
de Eugen JEBELEANU

împotriva

Piatră, sudoare și singe...

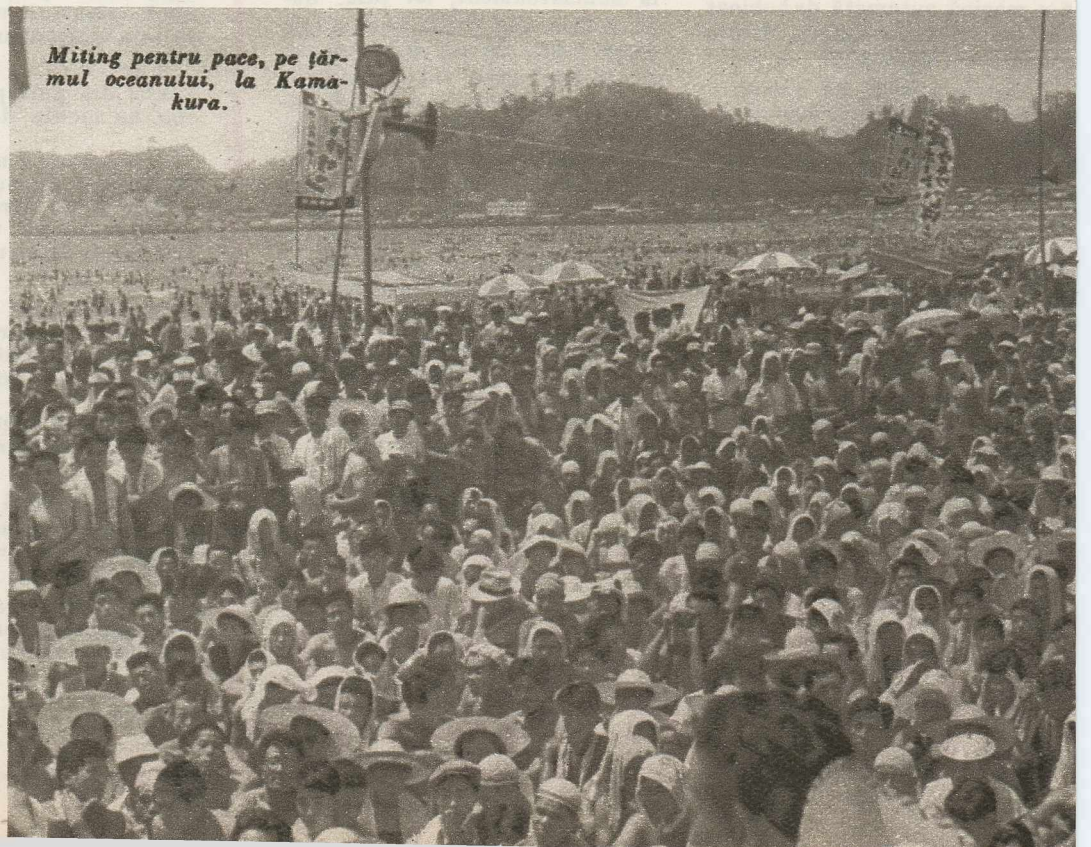

conjurat de canale pe care alunecă lebede, palatul mikadoului se ridică, masiv, în chiar inima capitalei Japoniei. Spui palat și te gîndești la o clădire cu foarte multe săli, odăi, coridoare, lucarne și colonade. Reședința imperială din Tokio e altceva. Ridicată acum cinci sute de ani, ea se întinde pe 261.750 metri pătrați de pămînt și e, de fapt, o cetate ciclopică. Meterezele ei sînt făcute nu din piatră, ci din adevărate stînci, tăind apa oblic. Cenușii, stîncile sînt despicate cu o artă perfectă. Ele se îmbucă ireproșabil, dînd imaginea de ansamblu a unor ziduri destinate să se împotrivescă asaltului unor oștiri de titani și de elefanți.

Privită din parcul Hibya, unde, ud learcă, mă adăpostisem în acea dimineață de august care vestea începutul sezonului taifunurilor, cetatea imperială mi-a apărut prin perdelele de ploaie la fel cum va fi arătat pe vremea shogunatului lui Tokugawa, acum o jumătate de mileniu. Pe vremea aceea, Tokio cel de azi se numea Yedo și shogunii erau șefii militari, generalissimi cari disputau sau împărțeau domnia cu mikadoul.

Stam sub rafalele ploii, privind cetatea aceea, cu parcuri imense, ale căror alei nu pot fi atinse de pașii muritorilor de rînd decît de două ori pe an: de anul nou și la 29 aprilie, ziua împăratului. Palatul pare mort de veacuri și, totuși, stă neclintit, masiv, nostalgic și anacronic, în inima Tokio-ului. Dar ploaia se oprește tot atît de repede cum

Miting pentru pace, pe țăr-
mul oceanului, la Kama-
kura.

Nu vrem să fim sclavii yankeilor! (Foarte volantă a partizanilor păcii din Japonia.)

etri și, de aceea — îmi mărturisește — ar rea să-mi împărtășească unele lucruri esențiale din lupta pe care poporul japonez o duce pentru independența patriei sale și pentru asigurarea păcii.

„O să vă dau câteva exemple. Când americanii au început invazia în Coreea, agenția e presă „Kyodo” a concediat 600 de ziaristi progresiști. Patronii își închipuiau că, astfel, vor dezarma. S-au înșelat. Ziaristii continuă lupta, chiar dacă adeseori mijloacele expresive sînt singeroase. O bună parte dintre cei ziaristi lucrează astăzi la o agenție progresistă, care se ocupă cu informarea cititorilor asupra țărilor socialiste”.

Poezia în slujba păcii

„Un mijloc de a duce, cu eficacitate, lupta pentru pace este, în Japonia, poezia — îmi

morții (I)

mărturisește poetul. E fantastic câte versuri e scriu astăzi la noi în țară. E și explicabil: le transmit ideile și emoțiile mai rapid și poporul nostru nu poate să aștepte. Feriarii își tipăresc, cu sacrificii, prin subscripții personale, revistele lor. Iată, această revistă intitulată „Poșta poezilor” este o revistă exclusiv de poezie, editată de sindicatul nuncitorilor P.T.T. din Osaka. Reviste puse în slujba unei literaturi care apără pacea, funcționează și funcționarii de bancă. Oamenii impli vor să-și spună cuvîntul și și-l spun — în graiul poeziei mai ales. Uneori, e drept, aptul acesta costă...”

Ochii poetului japonez, înfundați în orite, privesc în gol.

„Poeziile lui Heine (continuă Shigeji Tsuboi) le-am învățat la închisoare. Am avut imp destul. În cei patru ani, cît am stat închis, între 1932-1936, i-am învățat tot colo și pe Whitman, și pe Baudelaire. Am fost arestați atunci mulți scriitori. Poliția e-a torturat groaznic. Pe unul dintre noi, e Takiji Kobaiashi, comunist, un romancier lin de talent, secretarul general al Uniunii scriitorilor Progresiști din Japonia, l-au disrus. El a murit în închisoare”.

„Apoi... Apoi a venit războiul și, la sfîrșitul lui, Hiroșima și Nagasaki... Aveam n prieten. Poate cel mai bun. În ziua de 6 ugust 1945 se afla la Hiroșima. N-a murit tunci. Însă boala atomică nu l-a iertat. Și-a at sfîrșitul în 1952. Avea 37 de ani și scriese un poem de mari frumuseți: „Poemul

Eugen Jeleanu, la Tokio, cu poetul Shigeji Tsuboi.

bombelor atomice”. Numele lui? Sankitshy Toğub”.

„Un alt poet și romancier în același timp, Tamishi Harà, victimă de asemenea a bombardamentului de la Hiroșima, unde a fost rănit, s-a îmbolnăvit grav de nervi. Declanșarea de către americani a războiului din Coreea a fost pentru nervii lui lovitura de grație. Tamishi Harà s-a sinucis. Despre opera și viața acestui scriitor, scrie un studiu critic al Sasaki, membru al Asociației Scriitorilor Progresiști, fost cumnat al lui Harà”

No more Hiroshima!

„No more Hiroshima” — „Niciodată să nu se mai repete ceea ce a fost la Hiroșima!” — e strigătul patetic al multimilor japoneze.

Luptînd cu infinite greutăți, scriitorii, artiștii, compozitorii, intelectuali progresiști ai Japoniei caută să multiplice în toate chipurile acest strigăt și să-l transforme într-o puternică armă împotriva dușmanilor păcii. Scriitorii progresiști japonezi se află în mijlocul poporului lor. Ei își aleg eroii din mijlocul acestor mulțimi, care astăzi, ca și acum 500 de ani, sînt silite să poarte stîncile tuturor

mizeriilor, spre desfătarea unui pumn de făpturi cinice.

Am căutat să fac din mîinile mele un cuiș cît mai blind pentru mîna mutilată a muncitorului Nakahara, care m-a întîmpinat pe aeroportul Haneda din Tokio. E o cinste să atingi mîna unui erou, și Nakahara este unul dintre eroii marelui romancier japonez Tokunaga. Mîna îi este zdrobită, ochii umezi și surisul timid și bun ca al unui copil, dar Nakahara are o voință dură atunci cînd apărarea păcii e în joc.

La Osaka, enormă cetate industrială, plină de bănci, de magazine și de americani nepoțiți, te-ai crede într-o cetate yankee. Dar te întîmpină surisurile dulci și mîinile ferme ale prietenilor și — chiar fără de interpret — începi să te înțelegi.

În orașul celor 8.000 de fabrici de textile, poetul Matsuoka, împreună cu care am petrecut o după-amiază, n-are decît o biată cămașă — una singură, dar albă ca un suflet de prunc.

„Ziua muncesc în fabrică și noaptea scriu. Ce mă bucură e că distanța dintre cititori și poeți a început să dispară. Au început să ne îndrăgească poeziile — și asta-i tot ce dorim”.

Poeta Kiyoko Minatono e măruntă cît o păpușă, are chipul unei fetețe, cu sprîncenele veșnic ridicate, ca în așteptarea unui răspuns — însă are 4 copii și-mi spune: „Vreau să-i apăr pe ei și pe toți copiii lumii... cu dinții! Dinții mei — versurile...”

Și pe volumul pe care mi-l oferă, scrie: „Pentru bucuria pămîntului...”

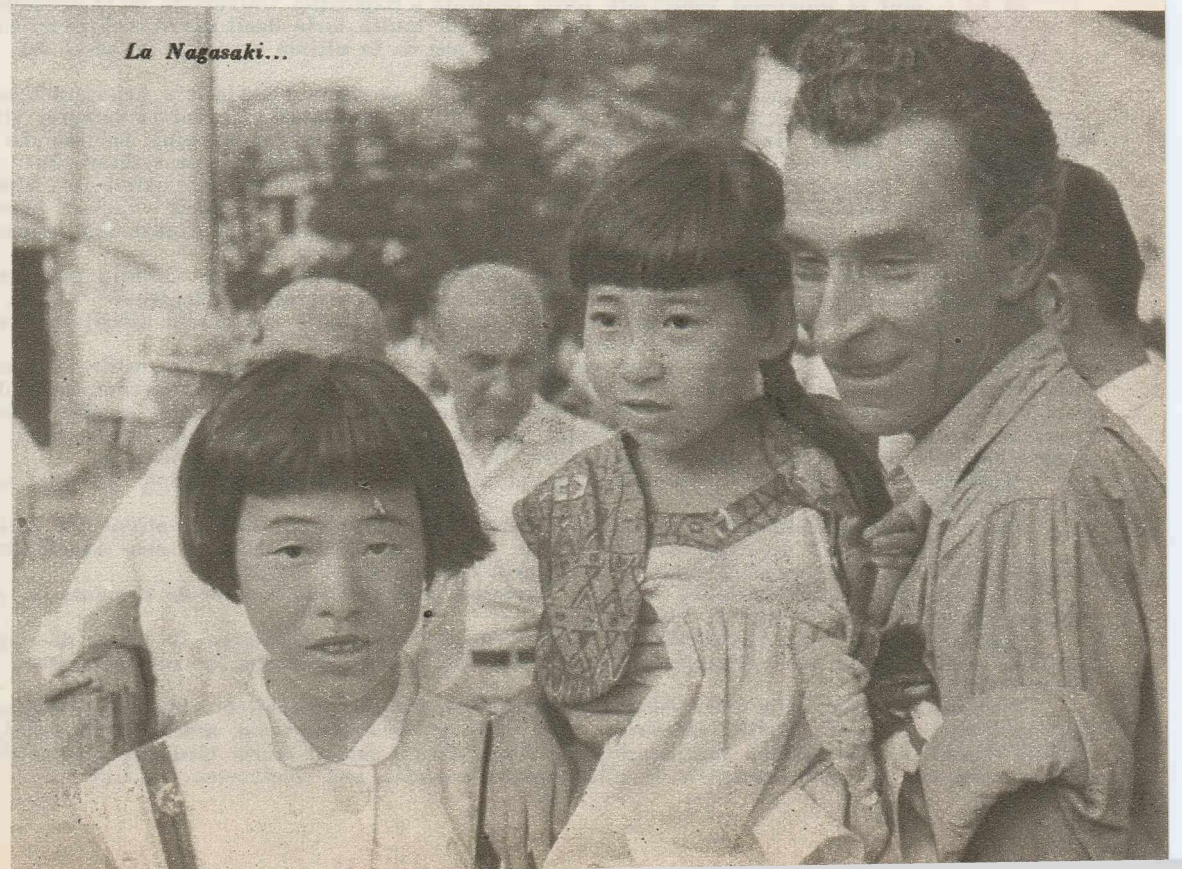
Pentru bucuria pămîntului luptă și ea, și muncitorul Nakahara, cel cu mîna zdrobită, și poetul Matsuoka, și poetul Shigeji Tsuboi, și atîtea milioane de japonezi.

În preajma zidurilor ciclopice ale palatului imperial din Tokio se ridică palatul Ministerului de Justiție și, lîngă acesta, clădirea prefecturii de poliție.

„Uite (îmi arată poetul Tsuboi), vezi? E un „hotel” în care am fost adus nu o dată... În partea cealaltă, în piața aceea de lîngă palatul imperial, acum doi ani, de 1 Mai, poliția a tras în manifestați. Au fost peste 200 de răniți...”

Privesc caldarîmul pietii. Nu se vede nimic. Singele se șterge iute de pe fața pietrelor. Dar focul lui nu dispăre. El încălzește inima poporului japonez în lupta lui împotriva morții.

Și poporul japonez este sigur că inima aceasta e cea care va birui...

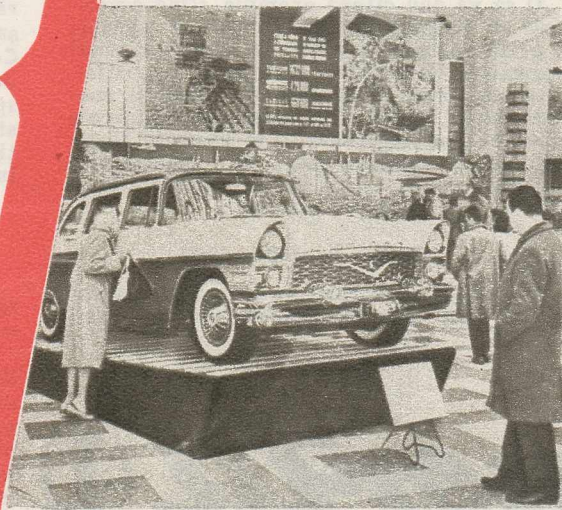
La Nagasaki...

Pavilionul
U.R.S.S.

În interior vizitatorii sînt
întîmpinați de o uriașă sta-
tuie în bronz a lui V. I.
Lenin, înaltă de 8 metri,
creație a sculptorului sovie-
tic M.G. Manizer.

„Ceaika” — ultimul tip de auto-
turism sovietic, cu 7 locuri și o
viteză de 160 km pe oră — este
mult admirată de vizitatori. ↓

EXPO '58

mul și progresul reprezintă ideea centrală a Expoziției Universale de la Bruxelles. Și poate nici un alt pavilion nu ilustrează cu mai multă forță decît pavilionul sovietic uriașul progres făcut de om în cei aproape 20 de ani de la ultima expoziție de acest fel (New York, 1939) și pînă azi.

Din prima zi a deschiderii expoziției, pavilionul sovietic a cunoscut o mare afluență de public, fiind asaltat de zeci de mii de vizitatori. Redînd în imagini vii impresiile culese cu prilejul primei vizite a pavilionului sovietic, corespondentul ziarului belgian „Le Soir” scrie: „Acest palat este, fără îndoială, splendid și grandios, contrastînd puternic cu vecinul său — pavilionul rotund al S.U.A. Interiorul pavilionului sovietic este la fel de impresionant ca și exteriorul. Aici sînt oglinzite cu adevărat toate laturile vieții sovietice, de la cel de-al doilea sputnik — „clou”-ul expoziției — pînă la obiectele de artizanat, fără să mai vorbim de operele de artă. Sînt expuse aici, bunăoară, picturi minunate, de a căror existență noi, cei din țările apusene, nu știam nimic...”

Clădirea pavilionului, construită din oțel, sticlă și aluminiu, atrage atenția prin frumusețea ei sobră și majestuoasă, prin eleganța liniilor, zvelte în ciuda dimensiunilor (înălțime — 22 m, volum — 250.000 metri cubi). În interior, exponatele celor 18 compartimente consacrate diferitelor teme oferă o uluitoare trecere în revistă a rezultatelor muncii pașnice a poporului sovietic.

Vizitatorilor li se prezintă cele mai variate tipuri de mașini moderne, care ușurează munca omului, ultimele tipuri de autoturisme, machete de avioane de pasageri și elicoptere, macheta centralei atomoelectrice, cea a primului spărgător de gheață atomic din lume, imaginea viitoareii stații cosmice și cite și mai cite alte exponate, panouri, diagrame care reflectă viața, munca, odihna și cultura oamenilor sovietici, strălucitele succese obținute de ei în industrie și agricultură, în știință, tehnică și arhitectură.

Modelele în mărime naturală ale celor doi sputnici, cu aparataj autentic, sînt, bineînțeles, în centrul atenției generale.

Panouri cu peisaje pitorești îi plimbă pe vizitatori prin întinderile fără de sfîrșit ale Țării Sovietice. În contrast izbitor cu exponatele secției de artă a pavilionului S.U.A., care abundă în mostre ale abstracționismului, arta sovietică impresionează prin veridicitate și realism.

În afara pavilionului național, Uniunea Sovietică mai prezintă o serie de standuri în pavilioanele internaționale: Palatul Științei și Palatul Artei.

Numărul imens al vizitatorilor și aprecierile lor entuziaste înscrise în cartea de impresii, ca și relatările presei locale, sînt mărturii ale interesului viu și ale succesului de care se bucură exponatele Uniunii Sovietice.

Participînd la Expoziția Universală de la Bruxelles, Uniunea Sovietică contribuie nemijlocit la o mai bună cunoaștere și o mai strînsă colaborare între popoare. În același timp, acolo, la Bruxelles, pavilionul sovietic deschide o ferestruică luminoasă spre marea țară a socialismului biruitor, demonstrînd uriașele progrese realizate în toate domeniile de către poporul sovietic, sub conducerea P.C.U.S.

Stațiunea științifică în de-
rivă „Polul Nord-4” — în
miniatură.

Succesul răsunător al pavilionului sovietic la Expoziția Universală la Bruxelles a găsit un puternic ecou chiar și în presa occidentală. Reportajul amplu consacrat inaugurării expoziției, revista franceză „Paris Match” dedică pagini întregi pavilionului U. R. S. S. Reducem aici pagina din „Paris Match” referitoare la Sputnik-ul II pus în mărime naturală de sovietici la Bruxelles, care a constituit izvoarele expoziției.

Comentind fotografia sub titlul „Sputnik câștigă cu zece contra unu”, revista pariziană recunoaște că, din prima zi, pavilionul U. R. S. S. a atras de zece ori mai mulți vizitatori decât cel american. „Pentru a intra în pavilionul lor — precizează „Paris Match” — trebuia să ai coadă timp de două ore”.

ELLES
Sputnik gagne
ix contre un

es ont eu, le premier jour, dix fois
clients que les Américains. C'était
la maquette, grandeur nature, de
Il faut entrer dans leur pavillon,
sire la queue pendant deux heures.
ant russe était aussi le plus court :
ch un taxi y est à 100 francs.

VOIR PAGES SUIVANTES

ZBOARĂ COCORII MARELE PREMIU AL FESTIVALULUI DE LA CANNES

De câțuși, cinematografia sovietică și-a adăugat o nouă victorie la palmaresul strălucitor sale succese internaționale: filmul „Zboară cocorii” a fost distins cu Marele Premiu al Festivalului de la Cannes.

Acest film, care uimește lumea, s-a născut din piesa lui Viktor Rozov „Mereu vii”. Pe platou, un colectiv de entuziaști îndrăgostiți de scenariu i-au dat viață. O tinără actriță ca Tatiana Samoilova, aproape debutantă, un tinăr actor ca Aleksei Batalov, încercat cu succes în „Neamul Jurbiniilor” sau în „Cazul Rumeanțev”, un eminent artist ca V. Merkuriev au dăruit publicului 96 de minute de înaltă desfășurare artistică.

Și nu numai atât. De la un capăt la altul al filmului, spectatorul este supus unui adevărat bombardament emoțional. Glandele sale lacrimale sînt suprasolicitate — și nu prin mijloace ieftine de melodramă. Conștiința sa este zgîlțită, silită să se confrunte cu cea a eroilor dramei, la înălțimile supreme ale celei mai pure și înalte morale.

Privești filmul și vibrezi de dragostea lui Boris și a Veronikăi, singerezi la rana mortală a ostașului căzut cu ochii plini de imaginea iubitei; ai vrea să oprești cu mâna rotirile ametoare ale copacilor uriași între care se deapănă agonice ultimul vis de dragoste al eroului; de acolo, din fotoliul tău de spectator, ai vrea s-o împiedici pe Veronika să-și terfelească iubirea; ai vrea s-o mîngîi pe ea și pe toți copiii, și pe toate mamele care, în ziua cea mare a Victoriei, cu un ochi rid de bucurie, iar cu altul li plîng pe cei ce nu se vor mai întoarce niciodată.

De unde atîta forță de convingere, atîta putere de influențare a spectatorului?

Mai întii, din simplitatea clasică a povestirii. O poveste simplă, cunoscută parcă și, pe alocuri, chiar autobiografică, comună fiecărui spectator contemporan epocii crîncene a războiului. Un băiat iubește o fată. Vine războiul. El pleacă voluntar pe front. Cade eroic, vrînd să-și salveze tovarășul rănit. În acest timp, fata nu rezistă singurătății, și nici asalturilor unuia care se va dovedi laș, dezertor și nedemn. De acesta se va despărți însă, dedicîndu-se memoriei curate a primei iubiri, și se va alătura luptei unanime pentru tămăduirea rănilor războiului.

Filmul are mai mulți eroi, însă are un singur personaj: poporul, care a luptat — cu cîte sacrificii! — pentru salvarea omenirii de ciuma fascismului. Și întilnim acest personaj pretutindeni: în fetițele care aduc flori tinărului voluntar, în oamenii în alb care-i repun pe picioare pe schilozii, în femeile cernite care duc în refugiu o viață aspră,

Tatiana Samoilova, distinsă cu mențiunea pentru interpretare la Festivalul de la Cannes.

În figurile anonime, atât de expresiv alese, atât de emoționant filmate, pe personajele despărțirilor și revederilor.

Și, ciudat lucru, deși întreg filmul evocă o tragedie — istoria suferințelor atroce îndurate în anii aceia de către poporul sovietic — atmosfera sa, suflul său, mesajul său respiră optimism, dragoste frenetică de viață, de patrie, de pace.

★

Cînd ești în fața unor mari creații artistice, le recunoști îndată personalitatea, căci nu poți confunda un Repin cu un Rembrandt, sau pe Șostakovici cu Enescu. De aceea recunoști cu ușurință în filmul „Zboară cocorii” mîna de maestru a lui Mihail Kalatozov — aceeași care a creat filmele despre Cikalov și Dzerjinski, sau „Complotul condamnaților” și „Prietenii credincioși” — după cum recunoști aci unghiurile brutale sau imaginile pline de poezie ale lui Serghei Urusevski, operatorul filmelor „Învățătoria din Șatrii”, „Lecția vieții” sau „Al 41-lea”; aparatul de filmat devine în mîna sa un fel de aparat Roentgen, care te poartă în adîncimile sufletului ale personajelor.

Creatorii filmului „Zboară cocorii” sînt zgîrciți cu metrii de peliculă, cu descrierile lungi și cu conversațiile care-ți trec pe lângă ureche — balasturi de care nu pot scăpa unii dintre cineasții noștri. Kalatozov și Urusevski se exprimă concis, în imagini concentrate, întotdeauna vibrante. De aceea filmul lor este sută la sută artă.

După ce ai văzut o dată „Zboară cocorii”, vrei să-l mai vezi iar și iar, ca pe un lucru drag, o simfonie, o iubită sau un poem care-ți aparține pe veci, ca *Luminile orașului*, *Hamlet* sau *Crucișătorul Potemkin*.

Andrei BART

În 1956 a apărut în Italia o carte răscolitoare. Indrăzneată, dreaptă, ea aduce un cumplit rechizitoriu în cifre și fapte. Cartea este încununată cu premiul Viareggio, iar autorul ei, Danilo Dolci, cu Premiul internațional Lenin pentru pace.

La întrebarea: „cine e Danilo Dolci?”, cei ce se tem de popor au răspuns cu ură și dispreț.

— Un Gandhi italian — au spus unii.

— Un agent al Moscovei — au spus cei ce ascultă glasul Mafiei siciliene.

— Un protestant plătit de americani — susțineau preoții.

— Un individ înclinat spre crimă — pretindeau judecătorii nedrepti care l-au ținut în fața tribunalului, spre a-l arunca în închisoare.

Dar Danilo Dolci e iubit de toți oamenii simpli, căci a luptat și luptă pentru ei. El a pornit la luptă printr-o carte, un document zguduitor intitulat „Anchetă la Palermo”.

O mie de șomeri își povestesc viața

În ce constă ancheta întreprinsă de Dolci și colaboratorii săi voluntari, în rîndurile a o mie de șomeri din orașul și regiunea Palermo? Cei anchetați au răspuns la întrebările unui chestionar și și-au povestit viața, aducînd împreună o tragică mărturie colectivă asupra unuia din aspectele cele mai de necrezut ale epocii contemporane. La întrebările: „Ai o meserie? Cîte

„Ca pescar, am învățat pe mare, cu prietenii”.

„Am învățat prin educația politică a partidului comunist”.

„Cînd nu lucrezi, cum faci ca să trăiești?”

La această întrebare unii răspund cu o dureroasă resemnare: „Cînd cresc ierburile de salată, le culegem și le mîncăm acasă — cînd nu putem face nimic, ne culcăm”.

Un altul răspunde printr-un scurt episod din viața lui, povestit cu o cinstită rușine, cu dreaptă obidă. Într-o jumătate de pagină de carte, se îngrămădește și jale, și revoltă:

„Mă duc să cersesc la unchiul mei, la tata... O dată, eram atât de disperat, că nu știam ce să mă fac: copiii plîngeau că nu mai pot îndura foamea, nevasta

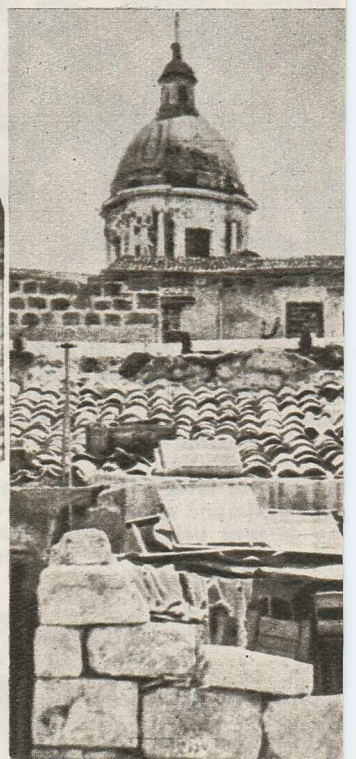
întrebări ca: „De ce ești șomer? Dumnezeu vrea să fii șomer?” — provoacă reacții foarte deosebite la cei anchetați.

Unii parcă se trezesc buimăciți din nepăsarea lor resemnată, deoarece cu timpul au renunțat să mai sper, alții fac din întrebare un prilej de a-și spune păsurile, alții izbucnesc, revoltați. Iar alții par de-a dreptul indobitociți: „Ce știu eu? Eu sînt șomer. Mă plimb prin piață, nu știu nimic”. Alții spun: „Ascult la radio și înțeleg că în Italia sînt destule miliarde, dar sînt ținute pentru o mină de licăloși”. Sau: „E vina politiciii greșite. A capitaliștilor, a Mafiei”.

colaboratorii săi la anchetă. Văbesc cifrele, faptele, realitatea. Cele 200 de pagini ale părții doua a volumului cuprind material pentru zeci de romane, zeci de tragedii. Ele trebuie nunscrise. Își așteaptă scriitorii.

Ignazio P. din Cortile Casci spune: „Aici noi n-am avut nicădată de lucru... Acum șapte ani murit aici de tifos zece oameni... Murdărie, noroi, resturi zvîrlite de puțurile negre; gunoaiele excrementale sînt aruncate în linia ferată sau lângă balta, apă stătută... Mor de tifos nales copiii... Majoritatea case sînt podite cu pămînt. În case oamenii stau jos pe pietre și

NU DEPARTIE DE

↑ Un aspect din piața Fonderia.

→ În fund, se vede catedrala...

← O vedere din Palermo, 1958.

Cartea lui Dolci aduce în sprijinul anchetei o serie de cifre și date statistice referitoare la șomerii parțiali, la casele locuibile, la cele nelocuibile și totuși locuite etc.

Statistica mizeriei

Citești cifrele referitoare la condițiile de locuit: 69 din locuințele cercetate se compun dintr-o singură încăpere; în ele trăiesc 96 de familii, numărînd 449 persoane, în medie 6,5 oameni într-o încăpere; numai două din aceste locuințe au closet, numai 16 au bucătărie. Pe strada Vannucci nr. 16, trei familii totalizînd 15 persoane trăiesc într-o singură încăpere. În strada Rocca nr. 22, trăiesc într-o magherniță 4 persoane: o bătrînă, o femeie de vîrstă mijlocie și doi copii tuberculoși. În maghernița lor nu intră nici un strop de lumină, iar pereții absorb în permanență lichidele ce mustesc din canale.

Cîteva exemple luate la întimplare din volumul lui Dolci relevă degradarea fizică și morală a celor care trăiesc într-o Italie contemporană, în condiții feudale, aidoma populației coloniale din țările cele mai crunt exploatare. Concluzia se desprinde din cifre și se impune în mod necesar. Nu vorbește Dolci, nu vorbesc

pe cutii de conserve. Pădu găsești cu miile. Cînd au murit oamenii aceia de tifos, erau case de plini de păduchi, încît înspăimîntai... Ne-au evacuat. Ne-au dus în niște case goale pe piață. Sute de inși laolaltă, niște cai în grajd. Bărbații într-un loc, femeile într-altul. Dormeau pe pămînt... Dimineața ne ceream să ne facem nevoile pe cale ferată. Uneori ne mai și amenințau pentru asta: 2.500 de lire. Acum șase luni un copil a fost călcat de tren. Toate astea se petrec în două sute de metri de catedrală în centrul orașului Palermo”.

Istoria frizerului, a samsarului a traficantului de țigări, a celor cinștiți, a celor înrăiți, a hoților, produși de mizerie, a celor exploatați de Mafia — apărătoarea în reșelilor marilor latifundiași — „fac” alegerile prin bătăi, șantaj, incendii sau asasinat și car alegeri dăruiesc macaroane ale unor nefeiciți cu burți goale. Iată niște documente comunicate în epocii noastre prin vorbe simple, îndurerate, cinice sau pline de minie ale celor ce încearcă să trăiască. Povestea acestor oameni fără sărbătoare este stralucirea de protest al lui Dolci.

Aci a făcut Dolci greva foametei

Danilo Dolci, arhitect, gazetar, are 34 de ani. Și-a întrerupt studiile, a renunțat la lini

clase ai făcut?” oamenii răspund astfel:

„Nici una. Eu nu știu nimic. Ca să sapi, nu-i nevoie să înveți. Am suferit și așa am învățat multe”.

„Am învățat de la tatăl meu — el știa. Tatăl meu a stat 40 de zile la închisoare, pentru ocuparea pămînturilor. Tot ce știu, știu de la tatăl meu”.

„Eu nu știu nimic despre viață... Trăim așa... Guvernul nu ne dă școală și învățăm pe stradă”.

louă... o ploaie mărunță, deasă, pătrunzătoare. Drumurile s-au desfundat. Toamna a smuls copacilor ultimele frunze și le-a îngropat în tină. De trei zile ploaia nu mai conținește. Prin sat nu se mai aude lătrat de cline; ai zice că dulăii și-au pierdut speranța de a mai vedea vreodată luna.

Plouă.

Prin mijlocul drumului, călcând anevoie prin noroi, trece un tânăr nu prea înalt, îmbrăcat într-un loden verde îngreunat de ploaie. Șapca, trasă bine pe cap, s-a strâns din pricina umezelii ca o cârpă. Când și când omul se oprește, răsufală greu, se uită în ciudat în jurul său; satul zgribulit de toamnă îl înfurie. S-a oprit și acum. Oștează. Apoi, privind și parcă cu reproș trusa medicală, pornește mai departe, obosit de muncă, dar mai ales de gânduri. Ar vrea să ajungă cât mai repede acasă, să găsească focul făcut în sobă, să-și lepede hainele, să se întindă pe pat la căldură și să stea multă vreme cu ochii închiși, legănat de oboseală. Știe că n-ar putea să adoarmă imediat; când este prea ostenit, somnul îl ocolește. Numai focul de l-ar găsi făcut; n-o să se culce imediat, dar o să asculte nestinșit trosnetul sec al lemnului, ca pe un cîntec trist, dar liniștitor.

Plouă.

Stropii reci, apăsarea norilor grăbesc inserarea.

A ajuns. Intră în casă și, deodată, tînărul doctor încearcă o mare bucurie. În cameră-i cald; focul mocnește în sobă. Flacăra lămpii, plînd tremurător, luminează slab încăperea. Grijă gazdei îl înduioșează și-i amintește de bătrîna lui mamă. „Trebuie să-i scriu!”

Se apropie de lampă și-i ridică fitilul. Camera se luminează mai mult. Și primul lucru pe care îl zărește este fotografia unei fete. Se încruntă pe dată. I se pare că fata îi aruncă priviri ironice și dojenitoare: „N-ai vrut să mă ascuți, Tiby!” Supărat, își ia ochii de la fotografie și începe în grabă să se dezbrace, lângă sobă. Își rînduiește cu grijă lucrurile la uscat, apoi se bagă în pat, sub pătura aspră, gemînd ușor. Închide ochii și simte deîndată greutatea tăcerii care-l înconjoară. Și, fără să vrea, aude stropii de ploaie cum bat în geam, ca niște degete amenințătoare. Speriat, deschide ochii, lovindu-se din nou de privirile ironice ale fetei din fotografie. „Ce vrei? — se răstește el în gînd. Ce te uiți așa la mine? N-ai dreptul ăsta! Înțelegi? Tu nu ești decît o fotografie, pe cînd eu...” Se întoarce furios pe partea cealaltă și închide ochii. Somnul însă nu se prinde de el, iar gândurile îl hărțuiesc într-una. Paisprezece ore a stat lângă căpătîiul unui copilăș. Avea anghină difterică. Paisprezece ore nu s-a clintit de lângă trupul firav al bolnavului. L-a salvat. El, cu hotărîrea sa de a birui moartea, a salvat viața unui copil. La plecare, mama i-a luat mîna și i-a sărutat-o fierbinte. El a roșit, dar inima i s-a umplut de o mare fericire...

Tirziu, doctorul Sava adoarme, cu fața la fotografia. Iar prin somn i se pare că fata, ascultîndu-i chemările nemărturisite, a coborît din cadrul auriu, venind lângă el, și că acum, mîngîindu-l, își lipește obrazul catifelat de al lui.

Afară o noapte umedă și neagră a încătușat satul. Plouă într-una. O umbră se oprește la fereastra casei unde locuiește Tiberiu Sava. Se ridică în virful picioarelor și-l vede pe doctor dormind. O clipă, umbra ezită; să bată în geam, ori nu? Se hotărăște. Ciocănește:

— Don' doctor!... To'rașe doctor! Auzi, to'rașe doctor!

Doctorul aude bătăile în fereastră, chemările îndepărtate ale necunoscutului. Își dă seama că ar trebui să se scoale, să răspundă omului de afară, dar, în același timp, dorește din toată inima să-și continue somnul, visul.

— Don' doctor!

Deschide ochii și se uită încruntat spre fereastră.

— Mă auzi, to'rașe doctor?

Vocea i se pare cunoscută. A cui o fi?

— Ce vrei?

— Vă cheamă la Borzici... I-i rău omului... trage să moară Borzici...

Tiberiu Sava se ridică în capul oaselor. Borzici? Cine o mai fi și ăsta? N-a auzit de el.

— Veniți, don' doctor?

Doctorul se îmbracă încet, fără chef, ferindu-se de privirile fetei din fotografie. Pantalonii, la manșete, încă nu s-au uscat. Ciocăniții sînt și ei uzi. Pantofii, la fel. La atingerea lor se înfioară. Îl înfioară și gîndul că dincolo de ușă îl așteaptă o noapte rece, dugmănoasă. În cele din urmă, resemnat, își ia trusa și părăsește supărat căldura încăperii.

Plouă.

Omul de lângă fereastră îl așteaptă zgribulit într-o manta veche, soldățească. Tiberiu Sava îl recunoaște. E Toma — o ființă nenorocită care trăiește din mila satului.

— E departe, Tomo?

— V-o doi kilometri d-aici... dincolo de moară.

— Și-i rău lui Borzici?

— Rău, don' doctor... mi-a zis să vă spun că trage să moară. Pornesc.

Ici și colo, ferestrele luminate ale caselor clipesc ca niște ochi gobeni, suferinzi. Tiberiu Sava înaintează anevoie prin noroi și înjur Toma îl urmează. Lipăie prin tină cu picioarele desculțe și răsul greu, de parcă ar avea în piept niște foale uriașe. Mai au încă mî de mers. Un dulău plouat iese dintr-o curte, le taie calea și întăcut în altă curte.

Ochii doctorului s-au obișnuit cu bezna. Merge și nu se gîndește la nimic. Totuși, după o bucată bună de drum, își amintește fotografie și oftează. Își mai amintește că astăzi e duminică, că propusese să-și petreacă ziua revăzîndu-și însemnările. Dar...

— Don' doctor!...

— Ce-i, Tomo?

Toma tace. Îl urmează pe doctor, întocmai ca o umbră.

— De ce taci, Tomo?

— Don' doctor...

Tiberiu Sava se oprește. Se oprește și Toma. De departe, tăcerea nopții le aduce la urechi cîntecul vesel al unor lăutari.

— Ei, hai, vorbește o dată, omule! — se răstește doctorul.

— Eu... măta-luță mergi drept... acolo de unde se aude lăutarii Acolo-i...

Tiberiu Sava ar vrea să-l întrebe cine-i Borzici, cu ce se ocupă dar, spre marea lui surprindere, descoperă că Toma a dispărut noaptea.

— Tomo, unde ești?

De departe Toma îi strigă:

— Nu sînt eu de vină, don' doctor... o să vezi mata acolo Doctorul rămîne uluit. „E nebun, săracu'! Unde naiba a dispărut?”

Cîntecul lăutarilor se aude din ce în ce mai clar. Curții deslușește și chiotele unor cheflii. În ciuda obuselii, doctorul grăbește pasul. O casă se conturează în bezna. Trebuie să fie gospodăria lui Borzici. Dar ce-o mai fi și veselia asta? Omul trage moară, iar... O umbră, care pare să-l fi așteptat, îi iese în întîmîcare și-l întreabă:

— Tovarășu' doctor?

— Eu...

— Pe aici... după mine!

Doctorul Sava ar vrea să întrebe ce-i cu veselia asta necuvițioasă în casa unui om suferind, dar simte cum puterile îl părăsesc. Apăsător de aceleași presimțiri confuze, intră în curtea lui Borzici. Umbra i-o ia înainte. Îi deschide în grabă o ușă și, din pragul dă de știre celor din casă:

— Fraților, a venit don' doctor!

Brusc, cîntecul lăutarilor se potolește. Mesenii încremene Doctorul întîlnește fețele lor aprinse de petrecere și, neînțelegînd mai nimic din ceea ce se întîmplă cu el în noaptea asta ploaie întrebă răstit:

— Unde-i bolnavul?

— N-avem bolnavi printre noi, tovarășe doctor, ci numai nițai — răspunde o voce groasă și autoritară.

Izbucnesc risete. Sava se uită mirat în jur. Fețele aprinse oamenilor îi joacă pe dinaintea ochilor, ca niște mingi roșii. I se pare că trăiește un vis îngrozitor.

— Cum? N-aveți nici un bolnav? Atunci de ce m-ați chemat — blîguie el, stăpînindu-și cu greu nervii.

— Don' doctor, azi e nunta Ilenii... și te-am poftit să ciocnești cu noi un pahar cu vin... că, zău așa, prea trăiești în singurătate — nu ieși din casă decît numai atunci cînd auzi de boală... de bolnavi.

Doctorului îi vine să urle. „Nu-i treaba voastră!” Dar, în același clipă, întîlnește ochii plini de lacrimi ai miresei. Și parcă începe să înțeleagă cîte ceva. Mireasa-i frumoasă și se uită la el ca și cînd ar vrea să-și ceară iertare. Ochii înlăcrimați ai fetei îi șoptesc rugător: „Eu știu cît ești de obosit, dar tata a vrut să te afli mata printre noi, la nunta mea”. Mireasa își lasă privirile în jos.

Un om mai în vîrstă — tatăl — se apropie de doctor și-i tînde o cană cu vin.

— Fii binevenit, don'le doctor! Bea, don'le doctor!

Pe Sava îl încearcă plînsul. „Auzi vorbă! Trăiesc în singurătate!” Îi vine mult prea greu să înțeleagă bunăvoința sătenilor se pare că invitația lor aduce cu o glumă neizbutită. Dar tot el iartă, spunîndu-și că nuntașii n-aveau de unde să știe cît era de isăvit. Înciudat, apucă cu mîinile tremurînde cana de vin pe care golește dintr-o sorbitură.

Ca la o comandă, lăutarii încep să cînte „Mulți ani trăiască Nuntașii aplaudă. Numai mireasa se uită iar la doctor cu acei ochi rugători: „Iartă-ne!” Doctorul își amintește de Toma, de fiul lui în noapte, și simte cum îl copleșește o mare tristețe. Mai cî o cană de vin. O golește la fel de înciudat. Apoi, brusc, ca și cînd vinul i-ar fi strecurat în inimă curaj, întreabă:

— Mă rog, și unde mi-e locul la această masă?

Nuntașii aplaudă. Lăutarii cîntă „Mulți ani trăiască”. Iar af plouă... o ploaie mărunță, deasă, pătrunzătoare.

PLOUĂ

— schiță —
de MARILAMB ZIMCĂ
Ilustrația de N. POPESCU

Inchinat munca acestor destituiți din Sicilia. Timp de 8
Danilo Dolci a făcut în
tile Cascino, la Palermo, greva
mei. Au venit să-l vadă mari
sonalități din Italia și din
ea întreagă. A venit la Cor-
Cascino și cardinalul, ca să
ă cocioabele pentru a căror
gere de pe suprafața pămîn-
ni (cu scopul de a se construi
cartier nou) făcea Dolci greva
mei. Cardinalul a ținut aici
lici ce chemau la resemnare,
n-a vrut să intre în cocioa-
oamenilor. Se temea de
erculoză. Însă palermitanii
așteptau: l-au obligat și a
nevoii să le viziteze. A venit
și președintele partidului
rist englez, a venit aici și a
cuvîntul Carlo Levi, celebrul
itor și pictor italian, autor
olumului „Christos s-a oprit
iboli“, tradus și la noi, precum

Palermo - Cattedrale

PALERMO

CITTADINI

siamo 300 famiglie e viviamo nel Cortile Cascino e nel
Pozzo della Morte.
Al Cortile Cascino, ed al Pozzo della Morte, in case
cadenti, senza acqua, senza cessi, in mezzo agli
scaricatoi viviamo con i nostri 397 bambini minacciati
continuamente dagli allagamenti, da crolli, dal ricambio
delle logne, dal fido.
Sono anni che viviamo questa vita, in attesa da 4 anni
di avere una casa vera.
Il Cortile Cascino è al centro di Palermo, a 200 metri
dalla Cattedrale, e questa vergogna oggi è conosciuta
da tutti, attraverso la stampa e perché scrittori, gior-
nalisti, studiosi sono venuti a trovarci e portano ovunque
testimonianze delle nostre condizioni. Alle voglie dello
inverno abbiamo avuto i primi allagamenti.

NON POSSIAMO PIU ASPETTARE.
VOGLIAMO UNA CASA CON IL TETTO ED I MURI ASCIUTTI.

**SIA DISTRUTTO IL CORTILE CASCINO
ED IL POZZO DELLA MORTE**

Un agit in care strigatul de atarna cheama la
solidarizare:
„Cetățeni
Sintem 300 de familii și trăim în Cortile Cascino
și Puțul Morții.
În Cortile Cascino și Puțul Morții, în case ce se
prăvălesc, fără apă, fără closete, în mijlocul gînda-
cilor, trăim cu cei 397 de copii ai noștri, neînceta-
amenințați de inundații, de prăbușirea acoperișurilor,
de revărsarea canalului, de lîfos.
Sînt ani și ani de cînd trăim această viață. Aștep-
tăm de patru ani să avem o casă adevărată.
Cortile Cascino e în centrul orașului Palermo, la
200 metri de catedrală, și această rușine e cunos-
cută azi tuturor...
Nu mai putem aștepta...
Să fie distruse Cortile Cascino și Puțul Morții!
... Știm că nu stînem singurii care trăim în condi-
ții de tristețe la Palermo, dar vă spunem: Să încu-
zăm cu Cortile Cascino...
tudenți, intelectuali, ziaristi, lucrători, ajutați-

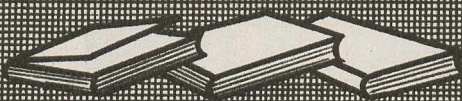
numeroase volume de repor-
taje. Au venit aici preoți francezi,
au strigat lumii că în cocioa-
din Cortile Cascino nu se
te trăi.
Abbé Pierre a scris aici poe-
Citez:
Frăbiți-vă, veniți
sau
fugiți.
Ar unde să fugi?
Ascultați
tînd
acolo
blestemul!
e noi își bate joc dumnezeu!
laudia și Gianni Marchello
lică o carte cu imagini din
lerno văzut de jos“, din care
oducem aici cîteva fotografii.
m vizitat la Palermo casa
care Danilo Dolci a făcut
a foamei. E atît de scundă,
t acoperișul ei atinge pămîn-
E rece și întunecoasă. Ven-
n un om și solidaritatea lui
amenii din jur, din cocioa-
de acolo. Mi-l imaginam
o, pentru că știam că acolo

a fost. Altminteri, era greu de
crezut. Un Gandhi? Un San
Francesco? Un ascet? Priveam
uimită. Un erou, da, un erou al
zilelor noastre, un luptător de
elită, o inimă a oamenilor.
„Spune lumii ce vezi!“
Cînd intri în Cortile Cascino
cartier situat la 200 de metri de
splendida catedrală din Palermo
te izbește un miros îngrozitor.
Am intrat în unete „case“. În-
tr-o încăpere de patru metri pă-
trați locuiesc zece persoane. Nici
o fereastră. Pe jos, pămînt. Înă-
untru nu încap decît un pat
mare. Oamenii găsesc în mijlocul
uliței. Se spală pe picioare în
ligheane, tot pe uliță (chiar și
iarna, pe frig). Miroase puternic
a mîncare prăjită și a fecale.
E noroi, frig și ploaie. Cîntă
un gramofon și se aude în tot
Cortile Cascino. Cîntecul trece
vesel pe lingă oamenii triști.
Pe uliță își duc ei traiul. În
case nu încap. Voiam să știu
cum pot dormi zece oameni în-

tr-o cameră de patru metri pătrați.
Și mi s-a explicat: „Șase în pat,
restul pe mindire așternute pe jos“.
Ulița e în pantă. Urc și tot
urc. În virful ei e cocoțată
o casă în fața căreia stau niște
femei. Le-am adresat cîteva cu-
vinte în italiană: mi-au răs-
puns în siciliană. N-am înțeles
ce spuneau, dar din strigătele lor
răgușite, din amenințările lor cu
pumnii, reieșea limpede: „Spu-
ne lumii ce vezi, faceți
ceva!“ Despletite, furioase, dez-
lănțuite, păreau niște drepte E-
rinii ale vremurilor noastre. Și
iată, eu spun azi, aici, ce-am
văzut în Cortile Cascino. Le-am
promis atunci în gînd că am să
spun și mă țin de cuvînt.
N-am uitat chipurile lor înne-
grite, zbrăcite, minile deforma-
te, șorțurile lor negre. Și nici pe
ceilalți, pe tîncii aceia zdrență-
roși, cu gălăgia și jocurile lor tri-
ste, pe bărbații aceia înjosiți și
umiliți pentru că stau de pomană,
șomeri triști cu fețe brăzdate de
viața lor nedemnă, de nevoi.
Cottone, un palermitan mărun-
țel, roșu la față, locuind aici
cu nevasta și copiii, îmi arată
la intrarea în cartier o stîncă
joasă, cu o ușă săpată în ea:
„Vezi, grota asta a fost locuită.
Prin lupta partidului (se referea
la comuniști) am reușit s-o
scoatem din folosință“.
Lucrul cel mai ciudat și de
necrezut este că pentru aceste
așa-zise locuințe se plătește și
chirie. Și încă bună: opt, zece
sau cincisprezece mii de lire —
după calitate! Într-adevăr, există
în Cortile Cascino locuințe rele,
mai rele și foarte rele...
O „universitate“ într-o odăiță
În fundul uliței, într-o încă-
pere rece, cu ziduri de piatră,

mobilită doar cu un pat de
scînduri și o masă de brad, l-am
cunoscut pe Alberto, unul dintre
discipolii lui Dolci, un tînar de
24-25 de ani, blond, frumos,
sănătos. Într-o despărțitură a în-
căperii se mai află o masă lungă,
cu bănci, abecedare, o mică
bibliotecă și niște hărți agățate
pe pereți. Aici e „universitatea“
din Cortile Cascino. Aici învață
carte localnicii. Aceasta e lupta
lui Alberto contra mizeriei paler-
mitanilor din Cortile Cascino.
Pe adulți îi scoate din întuneric,
din analfabetism, pe cei mici
ii crește întru cunoaștere, deci
spre luptă. Luptătorii pe care-i
educă Alberto la lumina cărții
își spun și-și vor mai spune
cuvîntul. După ce învață să
citească prin strădania și hărni-
cia lui Alberto, ei pot continua
aici, la „universitate“, să studieze
mai departe; pe perete e lipit
articolul 4 din Constituția ita-
liană:
„Republica italiană e înteme-
iată pe muncă. Republica recu-
noaște tuturor cetățenilor dreptul
la muncă, promovează toate condi-
țiile care fac ca acest drept să
fie efectiv. Orice cetățean are dato-
ria să desfășoare după propriile-i
posibilități și la propria-i alegere
o activitate, o funcție, care să
contribuie la progresul material
și spiritual al societății“.
Citind aceste prevederi consti-
tuționale netraduse în viață,
palermitanii din Cortile Cascino
învață. Învață care e războiul
lor: războiul contra șomajului,
pentru muncă, pentru apărarea
drepturilor lor la viață.

Derivatori CARTI

UN SCRIITOR CARE ȘTIE DE GLUMĂ *)

Octav Păncu-Iași

Ca mai toți scriitorii serioși pentru copii, Octav Păncu-Iași știe de glumă. Glumește cu atita farmec și andoare, încât micii cititori îi volumului său nici nu-și dau seama că scriitorul e un pedagog în exercițiul unei tinerii. Și acesta-l un ucr important: copiii nu e place să fie moralizați. Păncu-Iași e unul dintre puținii scriitori pentru copii care fac pedagogie fără să moralizeze. Pedagogia lui e pedagogia glumei.

Păncu-Iași nu scrie numai pentru copii. Povestile lui, parafind unui adolescent entinental și plin de spirit, e adresează și amatorilor de poezie (Păncu e un liric), i oamenilor inteligenți — n scrisul său Păncu le dă de gândit. Pentru două cegorii de oameni ele sînt ontrafndicate: pentru cei săaci cu duhul și pentru cei are nu știu de glumă. În eosebii pentru aceștia din *) Octav Păncu-Iași: „Ala-3ala-Portocala” — Ed. Tinereului.

urmă lectura poveștilor poate fi de-a dreptul primejdioasă.

Scriitorul pentru copii redescoperă lumea o dată cu copilul — cite un nou continent la fiecare pas — și o descrie așa cum o vede acesta. Păncu se prefăcă gîndește așa cum gîndesc copiii: „săptămîna trecută (joi, mi se pare), neavînd ce face, am plecat în India să-l fac o vizită prietenului meu”. Așa spun și copiii. Nu pentru că n-ar ști că în India nu se poate ajunge așa de repede, ci pentru că asta nu-i interesează. În lumea copilăriei aproape totul e cu putință, cînd corespunde unei anume logici proprii. Păncu înfulește perfect logica aceasta, care spune, de pildă, că e foarte normal ca pe un elefant-pul să-l ducă tata la doctor, dar că ar fi illogic ca hîrtia pe care doctorul scrie rețeta să aibă proporțiile obișnuite: nu, hîrtia trebuie să aibă întinderea unui ceasar, iar condeiul să întreacă în lungime un stîlp de telegraf. Numai așa poate arăta — în închipuirea copiilor — o rețetă pentru un elefant, fie el și pui.

Farmecul poveștilor din volum are și alte surse. În-tîlim unecii este o comparație aparent banală, care dezvăluie cititorului mai atent (copilului, mai puțin) cîte un înțeles inedit, surprinzător: „Toată lumea — chiar și copiii — trebuie să știe că pămîntul e rotund ca un măr. Numai că nu-l așa dulce”. Se ascunde în observația aceasta un zîmbet puțin trist, pe care-l privești cu simpatie. Cu aceeași simpatie amuzată consideri ingeniozitatea scriitorului care găsește pentru personajele sale nume atît de potrivite, încît pot înlocui cu succes un portret conturat cu migală: doctorul Dolveac-are pentru-toate-leac; fiul lui Elefantescu- elefant- cit- un- munte-de-fînalt se numește

Elefantescu- Elefantel- cît- un- deal-de-mititel. Soția lui Ala-Bala-Portocala va fi, bineînțeles, Ala-Dina-Mandarina. Glumele lui Păncu-Iași au mai totdeauna finețe și măsură. Păncu nu se arată de loc surprins că moșnegeului de porțelan de pe sofa de acasă îi dă telefon la insulfuția unde lucrează. Se miră doar de unde a aflat acesta numărul de telefon, pe care altfel se străduia să-l ascundă, acasă.

Subiectele istorioarelor sînt în fond destul de simple. Micul elefant n-a reușit să capete poftă de mîncare, pînă n-a fost adus să mînce la aceeași masă cu Alexandru și Bogdan, „băieții mei”, și s-a lăsat molipsit de apetitul acestora. Sau: șoarecii se revoltă împotriva unui băiețel care roade tot ce-i cade în mină. Povestirea intitulată „2x2=4” se adresează mai mult educatoilor, decît celor mici. Un copil cade, se lovește și nu se vultă. Vestea „croismului” lui ajunge pînă departe. Sfatul înțelepților se gîndește ce demnități să-i ofere ca răsplătă. Bălatul n înțelege ce vor de la el înțelepții: el ar dori doar o porție de înghețată — și aceea o să i-o cumpere tata, cînd o să ia salariul.

Ala-Bala-Portocala și Ala-Dina-Mandarina „pofțiră la nuntă (spune scriitorul) pe toți cunoscuții. Numai pe scriitorii pentru copii nu-i pofțiră. El nu sînt cunoscuții. Octav Păncu-Iași face parte dintre acei scriitori pentru copii care nu merită în nici un caz să fie ignorați. El îi învață pe copii să nu facă mofturi la mîncare, să se spele pe mîini, să-și lustruască pantofii. În treacăt — sau poate nu așa în treacăt — îi mai învață să fie prietenii unu al altu și să iubească. Și să viseze. Și să devină oameni adevărați.

Florin MUGUR

PE APELE DE LEGENDĂ ALE MĂRII *)

Al. Mitru, un scriitor constant pentru copii, prilejulește micilor cititori, cu volumul său recent apărut, „Basmele mării”, o minunată călătorie pe apele și pe țărmurile Mării Negre.

Valurile mării argintate de lună sau aurite de soare, liniștite sau înspumate de furtuni, uriașe palate de cristal și marmură frandafir — înconjură de „pajiști de alge verzi și roșii” — ale căror vaste încăperi aveau prinse pe pereți „în flinte de aramă, steluțe galbene de mare”, scoicile riscipie multicolor prin nisipul scîntind ca viu, domoalele dealuri dobrogene, iată cîteva din elementele decorului în care se petrec multe din întâmplările basmelor cuprinse în paginile cărții. Folosind motivele folclorice cu circulație în regiunea dintre Dunăre și mare, Al. Mitru dezvăluie curioșilor lui cititori originile legendare ale unor localități precum: Constanța, Mangalia, Sulina, Techirghiol, sau ale unor rîuri, insule ori stînci. Pre-lucrind și organizînd substanța folclorică, autorul s-a îngrijit să nu se piardă nimic din poezia și forța de sugestie a materialului original. E aici un prim merit al scriitorului. Povestirile sale antrenant gradate sînt învaluite într-o delicată aură poetică. Al. Mitru nu se sfiește a se adresa copiilor într-un limbaj cu serioase pretenții de poezie; fraza amplă a basmelor sale, colorată de imagini și metafere bine plasate, plasticitatea evocării peisajului sau a prezentării chipurilor de oameni sînt merite a contribuitorului la formarea gustului pentru frumos al maturilor lectori de mine. Astfel, cei doi prinți din basmul „Te Kir-Bey” se transformă în doi flamingo „cu picioare înalte, roșii, parcă încălțate în cizme de safian moale și scump”. Iar „lacul parea în acea zi ca o minune. Plopii se ogîndeau în el ca niște luminări subțiri de aur, înecunute cu flăcări verzi, tremurătoare. Și lebede, ca o ninsoare, în rochii albe de prințese, pluteau ușor, foșnind. Buchete de iasmin creșteau pe maluri și rășfrîngeau în

apă lumini fermecătoare și gălbui din cerul palid”.

Cum e și firesc, și „Basmele mării” conțin o doză masivă de miraculos; pești năzdrăvani, pomi cîntători, transformări de oameni în animale și păsări, duhuri bune și rele, zine binevoitoare, și cîte altele abundă ca în orice basm; lupta dintre rău și bine e prezentă și aici; răul este răpus, citeodată chiar cu sacrificiul vieții reprezentantului binelui. În basmele lui Al. Mitru elementul fantastic e strunit și îndreptat lucid spre un scop bine determinat. Găsim, în această trăsătură, prezent — fără ostentație — caracterul moral-educativ al povestirilor sale. Din

Al. Mitru

ele se degajă clar necesitatea înfrîngerii răului, a luptei curajoase împotriva piedicilor și greutateților ce stau în calea înfloririi virtuților și a vieții, a cultivării generozității și prieteniei devotate cu cei buni și morali. Povestirile din viața geților ce luptă cu abnegație împotriva invadatorilor romani însuflă un sentiment de avîntat patriotism viitorilor cetățeni ai patriei noastre.

Cartea lui Al. Mitru îmbină armonios latura educativă morală cu cea estetică.

Traian STOICA

*) Al. Mitru: „Basmele mării” — Ed. Tinereului.

ÎN RECENT APĂRUTUL „Album cu poze”, Otilia Cazimir, scriitoare cu multe inflexiuni duioase care mintesc de nordica Selma Lagerlöf, a adunat cîteva nice drame din viața copiilor dintr-un trecut nu prea îndepărtat, al cărui martori am fost, dar pe care, din felielre, i-am depășit.

Majoritatea erolor din acest „album” sînt surprinși în perioada cea mai critică a existenței lor, cînd onștiința incipientă începe să scruteze lumea înconjurătoare, căreia îi descoperă strîmătatea. În loc le ris, glume și jocuri, o asemenea lume a furstă pe figurile copiilor un rictus tragic. Eroii dîliei Cazimir rid arareori, iar duioșia — atît de necesară viăștarului în creștere — o suplinesc prin rietenia cu necuvîntătoarele, cu ai căror destin se identifică de multe ori. Așa bunăoară, Culai, orfanul, tăcește flămînd prin lume, însoțit de un ciine la fel le hămesit; Hani îngrijeste o pisicuță bolnavă, flîndă; el este condamnat prin boala la o viață închisă; fetiță răcătă în pădure nimereste acasă datorită unui dulău hoinar, care-i arată multă prietenie chiar lin clipa înflinirii.

Alți copii ai „albumului” sînt puși în fața unor probleme grave: izgoniți din sinul familiei, văduviți le orice strop de dragoste, ei trebuie să-și cîștige existența în condiții umilitoare, ca acea „fată din mănăstire” ai cărei chip și soartă stăruie prelung în sufletul cititorilor, sau ca Tăchifa, răzvrătit care nu vrea, ai pe bună dreptate, să împartă rodul muncii lui cu naștera care-i gonise de acasă.

Din evocări de genul acestora din urmă se înalță teodată o atitudine protestatară și se naște sentimentul solidarității cu ființele nevrăstnice, chinuite de ondrindrea nedreaptă. Toate acestea, însă, învăluite într-un dulos suflu liric, specific sufletului vibrînd de ensibilitate al autoarei.

„Albumul cu poze” este un caleidoscop trist ai vieții

Consemnări literare

pe care o ducen copiii trecutului întunecat. Autoarea nu a dat în volumul ei nici o replică acestui trecut, ci ne-a lăsat pe noi, cititorii, să-l confruntăm cu prezentul. Și din această confruntare se naște un sentiment de satisfacție, stenic. De aceea așteptăm din partea autoarei și un „album” ai vieții de azi ai copiilor, album care, fără îndoială, oferă multă poezie luminoasă.

CĂRTICICA LUI HORWATH IMRE „TAINA APEI” (în transpunere romînească de Doina Sălăjan) este și ea străbătută de o idee morală. Autorul nu recurge la o povestire, ci ne prezintă cîteva animale în ale căror caracteristici descoperă trăsături morale pozitive sau reprobabile. Bunăoară, struțul „nu știe cînta, n-are glas de jel”, însă e plin de îngrîmfare; capra behăie asemenea unui elev care se hilbice cînd nu știe lecțiile; oia simbolizează pe omul slab, care se împacă cu ceea ce-i oferă înțimprea oarbă; iepurele, deși fricos, are curajul de a produce stricăciuni rozînd copacii; ursul, în schimb, e grav și serios, meritînd admirația omului. De aci, micul cititor învață ce este rău și ce este bine în viață, cum trebuie și cum nu trebuie să se comporte cu semenii lui. Tîrînd de tehnica fabulei, din care a păstrat numai morala, poezia lui Horwath Imre caută să prindă adeseori, în metaforele ei extinse, înțelepceluna proverbelor populare. Astfel, cunoscutul dicton „ceea ce înveți la tinerete îți folosește la bătrînețe” este reliefat în „pădurea și rîul”;

„mult zgomet pentru nimic”, caracteristic spiritului demagogic, este plasticizat prin ironizarea vrăbiiilor gureșe care fac să iuije văzduhul pentru niște simple firimituri ș.a.m.d.

Am avea totuși de făcut o remarcă la acest volum, remarcă mai mult adresată editurii decît autorului: cartea, prin prezentarea grafică, prin ilustrațiile inspirate ale Ilonei Adam, este destinată preșcolariilor. Or, în acest caz, simbolica unor poezii depășește capacitatea de înțelegere a cititorului. Titlul volumului ni se pare puțin atrăgător și, într-un fel, neadevat, nefiînd vorba — așa cum ușor s-ar putea deduce — de vreo „taină a apei”, ci de cu totul altceva.

În ansamblu, însă, lucrarea lui Horwath Imre cucereste, prin concizia versului și inspirația fericită.

O INTENȚIE LAUDABILĂ de a îmbogăți literatura pentru copii întîlim în cele patru basme ale lui George Nestor, reunite în volumașul „Rața cu măgele”. Autorul narează, într-un stil care are încă nevoie de șlefuire, cîteva întâmplări despre un fed și un pisoi, despre un mînz isteț (care, în realitate însă, apare mai degrabă ignorant), despre prostia gîștei și fanaronada unei răfușe împodobite cu măgele de imprumut. Tendința moralizatoare este evidentă în fiecare din aceste basme, însă ne-am fi așteptat din partea autorului la o combinație mai abilită de elemente fantastice, ceea ce ar fi salvat volumașul de impresia unei oarecare monotonii, după cum un mai accentuat simț ai ritmului epic ar fi putut duce la o gradată a acțiunii.

La prima sa încercare de a scrie pentru cei mici, George Nestor a surprins totuși datele esențiale ale basmului; pentru o mai bună reușită în acest domeniu, autorul trebuie să fie pe viitor mai exigent, să-și modelezze fraza și să-și îmbogățească limbajul.

L. VOITA

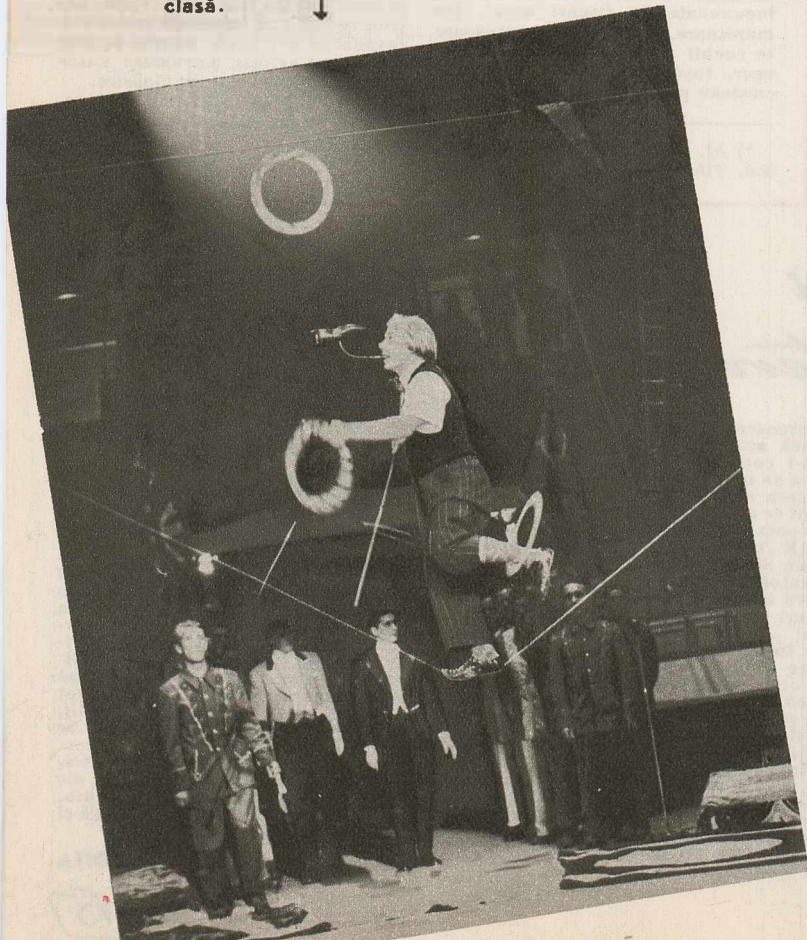
**TRAGEDIA
DIN OGRADA
DE PĂSĂRI**

Historioară fotografică po-
stifă de A. Paszkowiak
— Berlin)

1) Noroc, amice! Ce-ai pățit? Cîntul îți e cam anemic astăzi! Cum? Ești îndrăgostit? De cea neagră și zveltă, spui? Merită! 2) Aha, el e de vină! Individul cel antipatic din curtea vecină! 3) Cum? Și ea a acceptat? Nu pot crede! 4) Ce nenorocire, ce nenorocire! Să mori din dragoste! Și pentru cine... Nu merită, nu!

Oleg Popov, clown, echi-
librist și jongler de prima
clasă.

Aha
MISTER

Jintr-o cărticică editată la Paris în 1816, se pomenește pentru prima oară de un oarecare „domn Clown”, născut în Anglia într-o epocă necunoscută, un așa-zis comic ecvestru.

Și de atunci, spectatorii care vin la circ ca să râdă — nu ca să studieze istoria circului! — botează pe oricine apare ca să le țină de urît în timp ce se strînge covorul din arenă, clown...

Și Fratellini, și Grock, Ciniselli sau frații O'Conor, și Vladimir Leonidovici Durov, toți au fost clowni. Primii făceau publicul să râdă fără să scrișnească din dinți, ultimul își colora numărul cu înțepături și aluzii la funcționarii țariști. Riposta autorităților nu se lăsa însă mult așteptată: după aplauze, clownul pornea la închisoare.

În circul sovietic, comicul de arenă, ridicol prin costumul său grotesc, acela care primește palmele, care este stropit cu frișcă și spălat cu găleți de apă, „augustul prost” și gălăgios, a dispărut. În locul lui a apărut Popov. A debutat fără mască și perucă, doar cu un nas puțin îngroșat. Tînărul clown minuieste satira și biciuiește, de cîte ori are prilejul, birocrăția și incapacitatea. Și el, ca și predecesorii săi, primește aplauze, numai că pe el nu-l așteaptă închisoarea, ci gloria.

— Permiteți?... Popov Oleg, fost lăcătuș la combinatul „Pravda” din Moscova, în vîrsă de 26 ani, căsătorit cu o violonistă. Cum am devenit clown? O veche și banală poveste: eram artist echilibrist. Într-o zi s-a îmbolnăvit clownul. Era nevoie de un înlocuitor. Eu am fost acela. Asta se întîmpla la Saratov, în 1949. Dacă am avut succes? Cred că da. Eu nu mi-am dat bine seama: eram cam emoționat. De atunci am fost la Londra și la Berlin, la Paris și la Bruxelles și sper să fi plăcut. Urăsc fardul și iubesc glumele... A-propos: cunoașteți anecdota cu americanul care cere încetarea experiențelor atomice?...

UN CLOVN POET

Trapezul, inelele, barele, paralelele, prăjina suspendată umplu spațiul de sus al circului; animalele exotice și caii de rasă ocupă

potul lui **LOWN**

șiiul critic între cele două reprize este ocupat de comicii
nii. Misiune grea și ingrătă. Clovniii apar după consuma-
tes, îi prelungesc efectul, pregătesc publicul pentru nu-
or.

și Oleg Popov. La fiecare apariție el parodiază numărul
trînd în spectacol în funcție de ordinea programului
toate disciplinele unui artist de circ.

lond cu șapcă mare, pantaloni cu dungi late, vestă sau
ifea, lavalieră și baston noduros, face salturi mortale
upă plecarea gimnaștilor, întreprinde zboruri la trapez
ste aproape demontat, umblă pe sîrmă, poartă umbrele
ului, cîntă, parodiază, face scamatorii — și toate acestea
lorabil zîmbet de copil.

ă cel mai greu număr al său este cucerirea publicului.
măiestrie: nu numai la marele circ din Moscova, ci și în
elgia și chiar în Franța, patria circurilor, demonstrînd
ului nu-i în declin, că circul nu este îngropat sub amin-
de rău...

va spune anecdote; la Paris face mimică, la Londra
chilibristică. Pretutindeni obține aplauze furtunoase.
re în această materie se apreciază prin cozile la casă
„Tei un bilet în plus?” — a consacrat în toată lumea
ic și pe clovnul său — Popov.

ov este cel mai nostim și, în același timp, cel mai pro-
rist pe sîrmă. E un mim remarcabil, un Chaplin de
e Soir” — Belgia). „Un clovn-poet pe care nimeni nu-l
„Les beaux arts” — Bruxelles).

na minți Parisul” („L'Humanité”).
cu ochi albaștri, păr blond și un suris admirabil, a
mille spectatorilor britanici („Daily Mirror”).

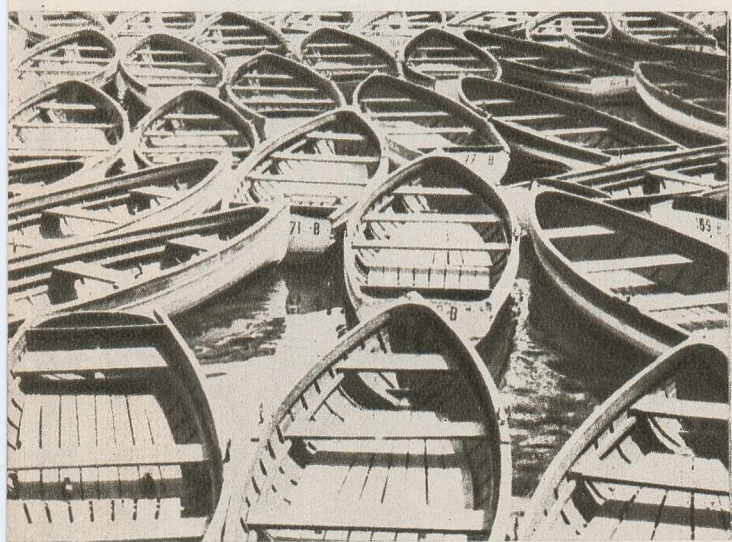
★

programul și fiți atenți la draperia de pluș de sub
și: Oleg Popov continuă dialogul cu cocoșul îndrăgostit.
numește „Tragedia din ograda de păsări” și v-o isto-
reporter care a văzut-o.

Peluza... neoficială.

Fotografie de M. TOMOZEI

În așteptare...

Fotografie de E. DASCĂLU

SZEMLÉR Ferenc

Amiază

soflei mele

Pecete brună soarele își puse,
și bruni sintem ca zeițăși hinduse.
Pe stîni tîi rotunzi căzu lumina,
asemeni unui juaer,
pe care-nfiorat l-ating cu mîna,
și să-l ating mai cer...

Ca focu-n pustă împrejur vibrează,
și-apoi pe trup, arșița de amiază.
Precum ărea un credincios odată,
pe cei străluminat, un sfînt,
te văd acum aeve-apropiată,
tu ești acest pămînt!

În tine de nu or'd, nu cred în bine,
de nu te văd, eu orb sint fără tine.
Nu ești? Mă bate vîntul rău de
iarnă.

Stai lîngă mine, așa,
cît vrea amiaza razele să-și cearnă,
cît încă arzi, nădejdea mea!

Rămîi fierbinte pururi lîngă mine!
Tu-mi dai credința dragostei
virgine.

Și dacă-n seri de gheață se strecoară
vreun gînd de moarte-ori
nenoroc,
mereu să mi te-arăți ca prima oară
tu, față de pămînt și foc!

În romînește de
Veronica PORUMBACU

Rusalin MUREȘANU

Pastel

Un singur om și un colos de fier
Adîncurilor mari petrol le cer!
Țișnește din adînc spre ei în val
Subpămînteanul singe mineral,

Un singe cald și atîta de firesc
Încît lmi pare viu și omenesc.

Deasupra trec cocori și rîndunici
Și nori tnalți și argintii și mici.

Și e atîta soare împrejur
Încît cuoîntul capătă contur
Și-i soare mult și-i nefiresc de cald
Și-i Prahova cu valuri de smarald.

Sondoru-ascultă-ntins pe troșcoțel
Cum geme slab colosul lîngă el,
Cum susură țîșeiu cald și brun
Și cum încep cînteții-ntr-un alun

Să ciugulească liniștea din jur.
Cu pliscul lor nevinovat și pur.
Și-ntregul cîmp, cu orăbii mari
În stol,
Miroase-a grîne coapte și petrol.

Constantin ILIE

Într-un amfiteatru, la universitate

Lumina părului, ca un apus,
Umple balconul, năzuind în sus.

A apărut mirată și tăcută,
De la parter toți ochii o sărută.

Ea stă plecată lin peste caiet
Cu părul blond curgînd pe parapet.

...Balconul tot e-un joc nebun
de linii
În tremurarea galbenă-a luminii...

Pisica albă

Uite-o cum vrea să se dezmierde,
Pisica albă-n iarba verde.

Se-ntinde-n fața mea, lingușitoare,
Și-i strălucesc gitul și pieptul în
soare.

Cu lăbușele, cînd o atinge,
Iarba o minte, o saltă, o-mpinge,
O trîntește-n joacă printre miresme
o mie.

...S-a-ncolăcit torcînd, fără să știe,
Ca un fular la gitul Primăverii...

În tîrg, la Rădăuți.

Fotografie de F. MICHITOVICI

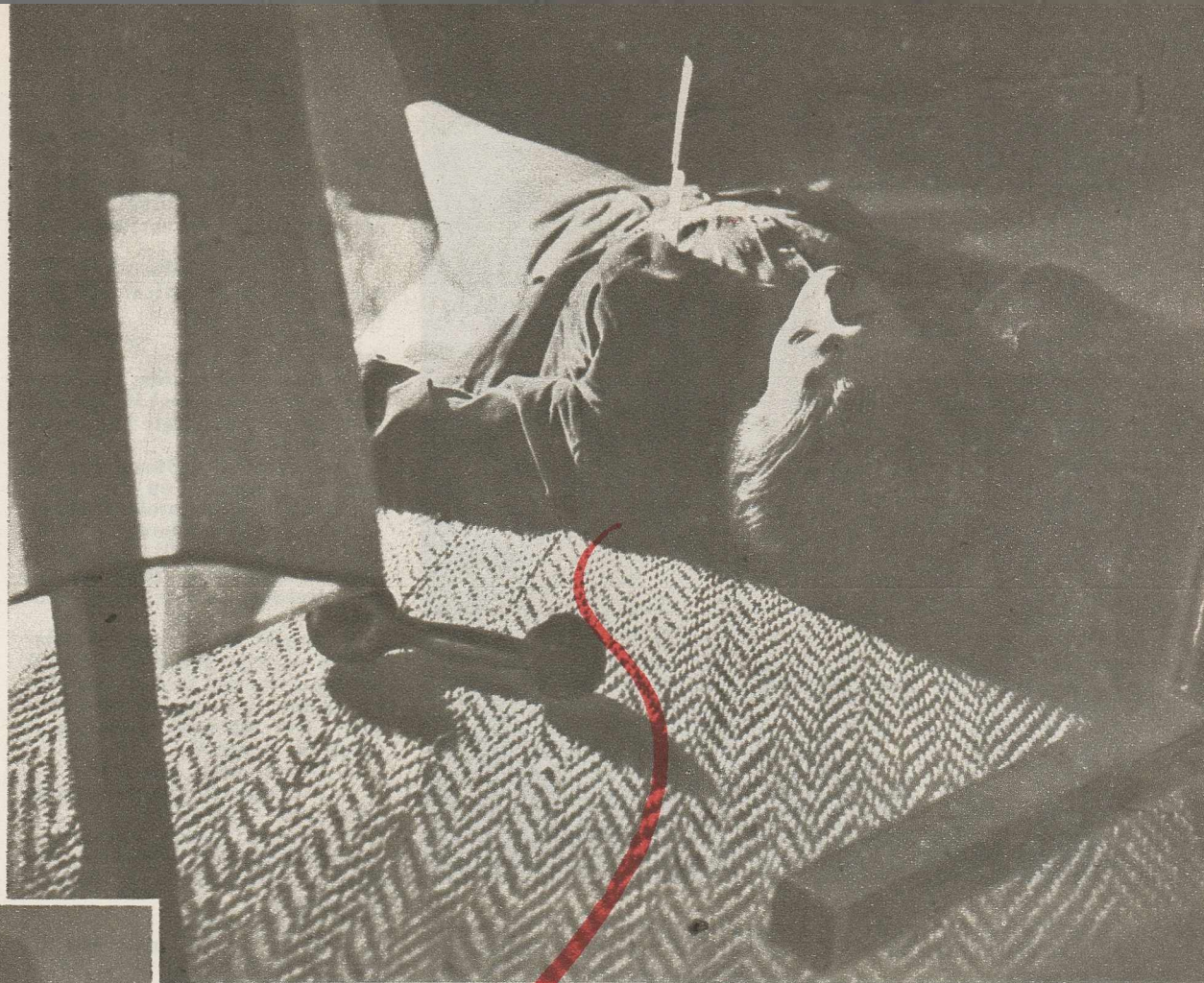
ică Săndulescu se opri în prag, îmbrățișând dintr-o privire neorânduiala camerei. În colț, răsturnat pe spate, zăcea cadavrul însingurat al victimei. Cu câteva ceasuri înainte, Stelli Ulpian era un tânăr plin de viață, în vîrstă de 22 de ani, student la Facultatea de științe juridice. Cine să-i fi pus capăt vieții?

Dinu Armășescu își urmărea atent maestrul, cu privirea. Deodată, descoperi pe masă un bilet. Își puse mănușile de cauciuc și îl ridică.

„Nu învinuiesc pe nimeni de moartea mea — citi Dinu. Am iubit și am fost trădat. Sper că voi găsi în mine tăria să mă sinucid. Stelli”

Spuse apoi către Săndulescu: — Lucrurile sînt clare. Ne aflăm în fața unei sinucideri clasice. Un tânăr descreierat, care nu cunoaște încă prețul vieții. — Spui că totul e clar? — repetă îngindurat Săndulescu. Să nu ne pripim. Cheamă, te rog, fotograful.

O sclipire de-o clipă a blitzului și Constanța Brăescu a înregistrat pe film planul general al camerei. Realiză apoi fotografiile poziției corpului victimei și ale altor câteva detalii ale dezordinii.

↑ În colț, răsturnat pe spate, zăcea cadavrul însingurat al victimei...

← O sclipire a blitzului...

aspect biologic al firului de păr. Un fir de păr, spui dumneata? Dar acest fir îți poate spune, după praful care e depus pe el, cine e asasinul, ce profesie are, pe unde trecut înainte de a veni la locul crimei. Lăsa-l în eprubetă și-l vom duce la analiză. Dar înainte de aceasta, fotografiati cuțitul prin măsurare la scară. Apoi treceți la analiza urmelor de pe lama cuțitului.

Strecurîndu-se cu prudență prin cameră, anchetatorii luau amprente de pe pahare și cărți, ștergeau pe lamele urmele de sînge găsite.

Săndulescu se opri la fereastră, aprinzîndu-și țigara.

— Da! — zise el, zîmbind cu satisfacție. Fereastra este desigur deschisă. Vezi? — arătă el. Asasinul a sărit pe aici, pe fereastră. Pămîntul era umed și, în forța căderii, a lăsat o urmă. Numai o urmă, dar nouă ne ajunge. Te rog, ia proba mularului. În general, putem considera mobilul crimei ca și cunoscut. Un furt. Criminalul a devastat dulapul, în căutarea banilor. Rămîne numai să aflăm acum cine e asasinul.

Și asta în câteva ore, pentru ca să nu aibă vreme să dispară. Poate că răspunsul ni-l vor da analizele de laborator. Dinule, îmi rog piesele și du-le la analiză.

Lui Dinu Armășescu îi plăcea să urmărească desfășurarea analizelor de laborator. Stătea acum lângă Eugenia Ștefan care aprinsese lampa ultravioletă, pentru a analiza praful găsit lângă corpul victimei. Razele ultraviolete îl transportau în domeniul invizibilului. Culori perfect asemănătoare se dovedeau, la lumina difuză a lămpii, ca fiind diferite, datorită diferitelor proprietăți de fluorescență. De fiecare dată era uluit de faptul că razele făceau ca grămăjoara omogenă și amorfă de praf să prindă deodată un spectru de culori pe cît de viu, pe atît de diverse. Dar ceea ce pentru Dinu era contemplare estetică, pentru laboranta Eugenia Ștefan devenea indiciu și mărturie.

— Nicî nu mai e nevoie de analiza microscopică sau de cea chimică — spuse laboranta. Pe firul de păr am găsit praf de cărți.

Gabriela Diaconu realizează analiza sîngelui de pe cuțit.

— Foarte interesant — spuse ea, agitînd buletinul de analiză. Pe lama cuțitului sîngele provine din două grupe sanguine di-

Oare și acest muc de țigară ascunde în el indicii?

— OMOR, SAU SINUCIDERE? — CE SPUNE UN FIR DE PRAF — VOCEA CARE ADUCE LUMINĂ —

O lecție PRACTICĂ

— Și acum, la lucru — hotări anchetatorul. Biletul trimiteți-l la analiza grafologică și chimică. Mă indoiesc că aparține victimei. Poziția victimei infirmă de la bun început posibilitatea unei sinucideri. Corpul acestui tânăr nu a căzut, a fost împins. A fost împins de cel care i-a implîntat cuțitul în piept.

Dinu ridică cuțitul și-l privi atent.

— Un fir de păr, maestre.

— Un fir de păr? Este tot atît de important ca și o amprentă. Nu există în lume doi oameni cu aceleași urme digitale și același

... general, putem considera mo-
lul crimei ca și cunoscut...

ferite. Una din grupe aparține
victimii. Cealaltă, probabil asa-
sinului.

Când Săndulescu intră în labo-
rator, analizele erau încheiate.

— Iată amprente — spuse
Maria Cozma. Căutând în fișierele

noastre, am descoperit că ele sînt
identice cu cele ale cunoscutului
răufăcător Demeter Koraci, care
se află de cîteva luni în liber-
tate. De altfel mandatul de adu-
cere a și fost emis, așa încît in-
dividul va fi aici dintr-o clipă

intr-alta. Pînă atunci, nu pot
decît să întăresc presupunerile
dumneavoastră, că biletul nu a-
parține victimei. Analiza grafică
ne-a dovedit-o.

— Mulțumesc. Ați lucrat foarte
bine.

Peste puțin timp, pe ușă fu in-
trodus Demeter Koraci. Palid,
ascunzîndu-și nervozitatea, el
protestă vehement:

— De ce m-ați adus aici? Sînt
nevinovat! M-ați ridicat din mij-
locul familiei mele.

— Bine! Bine! — spuse Săn-
dulescu. O să vedem.

Cu o mișcare rapidă, tăie o șu-
viță subțire din părul lui Koraci.

— La analiză! Ești bun să ne
dai puțin haina?

Fură recoltate cîteva fire de
praf. De asemenea, cu o seringă i
se luă pe o lamelă o probă de sînge.

— Dacă ești nevinovat — îl lă-
muri Săndulescu — fii sigur, vei fi
eliberat chiar azi. Pînă atunci,
povestește-ne cum ți-ai petrecut
ziua.

Alibiurile lui Koraci erau ela-
borate cu grijă. Părea că n-a avut
la dispoziție nici un moment pen-
tru crima care se săvîrșise. To-
tuși... Din laborator începură să
sosească bilețelele.

— Citești mult, Koraci?

— N-am pus în viața mea mîna
pe o carte — se apăra el.

— Ciudat. Foarte ciudat! —
zîmbi Săndulescu. Atunci de unde
praf specific cărților pe hainele
dumitale?

Și, după o pauză:

— Spune drept, unde ești ră-
nit? Ne va fi ușor să aflăm, dacă
tăgăduiești.

— Dar nici nu ascund — făcu
celălalt. La umăr! M-am tăiat
azi dimineață într-un ciob.

Curînd, laboratorul va da rezulta-
tele analizelor și, poate, însuși dez-
legarea enigmei.

Săndulescu zîmbi din nou.

— Într-un ciob? Grupa dumi-
tale de sînge corespunde cu grupa
găsită pe lama cuțitului cu care
a fost ucis Stelli. Pe lamă se află
două grupe de sînge: a lui și a
dumitale. Pesemne că el te-a
izbit, înainte de a-i da lovitura
fatală.

Pe fruntea lui Koraci o venă
albastră tremură ușor.

— O simplă... întîmplare.

— Desigur, poate fi o coinci-
dență în ce privește grupa de
sînge. Cu firul de păr însă coinci-
dențele sînt foarte rare. Și pă-

FARULA

— r o m a n —
de Maria ROMAN

Capitolul III.

(Urmare din numărul trecut)

— Șeful e înăuntru?
— Te așteaptă de vreo oră. Te previn că-l nervos.
Cel care întrebese ridică din umeri plicicisit.
Ofițerul de serviciu, care-l prevenise, observă abia acum că noul
venit avea la ochiul stîng o vîntătae de toată frumusețea. Rîse.
— Văd că te-au aranjat bînșor, grăsunule.
— Ei, m-am lovit și eu... — răspunse celălalt în doi perii.
Bătu apoi la ușa pe tăblița careia scria cu litere aurite „Șeful
poliției”. Cineva strigă tare dinăuntru: „intră!” Matabaia înaintă cu o
timiditate care contrasta cu toată făptura sa.
— Ei, zi! — îl luă în primire, nervos, adjunctul șefului poliției.
— A venit...
— Care?
Grăsunul scoase din buzunar trei fotografii. Arătă una din ele.
— Asta.
— Curios, noi așteptam altul...
Grăsunul nu răspunse. Adjunctul se supără de-a binelea:
— Da' ce-i cu tine, te-ai timpit? Vrei să-ți scot răspunsul cu cleștele?
— Păi... ce să vă spun? A venit, l-am urmărit...
— Unde s-a dus?
— La Gestapo.
— Ești nebun, te-ai îmbătat! Ce să caute acolo?
— Acolo s-a dus — se încapățîna grăsunul.
— Să nu fie secretă sosirea lui?... Să fi venit cu alte treburi?...
Întrebă adjunctul mai mult pentru sine.
— O fi avînd și el pe-acolo vreo „freulein” — glumi grăsunul.
— La bordel să faci bancuri de astea, nu aici! — i-o tăie răstît
adjunctul. Pleacă! Te prezinți miine!
Grăsunul ieși, pipăindu-și fără voie vîntătaea. Scăpase basma
curată și de data asta, dar, hotărît lucru, n-avea noroc. Adevărul era că
lucrurile se petrecuseră cu totul altfel decît le povestise...

★
Uscățivul ridicase obloanele dughenei cu firma „Schmidt Iohann —
Export de tutun” și cei doi bărbați intrară înăuntru. Străbătura o cameră
mică, murdară, țixită cu rafturi goale. Apoi uscățivul aprinse lumina
într-o altă încăpere, la fel de mică, fără nici o fereastră, dar îngrijit
aranjată. După felul în care uscățivul se învîrte prin încăpere, se
vedea că e un obișnuit al casei.

— Sezi, Roni! — își pofti el însoțitorul.
— Decî, iată-ne iar împreună, Schmidt...
— Pesemne că numai muniții nu se înfîlînesc — rîse Schmidt. Cînd
mi s-a vorbit despre afacerea asta, nici prin gînd nu mi-a trecut o-
să colaborăm iarăși. Te știam arestat din '39.

— Ei, ce-a fost a fost!... — făcu Roni evaziv.
— Ai cam îmbătrînit... — spuse Schmidt cu un fel de regret.
— Și tu. Ce vrei, se duc anii...
Se priviră cîteva clipe tăcuți, apoi Schmidt se așeză dincolo de birou.
Începu, cu vocea schimbăta, ironic și dojenitor:
— Mă obligă să constat lucrul ăsta faptul că ți-ai pierdut spiritul
de observație.
Roni îl privi mirat, încercînd să ghicească la ce face aluzie.
— Taci, Roni! Vezi e-ai îmbătrînit? Mă întreb dacă în anu-
mite împrejurări mai ești în stare s-o scoți la capăt...
— Dar ce s-a întîmplat? La ce te referi?
— De la aeroport pînă aici, am fost tot timpul urmărit de o mașină.
Sînt sigur că și acum sîntem spionați. În sfîrșit, o să rezolv eu asta
ceva mai tîrziu. În ce te privește, trebuie să ai în vedere în special
un lucru: afacerea în care intri acum este un secret chiar și pentru
contrasponajul nostru. N-avem dreptul să ne dăm pe față, nici
măcar dacă sîntem arestați de Gestapo. Înțelegi? Trebuie să evităm
cu tot dinadinsul ca vreun german să cunoască această afacere; mor-
ralul armatei este destul de scăzut; dacă s-ar afla că ceea ce ne-a
pus în mișcare este posibilitatea înfrîngerii, s-ar duce dracului
cu totul!

Roni nu mai asculta explicațiile lui Schmidt. De altfel, le mai auzise
o dată, și tot de la el, imediat după ce se înfîlîsese. Incidentul cu
mașina îl iritase. Să fi fost într-adevăr filat? Cum de nu observase
nimic tocmai el, care simțea și zborul unei muște? Poate că Schmidt
are dreptate: a îmbătrînit!... Dar nu! Alta era pricina! Tot timpul
drumului, și în avion, și în mașina care-l ducea spre oraș, îl pre-
ocupase un singur gînd: nemții organizează o rețea care să acționeze
după o eventuală înfrîngere, aceasta înseamnă că șefii cei mari și-au
pierdut speranța atît în victorie, cît și în posibilitatea unei înfîlîgeri,
foarte mult discutată în ultimul timp cu englezii. Îl mai îngrijora și
caracterul extrem de periculos al noii sale misiuni: după cum înțelesese
el, i se cerea să se ferească nu numai de serviciile de contrasponaj ale
puterilor aliate, ci și de serviciul german de contrasponaj. Problema
este deci să se descurce în așa fel, încît să nu cadă în mîinile nimănui,
dar mai ales în ale nemților, care sînt desigur cei mai periculoși.
Pe de altă parte, trebuie să țină seama și de frontul de eliberare, și mai
ales de comuniști, care conduc acest front...

— Acum, că ne-am lămurit, hai să vedem ce-i pe-afară — pro-
puse Schmidt. Ai revolver?

— Am.

Îeșiră. Schmidt coborî obloanele cu mișcări nepăsătoare. Nimic nu
te lăsa să bănuiești că se simte supravegheat.
Porniră de-a lungul trotuarului. N-apucaseră să facă nici doi pași
și Schmidt tresări; dar se stăpîni imediat, recăpătîndu-și înfîlșirea
indiferentă. Zărise o siluetă pită în umbra unui gîng.
— Mergem, bătrînu! — i se adresă cu o veselie ciudată lui Roni,
ca și cînd ar fi vrut să-i amintească discuția lor dinainte.

Mai făcuseră cîteva pași. Ajuns în dreptul gangului în care se
ascunseseră urmăritorii lor, Schmidt sări fulgerător la stînga și, prin-
zîndu-l pe necunoscut cu amîndouă mîinile de reverul hainei, îl lovi
puternic cu capul în bărbie. O clipă mai tîrziu îi scotea revolverul
dintr-un buzunar și îi spunea printre dinți:
— Ține-ți gura! Urmează-ne!...

Omul, luat prin surprindere, n-avu timp decît să scoată un strigăt
de durere. Cînd se dezmeteci și dădu să întoarcă lovitura, era prea tîrziu.
Schmidt descuie încet. Cînd ajunseră în camera fără ferestre,
Schmidt izbucni într-un hohot de rîs:

— Ei, bătrîne? Ți-am spus eu?

Apoi înfundă într-unul din buzunarele sale revolverul pe care i-l
luase necunoscutului și adăugă:

— Ia loc! Val, ce vîntătae! Ce-o să zică patronul, cînd o să te prezinți
în halul ăsta?

rul dumitale este identic cu firele de păr găsite la locul crimei. De ce l-ai ucis pe Stelli, Demeter Koraci? Continuând să negi, îți îngreunezi situația.

Cercul dovezilor se strîngea tot mai mult în jurul asasinului. Fiecare bilet sosit din laborator însemna o lovitură în plus. Descumpănit, Koraci bișuia buimac:

— Nu sînt vinovat! N-am ucis!

— Vrei să-ți spun ceva? O să-ți dau un amănunt pe care poate nici dumneata nu-l cunoști. La virful ghetei stîngi ai un colț de plachă lipsă. Privește!

Koraci ridică piciorul și îngâlbeni. Colțul lipsea.

— De unde ați știut? — nu se putu împiedica să întrebe.

— Foarte simplu — răspunse Săndulescu. Am luat mlașorul urmei lăsate pe pămînt de gheata dumitale, atunci cînd ai sărit de pe geam. Acum recunoști totul?

„Sînt două grupe sanguine diferite...”

Cercul dovezilor se strînge mereu.

Koraci lăsa capul în jos.
— Nu sînt vinovat. N-am ucis pe nimeni — mormăi obosit.

Pînă la urmă criminalul ar fi mărturisit totuși, dacă o voce sonoră n-ar fi pus capăt anchetei, clarificînd situația:

— Destul! Jocul s-a sfîrșit! Criminalul nu mai trebuie să recunoască, iar mortul poate să se trezească.

Și „mortul” se ridică, scuturîndu-și grijuliu praful...

— Cum a ieșit, tovarășe profesor?

— V-ați descurcat bine, băieți! — spuse profesorul universitar Camil Suciu, șeful laboratorului de criminalistică a Facultății de științe juridice de la Universitatea „C. I. Parhon”. Locul infracțiunii a fost pregătît cu imaginație și anchetatorii au rezolvat problemele cu perspicacitate.

N. R. Cititorul a înțeles, deigur, că scenele relatate de noi sînt reale. Toate acestea fac parte dintr-o temă de lucru a studenților anului IV al Facultății de științe juridice. Tinerii au la dispoziție un minunat laborator de criminalistică, înzestrat cu aparate de tip modern, cu microscop, cu lămpi ultraviole și infraroșii, un laborator fotografic și substanțele necesare analizei chimice a diverselor materiale. Într-un laborator atât bine utilitat, studenții desfășoară zilnic lucrări practice, învățînd să rezolve complicatele probleme pe care le pune criminalistica. Aici, în cele trei săli mari ale laboratorului, se consumă în fiecare zi asasinare și furturi, echipe de detectivi pornesc după răufăcători, au loc urmăriri palpitanți și demascări pline de perspicacitate. Și nu-i o joacă de adolescenți. E practica celor care mișcă în viața și avutul oamenilor muncii.

T. CARAN
Fotografii de M. PAI

„V-ați descurcat bine, băieți!”

Scoase o batistă și se duse la chiuveta ascunsă după un paravan, s-o ude. I-o aplică grăsunului pe ochiul vînat.

— Așa. Tîne-o apăsată — îi spuse. Apa rece o să-ți facă bine. Și acum e momentul să încheiem un armistițiu.

Desigur, condițiile unui armistițiu între un om care-și ține pe ochiul lovit o batistă udă și doi bărbați înarmați nu pot fi de loc favorabile pentru cel dintîi. Știînd prea bine asta, prizonierul aștepta.

— Sezi și tu, bătrîne! — îi pofti Schmidt pe Roni, după ce se așeză într-unul din fotolii. Acum, frumosule, să recapitulăm. Tu stai și m-ascultă; de vorbit, vorbesc eu. Dacă n-o nimeresc, dai din cap. S-a înțeles? Deci te-a trimis șeful tău, de la Intelligence Service, să ne aștepti la aeroport. Noi ne-am urcat în mașină iar tu ne-ai urmărit. Întrebarea este: știai cine-o să vină, sau așteptai pe cineva la întîmplare?

Drept răspuns, grăsunul scoase din buzunar trei fotografii.

— Perfect! Deci, n-aveați date precise. Ați presupus că e vorba de unul dinăștia trei? E în ordine! Ei, bine, băiatule, să știi că a venit asta — hotărî Schmidt, arătîndu-i una din fotografii. De altfel aici nu spui cine știe ce minciună: pe mine, oricum, nu puteai să mă recunoști. Fotografia mea e atât de veche, că nici nu-mi mai seamănă. Așa. Deci, a venit asta; l-ai urmărit și s-a dus... să zicem la Gestapo.

Prizonierul aprobă imediat, dînd din cap. Era hotărît să se învoiască la orice: cu individul asta nu era de glumit.

— Îmi place că ești cuminte — declară Schmidt satisfăcut. Așa... Acum dă-mi te rog frumosul actele tale. Sigur, pe toate... Bătrîne, ia transcrie tu numele și adresele pe care le vei găsi aici...

Pînă să termine Roni, Schmidt se îndelețnicuie să studieze fotografiile pe care prizonierul le scoase din portvizit. Erau poze de familie.

— Dragul meu, regret, dar sînt obligat să rețin aceste fotografii în amintirea primei noastre întîlniri. Mi-ar pare rău să ai ceva împotriva... Între timp, Roni copiasse tot ce i se păruse interesant.

— Înainte de a ne despărți — spuse Schmidt — trebuie să mai punem la punct ceva. Nu, nu te speria! Nu e decît o formalitate...

Schmidt se duse de partea cealaltă a biroului, scoase dintr-o despărțitură o mașină de scris portativă și dactilografie următorul text: „Mă oblig să furnizez serviciului de spionaj german toate informațiile ce mi se cer, garantîndu-le exactitatea cu viața mea și a familiei mele”.

După ce termină, Schmidt îi întinse textul grăsunului:

— Îscălește aici. Nădăjduiesc că nu aștepti bani de la noi; doar te plătesc alții!

Grăsunul iscăli, mulțumit că scăpase teafăr din neplăcuta întîmplare. Deocamdată era salvat; ce o să facă mai tîrziu, o să vadă el.

— Danke schön! — spuse reverențios Schmidt, apoi schimbă tonul: Ia-o din loc! Cînd o să avem nevoie de tine, te găsim noi. Și încă ceva: pe strada asta ai trecut viu pentru ultima dată. S-a înțeles?

Grăsunul se ridică și se îndreptă spre ușă.

— Stai puțin! — strigă Schmidt în urma lui.

Grăsunul se opri, speriat, avînd o presimțire rea.

— Ce te-ai îngălbenit așa?... Pleacă fără să-mi înapoiezi batista?...

★

Micul vas „Sfîntul Nicolae” ancoră la unul din cheipurile portului. Aducea o încărcătură de alimente destinate comerțului negru.

Un tînar stătea pe punte, sprijinit de balustradă, și privea portul pustiu. După ce asigură paza vasului, căpitanul îi strigă:

— Domnu’ Jean, eu zic să pornim! Te las la casa stăpînului și mă duc și eu la nevastă.

Jean intră în cabina lui, își luă de acolo geamantanul cel negru, de o ciudată formă prelungă, și coborî pe chei în urma căpitanului. Peste puțin, un taxi cu farurile camuflante gonia pe șosea spre capitală.

★

După plecarea grăsunului, Schmidt își pierdu dintr-o dată aerul vesel și ironic. Îi spuse neliniștit lui Roni:

— Trebuie s-o ștergem imediat.

— Tipul ăsta n-o să flecărească — replică mai calm Roni.
— Se poate, dar, pînă una alta, e bine să fim atenți. Și-apoi, n-am nici un chef să dorm noaptea asta aici, singur în gaura asta de șoareci.
— Atunci vino și stai la mine pînă mine dimineață — îl pofti Roni. Mă gîndesc chiar dacă n-ar fi indicat să locuiești la mine un timp.
Schmidt se însemnă imediat, de parcă abia ar fi așteptat această invitație.

— E în regulă, să mergem.
În drum spre casa lui Roni, uscățivul se posomorî iarăși.

— Îți dai seama? Ei ne cunosc proiectele.

— S-anunțăm centrul — opină Roni.

— Ceea ce ar fi totuna cu a ne sinucide — rîse galben Schmidt.

Dacă anunțăm că am fost descoperiți și urmăriti, ne achiță imediat.

Deocătă Schmidt își dădu cu palma peste frunte. Exclamă:

— Dobitoc ce sînt! Trebuia să-l lichidăm pe grăsunul ăla!

— Dacă îl lichidai și nu se mai prezenta la șef, aveau cea mai sigură dovadă că am venit. Dar dacă el tace, totul o să meargă bine.

Schmidt îl privi atent:

— S-ar părea că nu te-ai ramolit încă cu totul.

Adevărul era că Roni nu se ramolisise de loc. Acum, după ce primul trac îi trecuse, reflexele lui, adormite din cauza răstîmpului îndelungat cît nu mai lucrase ca agent, începuseră să funcționeze din nou.

Acasă la Roni îi înălțîmă soția acestuia.

— Te cauă cineva — i se adresă ea. L-am poftit în birou.

După ce dădu dispoziție să se pregătească o cameră pentru Schmidt, Roni îi ură uscățivului noaptea bună și se îndreptă spre birou.

La intrarea lui, tînarul care-l aștepta se ridică în picioare.

— Domnul Roni?

— Eu sînt — spuse Roni mirat. N-am avut plăcerea să vă cunosc.

— Numele meu e Jean. Dar asta nu vă spune nimic; tocmai de aceea tutorele meu mi-a dat ceva pentru dumneavoastră.

Tînarul scoase din buzunar jumătate dintr-o stea de aluminiu. Roni se dădu brusc înapoi, ca în fața unui pericol neașteptat. Își reveni totuși și spuse încopătat:

— Poate mă confundați cu cineva.

— Exclus — spuse sec tînarul. Tutorele meu, prevăzînd că memoria ar putea să vă trădeze, mi-a sugerat să vă amintesc de un număr — de numărul „8”, mi se pare — și să vă spun că stelele sînt la modă.

Roni schimbă brusc atitudine: n-avea de ales.

— Ce doriți de la mine?

— Înainte de toate, să-mi arătați cealaltă jumătate a stelei.

Roni se duse la casa lui de bani și, după ce o deschise, trase un mic sertar de fier. Scoase din el a doua jumătate a stelei de aluminiu. I-o întinse tînarului. Acesta compară cele două bucăți.

— Și acum? — ceru Roni o explicație. Cu ce vă pot fi de folos?

— Tutorele meu m-a asigurat că voi putea locui cîva timp la dumneavoastră — spuse tînarul. În ceea ce privește latura materială a chestiunii, vă rog să fiți fără grijă: ne vom înțelege cum veți dori.

— Perfect. Rămîneți deci aici. Soția mea o să vă conducă într-un mic oficiu care se află lîngă camera mea. E cam strîmt, în schimb e izolat. Noapte bună! Mîine, o să vorbim mai pe larg...

Schmidt nu se culcase încă. Îl aștepta pe Roni, ca să-i întrebe cine-l căutasă. Roni îi răspunse liniștit:

— Un negustor. M-a rugat să-i obțin o autorizație, ca să poată aduce făină în oraș.

În sinea lui, Roni se bucura că avusese atît de repede prilejul să-i plătească lui Schmidt pentru disprețul cu care îl numise „bătrîn”. „Nu, n-am îmbătrînit — se gîndi el. Mă simt mai tînar ca niciodată...”

Sosirea lui Jean refăcea o veche legătură. Roni rîse la gîndul că în seara aceea dormeau în casa lui agenți a două servicii de spionaj opuse și rivale, fără ca vreunul dintre ei să banuiască măcar existența celuilalt. Partida căpăta astfel un caracter dublu, extrem de riscant, dar, cine știe, poate și deosebit de fructuos!...

(Va urma)

Tinara muncitoare Ecaterina Culefu ne intimpina cu-un coș de... ceapă verde recoltată în primăvara asta pe plantațiile G. A. S. „Ovidiu”.

Fotografie de Gh. CIOROBEA

REGIUNEA CONSTANȚA

● Plantații de căpșuni în Delta. ● Regiunea Constanța, grînar. ● 1.500.000 de oi și 4.000.000 de kilograme de lînă fină.

Nu demult au apărut în presă informații asupra planului privind dezvoltarea agriculturii regiunii Constanța în următorii ani. Acest plan — subliniat și în expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, în constituirea pe țară a țărănilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii — a fost elaborat de organele regionale de partid și de stat ale acestei regiuni, pe baza unor studii științifice. O dată cu pornirea muncilor agricole de primăvară, în regiunea Constanța a început și lupta pe frontul îndeplinirii acestui plan.

Bătrina Dobrogea a primit în această primăvară o nouă infuzie de tinerete: planul de dezvoltare a agriculturii în următorii ani. Colectiviștii de aici au pornit acțiunea entuziastă și curajoasă de transformare a ținutului dintre Dunăre și mare într-un nou grînar al țării.

Fac aceste însemnări de pe „un front de luptă” deschis — pare-se — sub deviza: Dobrogea nu-i un ținut arid; bogățiile ei n-au fost exploitate rațional!

★

...Am sub ochi planul. O lucrare vastă, cu multe cifre, grafice, însemnări — dar, în special, cu câteva date concludente: în următorii ani, producția medie la grîu a regiunii va depăși cu 55 la sută media ultimilor șapte ani, iar media la porumb va fi cu 37% mai mare decît media anului 1955. În anul 1960, gospodăriile agricole colective din regiunea Constanța vor putea valorifica 10.500 vagoane de grîu și porumb.

Va fi posibilă o astfel de performanță în domeniul agriculturii?

— Da! — răspunde inginerul Iancu Țucra, de la stațiunea I. C. A. R. Valul Traian. Pentru aceasta este însă necesar să se țină seama de agrotehnica avansată și de stricta respectare a asolamentelor. Aici, la stațiune — spune mai departe inginerul — experiențe pe sol dobrogean se fac de 25 de ani. Și acest sfert de veac de încercări confirmă azi că cifrele prevăzute în plan pot fi atinse. Exemple? Chiar în ani mai puțin favorabili, cum a fost 1956, s-au obținut aici 2.210 kg grîu la hectar. Deci cifrele care prevăd ca în raionul Medgidia să se obțină 2.000-2.500 kg grîu la hectar nu-s greu de realizat. La fel și cu porumbul.

★

...Același plan l-au avut în față și membrii colectivei „Drum Nou” din Mangalia. L-au consultat, l-au analizat, l-au discutat și apoi au stabilit: „de acum încolo producția noastră de grîu trebuie să fie de 1.700-2.000 kg grîu la hectar, iar la porumb, media să fie cel puțin 4.000 kg știuleți la hectar”. Atît poate fi smuls din pămîntul lor și așa au decis ei într-o adunare generală a colectivei. La fel au socotit și agronomii.

G.A.C. „Drum Nou” are acum și 400 de oi. În 1960 va avea 1.200. Are și 30 de porci. În 1960, potrivit planului, va avea 200 de porci. Mai are și 200 de păsări. Peste trei ani, va avea 4.000.

La proporția acestei modeste gospodării colective, realizarea unor asemenea cifre nu va constitui oare un salt substanțial? Fără îndoială!

★

...Despre saltul întregii regiuni ne-a vorbit tovarășul Vasile Vilcu, primul secretar al comitetului regional de partid Constanța.

Mai întii, despre grîne. L-am întrebat:

— Care a fost producția medie de grîu, în anii 1934-1938?

— 450-500 kg la hectar.

— Și care va fi în 1960?

— Trebuie să ajungă la 1.500 kg la hectar!

— Porumbul?

— În anii 1934-1938 era de 750-800 kg la hectar.

— În 1960?

— 2.200 kg la hectar!

Ceva despre o altă bogăție a regiunii (Constanța: animalele.

— Avem acum 1.080.000 de oi—ne spune tov. Vilcu.

— Și cîte vor fi în următorii trei ani?

Fov. Vasile Vilcu, prim-secretar al comitetului regional de partid Constanța.

— Un milion și jumătate! Saltul mare va fi însă la efectivul de porcine! Avem acum 134.000 de capete, iar peste trei ani numărul lor trebuie să crească la 830.000. Vom putea astfel livra statului câte 4.600 kg carne de porc, de fiecare sută de hectare de teren.

★

Să ne întorcem la oile noastre... Dobrogea. Dru-nul nostru e mai scurt decât al legendărilor argonauți. Berbecii cu „lina de aur” am găsit tot pe țărmul Mării Negre, însă în saivanele stațiunii zootehnice de la Palas. Aci s-a născut și de aci se răspândește faimosul merinos românesc. Din lina fină a acestor oi se țes stofele cele mai bune.

Stațiunea zootehnică Palas-Constanța a subscris și ea la reușita planului. Doctorul Savu Timariu, directorul stațiunii, ne prezintă un calcul care oglindește în cifre perspectiva viitorilor trei ani: în 1960 regiunea va avea un milion și jumătate de oi și, cum de la fiecare oaie se capătă în medie 2,6 kg lână, înseamnă că industria textilă va primi numai din regiunea noastră aproape 4 milioane kilograme de lână fină sau semifină.

Problema necesită însă o întrebare:

— Practic, cum se poate face saltul de la un milion de oi (câte sînt azi), la un milion și jumătate?

— Știința a devenit mai practică decât natura... — sună răspunsul. Vom face și însămințări artificiale. În felul acesta, un singur berbec poate fi „întrebuințat” la 2.000-2.500 de oi. Dar și natura ne ajută! — spune mai departe omul de știință. În această primăvară avem cea mai mare prolificitate de miei. Ca niciodată, la fiecare sută de oi s-au născut 145 de miei. Noi zicem că am pășit cu dreptul în planul pentru următorii ani.

★

Delta Dunării poate deveni fertilă ca o vale a Nilului? Se va dovedi că e posibil. În această privință, planul de dezvoltare a agriculturii regiunii în următorii ani face primii pași în țara apelor și a stufului. Măsurile ce se au pentru aducerea la viață a Deltei sînt categorice. Iată cîteva din ele: acum încă, în 1958, două mii de hectare de teren arabil din Delta, necultivat pînă azi, se vor da în folosință unor gospodării colective și de stat, iar pe viitor toate terenurile scăpate de sub nundații vor trece în aceeași folosință. Se va introduce cultura căpsunilor pe terenurile gospodăriilor colective din Delta, plantîndu-se 30 de hectare pînă în 1960. Grîndurile — acele locuri ridicare cu cîteva metri peste nivelul canalelor și bălților, bogate în pămînt gras și supuse permanent soarelui — sînt locuri minunate pentru cultura acestor gingașe fructe.

Și fiindcă Delta trebuie să devină producătoare de vinuri, tot anul acesta va începe plantarea în mod organizat a viței de vie. Șoiful „Zaibăr 1.001” se va extinde în primii trei ani pe o suprafață de 300 de hectare. Iar gutuiul, care din toți pomii este cel mai „agreat” de pămîntul nisipos al Deltei și de oamenii de aici, se va extinde și el pe vreo sută de hectare.

Dar hotărîrile luate recent în legătură cu rezirea la viață a Deltei nu-s îndreptate într-o singură direcție: planul își îndreaptă atenția și către oamenii de aici. În următorii trei ani, din sumele prevăzute în bugetul regiunii pentru învățămînt, cultură și sănătate, se va acorda prioritate Deltei.

★

Dobrogea nu-i un ținut arid. Realizarea planului printr-o exploatare rațională a tuturor bogățiilor de aici va confirma acest lucru, transformînd Dobrogea într-un al doilea Bărăgan, al doilea grînar al țării.

Dar această exploatare rațională — în mod special în domeniul agriculturii — nu-i posibilă decât în zilele noastre. Adică acum, cînd întreaga regiune Constanța este complet colectivizată.

F. URSEANU

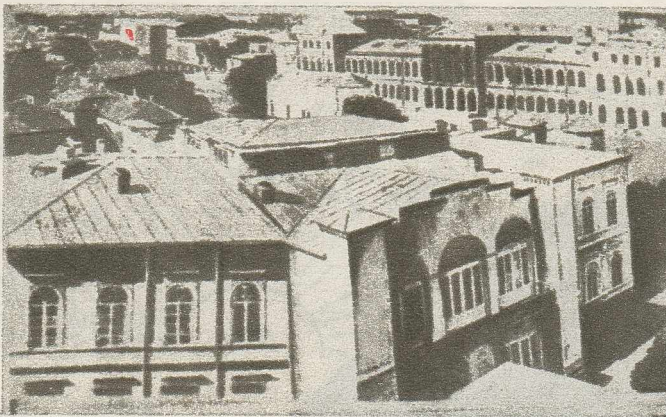

ouă sute optzeci de ani de la înființarea multrenumitului Colegiu de la Sf. Sava. Aproape trei veacuri, de cînd stolnicul

Constantin Cantacuzino a pus bazele primei școli superioare românești.

În cîntea acestui eveniment, profesorii și elevii liceului „N. Bălcescu” de azi au deschis în incinta școlii un interesant și impresionant muzeu.

Pe filele îngălbenite ale vechilor cataloage, vizitatorii pot descifra numele cîtorva dintre cei mai de seamă înaintași ai poporului nostru, foști elevi

Localul liceului Sf. Sava, în 1853. În fund, se vede clădirea universității din actuala piață Mihai Vitcazu.

ai școlii: Nicolae Bălcescu, Ion Ghica, Nicolae Filimon, Alexandru Odobescu...

Dîndărătul vitrinelor ne privesc primele manuale școlare din țara noastră. Prima carte de fizică de la noi din țară, creația ieromonahului Nichita Teototis. Manuscrisul de aritmetică al lui Gheorghe Lazăr, matematica tradusă de Eliade, gramatica grecească și multe alte manuale figurează în cadrul muzeului. Standurile cu grafice, hărți, planșe, sînt impresionante prin varietatea mărturiilor din viața acestei școli. Cărți, la prima vedere prozaice, acte administrative, matricole, vestigii numeroase oglesc atîtea etape

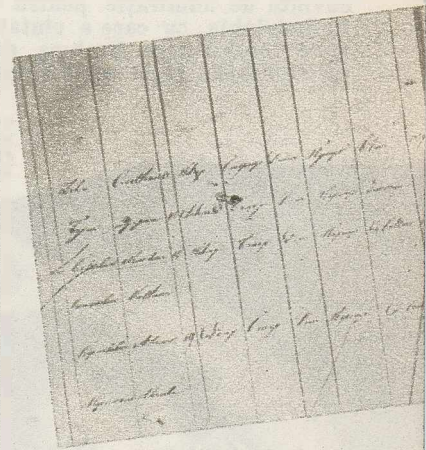
Schița „Scheletul”, scrisă de Al. Sahia, în timp ce era elev în clasa a opta.

din istoria învățămîntului românesc. Nu lipsește din galeria muzeului istoric manifest al lui Gheorghe

Muzeul N. BĂLCESCU

Lazăr pentru înființarea școlii în limbă romină, adevărată piatră de temelie a învățămîntului românesc de astăzi. Programa școlară de la 1840, plină de pedanterie și didacticism, stă alături de programul de învățămînt al guvernului revoluționar de la 1848. Emo-

Alexandru Stănescu-Sahia nu este prezent numai în acea bine cunoscută fotografie a tînarului miop și stingaci. Prezența lui este semnalată încă din acea epocă, ca a unui combatant viguros în coloanele revistei liceului, cu schița „Schele-

Matricola elevului Nicolae Bălcescu.

ționante sînt fotografiile și scrisorile foștilor elevi ai liceului. Găsim astfel de mărturii de la marele pictor Theodor Aman, scriitorii Barbu Delavrancea, Sihileanu, Depărățeanu. Apoi de la marele savant Danielopolu, de la actorul Mihai Popescu și scriitorul Alexandru Stănescu-Sahia.

tu”, admirabilă pledoarie împotriva războiului.

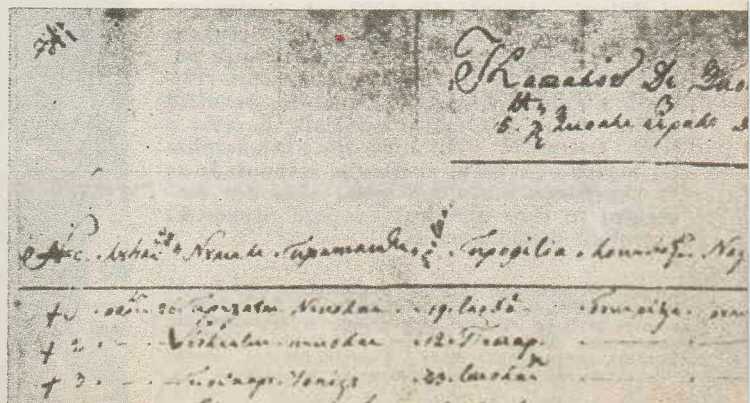
Ritmul nou al școlii de astăzi este și el prezent în muzeu. Exemple proaspete, smulse din viața liceului „N. Bălcescu”, arată că elevii lui se străduiesc să fie la înălțimea unei școli cu un trecut atît de glorios.

E. CERBU

Clasa a opta clasică modernă, 1928. În rîndul doi, al doilea din stînga este Alexandru Stănescu-Sahia; în ultimul rînd, al doilea din stînga, Mihai Popescu.

O pagină din catalogul școlarilor ce urmau geometria, clasa a patra, în anul 1832. La nr. 3 este inseris elevul Ghica Ion.

OASPETI din PHILADELPHIA

de Andrei TUDOR

Zilele acestea concertează sub cupola Ateneului R. P. R. Orchestra Simfonică din Philadelphia, în frunte cu Eugene Ormandy.

Deși se află pentru întâia oară în țara noastră, această orchestră e bine cunoscută iubitorilor de muzică de la noi, care au avut adeseori prilejul să asculte — în cadrul emisiunilor posturilor românești de radio — excelențele interpretări din muzica clasică și contemporană, realizate sub conducerea lui Leopold Stokovski și Eugene Ormandy, printre care și Rapsodia română nr. 1 de George Enescu. Marele compozitor român a avut cuvinte de admirație pentru orchestra din Philadelphia, cu care a cântat la 5 ianuarie 1923 Concertul de Brahms, sub conducerea lui Stokovski, și pe care a dirijat-o, la 14 mai

Din 11 octombrie 1912, când Stokovski a apărut pentru întâia oară la pupitrul ei, și pînă astăzi, orchestra din Philadelphia a înregistrat numeroase succese, care au marcat continua ei ascensiune. Muncind neobosit, impunând o disciplină riguroasă orchestrei, Stokovski a știut totodată să lupte pentru a obține din partea societății care o subvenționa numărul de repetiții necesare pentru o bună execuție. Astfel, prin munca și capacitatea sa artistică, Stokovski a izbutit să facă din orchestra din Philadelphia una din cele mai bune orchestre din lume, renumită pentru virtuozitatea și frumusețea sonorității ei.

De-a lungul anilor orchestra din Philadelphia a cântat nu numai marile lucrări ale repertoriului clasic, dar a militat și pentru cunoașterea și popularizarea muzicii contem-

perfecționare a Academiei de Muzică din Budapesta. În anii următori, el făcu cîteva turnee în diferite orașe din Europa, apoi plecă în America. Aici, însă, lucrînd cu u impresar sărac și fără relații, nu izbuti să organizeze nici un concert. Lipsit de mijloace Ormandy fu obligat să accepte un post de violonist în orchestra unui mare cinematograf, unde, după o săptămînă, remarcîndu-se prin excepționalele sale calități, fu înainta la postul de concert-maestru, iar după puțin vreme, la cel de dirijor al orchestrei cinematografului. În scurt timp, concertele dirijate de Ormandy la cinematograful „Capitol din New York” deveniră din ce în ce mai căutate de iubitorii de muzică. Fostul concertist violonist, care venise să-și continue cariera în America, deveni dirijorul Ormandy, care conducea numeroase concerte la posturile de radio. Curînd fu invitat să conducă cîteva concerte ale orchestrei „New York Philharmonic”, iar în 1931 fu numit prim-dirijor al Orchestrei Simfonice din Minneapolis, p care a condus-o pînă în 1936, cînd a fost chemat să ia locul lui Stokovski, în fruntea Orchestrei Simfonice din Philadelphia.

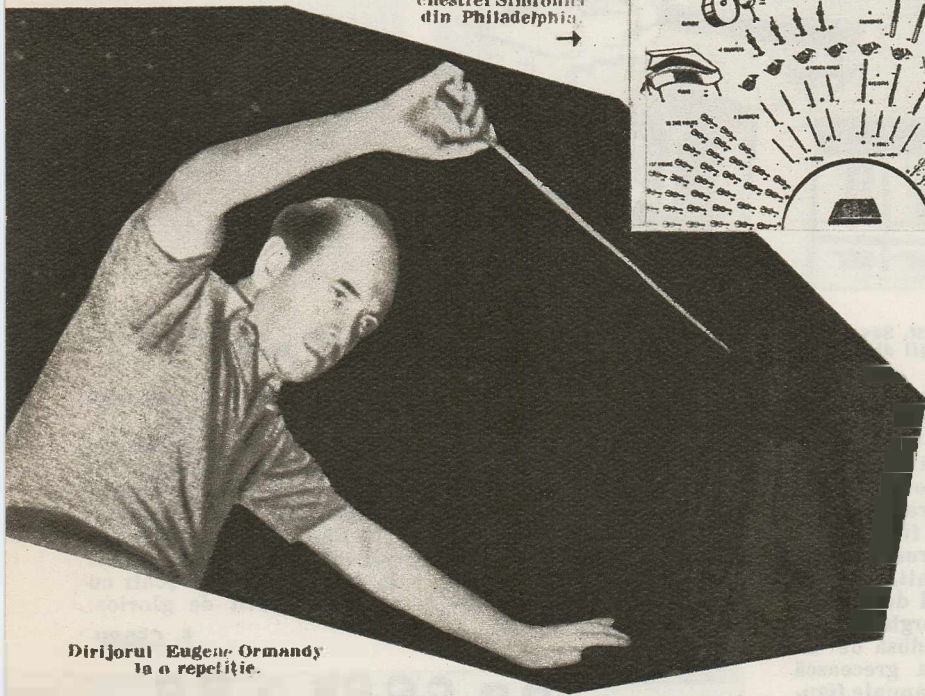
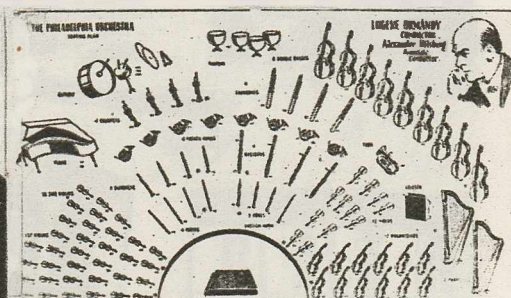
Printre calitățile principale ale lui Ormandy, criticul american Olin Downes subliniază „sănătosul său simț muzical, temperamentul și știința sa de a mînuie efectele orchestrale”. De-a lungul activității sale, Ormandy marcat o continuă creștere și adîncire a interpretărilor sale. După cum notează criticul David Ewen, „interpretările sale se caracterizează printr-o mare intensitate de simțire printr-o adîncă pătrundere muzicală și printr-o desăvîrșită stăpînire a stilului”. Execuțiile sale se disting de asemenea prin reliefarea minuțioasă și plastică a detaliilor, prin vitalitatea și dinamismul interpretării.

Dintre dirijorii americani de astăzi, Eugene Ormandy este acela care anual dă cele mai multe concerte, între care numeroase prim-audiții. Dotat cu memorie excepțională, el conduce totdeauna pe dinafară și dovedește o desăvîrșită și minuțioasă cunoaștere a partiturii. Succesele sale au fost confirmate și în Europa, unde a avut prilejul să conducă Filarmonica vieneză, cu care a executat un program consacrat lui Gustav Mahler; în Linz — la Festivalul Bruckner — el l-a înlocuit în ultimul moment pe marele Bruno Walter, care se îmbolnăvise, și a dirijat întreaga concert pe dinafară.

Astăzi Eugene Ormandy — conducătorul orchestrei din Philadelphia — se reînduiește printre marii dirijori ai vremii noastre. De aceea prezența sa și a orchestrei sale în București se înscrie printre evenimentele de seamă ale vieții noastre muzicale.

Consemnîndu-l, nu ne putem opri de a sublinia semnificația turneelor întreprinse de vestita orchestră. În frunte cu șeful ei în U.R.S.S., în țara noastră și în alte țări de democrație populară. Și sîntem bucuroși să vedem în aceste turnee o manifestare intensificării legăturilor culturale internaționale, importantă contribuție la pacea și cultura umanității.

O schemă a amplasamentului Orchestrei Simfonice din Philadelphia.

Dirijorul Eugene Ormandy la o repetiție.

1939, în cadrul unui concert dat la „Metropolitan Opera House” din New York, cuprînd un întreg program de muzică românească. În care au figurat lucrări de George Enescu, Mihail Jora, Nona-Ottescu, Alfred Alessandrescu și Dinu Lipatti.

Amintind aceste concerte, ne exprimăm dorința ca vizita marelui ansamblu simfonic american să contribuie la continuarea durabilă și rodnică a relațiilor artistice dintre popoarele noastre, stabilite acum cîteva decenii de către marele George Enescu.

Deși nu este atît de veche ca „New York Philharmonic Orchestra”, înființată în 1832, sau ca orchestrele simfonice din Boston și Chicago, „Philadelphia Symphony Orchestra” și-a cucerit totuși, în decursul celor aproape 60 de ani de existență, un loc de prim rang printre marile orchestre din Statele Unite și din întreaga lume.

Intemeiată în 1900 de către dirijorul Franz Scheel — un excelent muzician, prieten cu Brahms, Ceaikovski, Rubinstein și Bülow — trecută din 1907 sub conducerea lui Carl Pohlig, orchestra din Philadelphia s-a lovit de la începuturile ei de indiferența publicului și a avut mult de luptat pentru ridicarea nivelului muzical al acestuia. Socotită multă vreme o formație muzicală de mîna a treia, Orchestra Simfonică din Philadelphia își începe adevărata ei istorie, impunîndu-se în conștiința lumii muzicale, abia din momentul în care dirijorul Leopold Stokovski a preluat conducerea ei.

Cu prilejul turneului marelui violonist sovietic David Oistrach în S.U.A., Orchestra Simfonică din Philadelphia a înregistrat pe discuri strălucitele interpretări ale concertelor pentru două viole și orchestră de Bach și Vivaldi. În fotografie, de la stînga la dreapta: David Oistrach, Isaac Stern și Eugene Ormandy.

porane, oferind numeroase prime audiții ale lucrărilor celor mai de seamă compozitori din zilele noastre, de la Skriabin, Sibelius, Rahmani-nov, Szymanovski și De Falla, pînă la Stravinski, Prokofiev, Schönberg, Șostakovici și Alban Berg. În aceeași măsură orchestra a impus publicului american lucrările unor compozitori de seamă americani, ca Roy Harris, Aron Copland, Roger Sessions, Carpenter, Mason, Varese etc., contribuind prin aceasta la dezvoltarea și popularizarea creației muzicale naționale.

Continuatorul operei lui Leopold Stokovski, Eugene Ormandy, s-a născut la Budapesta, la 18 noiembrie 1899. A început să cînte la vioară de la vîrsta de 3 ani. La 6 ani a fost primit, în mod excepțional, la Conservatorul din Budapesta, unde a fost elevul lui Jenő Hubay. La 7 ani a dat primul concert public, iar la vîrsta de 14 ani și-a terminat în mod strălucit studiile muzicale. În anul 1919 Ormandy a fost numit profesor la clasa de

Pentru cei ce l-au
ascultat — fără a-l
și vedea — iată-l
pe Grozuță cântând
„Hai iu-iu-iu“

Dacă nu-ți plac ROMANȚELE...

de Sanda FAUR

Fotografii de Eugen IAROVICI

cântă o doină, sau își aprind luminițe săgalnice, șirete, când „îi zice“ un cântec de lume. În asemenea ocazii chipul său capătă brusc o mobilitate plină de expresie, sprâncenele se zburlesc și-i subliniază cu două linii graiul ochilor. Mîinile au și ele vorbirea lor proprie: se string sentimental la piept, se desfară larg, generos, cheamă, se frămîntă.

Ca să poți fi un cîntăreț de muzică populară, îți trebuie un glas bun, dar mai ales temperament. Grozuță suspină sincer de dorul „Titianei, nume mindru“ și al „Rariștei de lîngă vîi“, se bucură intens, sincer, în „Hai, iu-iu-iu“ și reproșează amarnic iubitei în „Vezi mindruțo cum ești tu“. Grozuță își trăiește cîntecele. Și pasiunea lui sinceră pentru cîntec e contagioasă. De aceea e îndrăgit de public.

★

De-ar fi să credem în basme și, prin ele, în ursitoare, așa zice că Grozuță a fost ursit să devină cîntăreț. Pentru că, în afară de ele, nimeni nu i-a venit o asemenea soartă. Taică-său, învățătorul din Cornea — om de lume, vesel și zurbagiu de-l știau oamenii cale de șapte sate — voia să-și vadă fiul popă (să facă măcar Șani pace cu Dumnezeu!). Dar dumnealui, Șani, parc-ar fi vrut mai curînd să devină aviator. S-a apucat și de una, și de alta, dar tot la conservator a nimerit. Ce mai, vocea ursitoarelor! (Și... vocea lui.) În clasa a opta de liceu, la concursul de cîntece populare pe care l-a gândit și iscat între elevi profesorul de muzică Ignaton. Grozuță a luat premiul I. Cîntase atunci:

*Foaie verde, foi de nuc, Leano,
Se duc oile, se duc, Leano,
Și se duc și nu mai vin
Pîn' la sfîntul Constantin.*

Nu-mi plăceau romanțele. Și a-veam grijă s-o afirm răspicat, acuzînd, cu suveran dispreț, de sentimentalism siropos pe cei ce lăcrimau auzînd „Nimă, de ce nu vrei să-mbătrînești?“. Zîmbeam cu superioritate și îngăduință, văzînd cine știe ce om serios și grav devenind melancolic și suspinînd discret cînd asculta la radio „Într-o seară de vară o vioară cîntă“...

Plătesc acum scump atitudinea-mi de odinioară. De două zile fredonez într-una „Mi-e dor de ochii tăi adînci“, alternînd-o cu „Mîndra mea de altădată“. Cînd sînt acasă, un curaj și cînt cu voce tare, ba mă încerc și la acute. Pe stradă, pun surdina vocii, iar în autobusul 32, dată fiind supraaglomerația, fredonez doar în gînd.

Ce s-a întîmplat? — mă veți întreba. Oțez și răspund: nimic special. Nu am devenit mai sentimentală, dar... am luat un interviu lui Alexandru Grozuță, artist emerit al R.P.R. Era punctul III din planul tematic al ecției de artă, intitulat „Cîntăreți de muzică

populară romînească“, și — disciplinată — am pornit să-l realizez, cu un entuziasm temperat. Rezultatul l-ași aflat mai înainte. La care trebuie adăugat materialul prin care vă comunic cele ce am aflat despre și de la Grozuță. Interviul a fost cum nu se poate mai... pe note (Grozuță îmi răspundea de preferință în cîntec), iar transcrierea pe care o săvîrșesc acum sper să fie... în notă.

★

Spuneam că Grozuță ne-a oferit, mie și colegului meu fotoreporter, un întreg concert în exclusivitate. Îl priveam, îl ascultam și gîndeam cît de mult pierd cei ce-l ascultă la radio, fără a-l putea și vedea. Grozuță nu cîntă numai cu vocea, vocea lui caldă, puternică, limpede; întreaga lui ființă cîntă: ochii, figura, mîinile. Dacă-l întîlnești pe stradă, poți foarte bine să treci pe lîngă el fără să-l remarci: statură obișnuită, trăsături obișnuite, expresie obișnuită. Cînd începe însă să cînte, totul se însuflețește în el: observi deodată că are ochi albaștri, foarte albaștri, care se innegurează a tristețe cînd

... și „Mi-e dor de
ochii tăi adînci“...

○ mică pasiune extramuzicală: cafeaua turcească.

Și-i „zise” atât de frumos, încât directorul școlii normale din Deva i-a dat, din partea lui, un premiu de 500 de lei. S-a amestecat atunci toată clasa a opta din butoiul de bere pe care l-a cumpărat Șani. Și dulce a mai fost gustul berii câștigate cu dulcele viers al cîntecului ardelenesc!

Nu mai că uitarea e o însușire cum nu se poate mai omenească; drept căre Șani al nostru a uitat de melodiile populare pe care, serile, le îngina în pridvor împreună cu taică-său, de sirgul cu care își scria în caietul de dictando cîntecele auzite de la bătrînii satului; a uitat și de gustul berii câștigate cu „Leana” și a ținut morțiș să devină cîntăreț de operă. A studiat trei ani la conservatorul „Gh. Dima” din Cluj, s-a năruit pe el profesorul Crișan și l-a dat afară (era cam „boem” studentul nostru), s-a înscris la conservatorul maghiar și nu s-a lăsat pînă nu a cîntat, la Opera maghiară din Cluj, în anii 1933 și 1934, în „Liliacul”, în „Țara surisului”, în „Dunărea albastră”. Pe urmă, împrejurări vitrege l-au făcut să se lase de operă și să devină funcționar. Unii oameni se dau bătute de viață, se resemnează. Grozuță nu-i dintre aceștia. Tot era salariat al Radio-ului; ce-ar fi fost dacă ar fi încercat să cînte, din cînd în cînd, vreun cîntec popular, de pe la el de-acasă?

O dată formulată, această idee i-a „intrat în cap”. Nu a trecut multă vreme și l-a cunoscut compozitorul Mihail Jora. De atunci Grozuță s-a dăruit muzicii populare: a ascultat sfatul competent al muzicianului, a dat ascultare îndemnului din inimă ce-i dădea mereu ghes spre cîntecul de-acasă și, răsfoind colecțiile de cîntece populare ale lui Brediceanu, Emil Monția, Sabin Drăgoi, Dima, Filaret Barbu, a cules de acolo melodiile ce i se potriveau mai bine. Atunci, în 1938, a putut fi ascultată la radio, cîntată de Grozuță, doina:

Mugur, mugurel,
Ia fă-te mai măricel
Că ne-am săturat de iarnă
Și de greutăți în țară.
Bate-i doamne pe ciocoi,
Cum ne bat și ei pe noi.
Vino, scumpă primăvară,
Și ne adă bine-n țară.

Iar mai apoi, tot Grozuță a lansat unul din cîntecele populare care aveau să cucerască întreaga țară: „Pe Mureș și pe Tîrnave”...

★

Grozuță a călătorit mult. Cunoaște țara — din turneele pe care le-a făcut de-a lungul și de-a latul ei — cu detalii care ar stîrni invidia celui mai încercat reporter. A colindat și străinătățile. Anii 1946 și 1947 nu l-au văzut în țară: a cîntat și a imprimat cîntecele noastre populare în Cehoslovacia, în Italia, în Austria, în Ungaria, în Germania și în Elveția. De curînd a poposit și în Bulgaria. Dar în ce privește oamenii și locurile străinătății, are preferințe foarte precise: „Nimeni nu știe să-ți asculte cîntecul de la inimă, mai eu inimă ca rusul”.

Amintirile îi sînt foarte proaspete: în urmă cu un an și ceva, a cîntat timp de 40 de zile, împreună cu Maria Lăzărețu, la restaurantul „Dunărea” din Moscova. Apoi a făcut un lung turneu în orașele Uniunii. „Cînd începeam să cînt „Ochii tăi frumoșii și limpezi”, se făcea dintr-o dată liniște, o liniște adîncă; nimeni nu se mai mișca prin sală, iar în uși se agățau ciorchini de oameni care nu mai aveau loc pe la mese. Cînd terminam de cîntat eu sau Maria, nu știau cum să ne mai mulțumească — cu aplauze, bisuri, invitații la mesele lor. Nu mi-a plăcut niciodată să cînt prin restaurante, dar la localul moscovit aveam în fiecare seară senzația că dau un recital extraordinar. Să știți: nimeni nu știe să-ți asculte cîntecul de la inimă mai bine ca rusul”.

★

Cîntăreț de operă ar fi vrut să fie Grozuță. Dar niciodată nu s-a gîndit să devină actor de film. Și totuși, de curînd, a apărut cu remarcabil succes în filmul de scurt metraj „Cîntece de nuntă ardelenesci”, în care interpretează cîteva din piesele lui de rezistență. Îi urăm succese și mai mari, de aci înainte.

UNOM

de Rik AUERBACH

S

int un om posac, și gata! N-am ce face! Nu sînt rău din fire, nu sînt ranchiunos, nu sînt nici măcar invidios. Sînt numai posac. Așa-i felul meu! Răspund cuvințios, salut la rîndul meu pe cine se cuvine și cedez întotdeauna locul în tramvai celor mai vîrstnici. Dar, nu știu de ce, le fac toate eu sprîncelele încruntate și gura bojită. Am în schimb un sufler tare bun, plînea lui dumnezeu. Nevastă-mea spune însă că asta nu se vede și că, posac cum sînt, reușesc să indepărtez oamenii de mine. Spusele astea m-au cam pus pe gînduri. Așa o fi? Pentru că, ce-i drept, deși stăm în plin centru, deși liftul nu e niciodată defect, deși dulceleșurile nevesti-mi sînt renumite, la ușă nu ne sînd nimeni, decît factorul poștal și administratorul, pentru întreținere. Pînă și soacră-mea... Dar ce să mai vorbim!

Mi-am amintit însă într-o zi de Mișu, vechi coleg de pe băncile școlii, pe care-l cunosc de treizeci de ani bătute. Mișu are un băiețuș, un inger, cel pușin așa îmi amintesc de cînd am fost ultima oară pe la ei. Ei la noi nu vin! Nul Nevastă-mea spune că se sperie copilul de căutătura mea.

— Nu mai merge așa, dragul meu! Trebuie musai să te schimb! Trebuie neapărat să faci ceva! Nu vezi că nu ne mai vine un om în casă? Îi gonim pe toți, cu răceala ta. Ascultă-mă pe mine, pe soția ta care te iubește, trebuie neapărat să ieși o hotărîre, trebuie să faci ceva!

Vorbele ei m-au pus pe gînduri. Ce-i drept, nu le auzeam pentru prima oară, dar începuse să mă enerveze și pe mine faptul că, de multă vreme, nici măcar vecinii noștri de la trei nu mai dădeau semne de viață. Or fi găsit altundeva să joace pietre! Ce să mă necăjesc eu pentru atîta? Bine — îmi spuneam tot eu — dar Mișu, dar Fănel? Au uitat ei atît de ușor anii de liceu, de studenție, primele noastre iubiri sau... cine știe, poate totuși eu... cu nutra mea... te pomenești că asta o fi!

„Trebuie să faci ceva!” —

imi spunea mereu nevastă-mea. Dar ce să fac? Tărie de caracter am, voință am, dar ce să fac? Cum să fac? Mă uit în oglindă și încerc să dau altă traiectorie sprîncelelor mele; zadarnic! Cred că mai ușor m-aș lăsa de fumai!

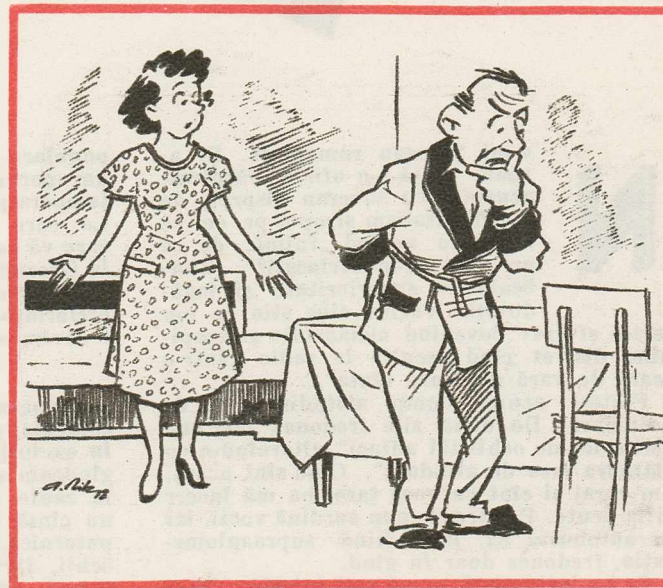
Totuși, nu mai merge așa! Toată iarna nu ne-a sunat un om la ușă! Vara mai merge, dar iarna, se poate? Nu putem nici noi să mergem în vizită la prieteni, dacă aceștia ne-au uitat!

În sfîrșit, e bine, ce să vă mai spun!...

Hotărît, nevastă-mea are

mi-au telefonat Simona Florin, că descărd sînt la noi. Și-s drăguți, joc! Ne-au rugat să dăm un semn că ne deranjăm cu pregătiri speciale. Ce s-o găsi în casă atît! Altfel... se supără, ză așa!

Na! Sună telefonul! Fecunditate că-s alți musajiri. Sigur! Nora și cu Petrică. M-au rugat să le dau voia să aducă cu ei niște prieteni pe care i-au cunoscut Mamaia, niște oameni admirabili. Poți refuza un oaspete? Mai ales cînt toți te li conjoară cu atîta simpatie. Zilele acestea trebuie s

dreptate! Trebuie să găsească o soluție, trebuie să fac ceva! Ce dracu, sînt cîrpă sau bărbat?

★

Nu, nu sînt cîrpă! Vă spun asta după numai două săptămîni. Tare-s bune nevestele, cînd vorbesc cu temei!

Nici nu-mi mai recunosc casa. Și Mișu, și Fănel, și tanti Elvira, și Gigi, pînă și soacră-mea... Și-au amintit de noi cu toții. Ca să nu mai vorbesc de vecinii din bloc, dintre care pe unii nici nu-i cunoscusem înaintea și care astăzi ne dovedesc o caldă amicitie.

Asta viață, zic și eu! Deși toate s-au schimbat în numai două săptămîni, nu pot totuși pricepe cum am putut trăi atîta timp singuri, ca niște pustnici! Nu zău, nu pot pricepe!

Uite, acum cinci minute

stau serios de vorbă cu nevastă-mea. Trebuie să găsim o soluție de locuință. Nu stă prost, nu, dimpotrivă! Dacă pentru un om posac, garsoniera noastră era destul de încăpătoare, pentru niște oameni simpatici, drăguți, înconjurați de atîtea semne de dragoste, spațiul e cu totul necorespunzător.

Uite așa se petrec cotiturile în viața unui om! Era un om acru, posac, ocolit de prieteni și de rude, iar acum e casa plină aproape de zi.

Pentru asta trebuie să mulțumesc sfatului înțelept, al nevesti-mi, care-mi spune că trebuie neapărat să mă schimb, că trebuie să găsească o soluție! Îmi amintesc că nopțile albe cînd îmi frîntam mîntea să găsească soluție... Și am găsit-o!

Am luat televizor.

POSAC

re, prin slăbiciunea sa față de reacționari, este responsabil în cea mai mare parte de situația la care s-a ajuns) caută o cale pentru a duce politica sa fără comuniști, de a căror influență se teme cel mai mult. Din 1936 burghezia franceză trăiește cu adevărat terorizată de ideea unei victorii a Frontului Popular.

Fără îndoială că nu poți însă respinge amenințările dreptei, decât sprijinindu-te pe masele populare. În ce privește complotiștii din Algeria, dacă nu vor avea ajutorul metropolei, desigur că nu vor putea continua mult timp războiul și nu vor putea aproviziona Algeria și trupele de ocupație. Lovitura lor de forță nu poate avea nici o șansă, decât dacă ei ar putea pune mîna pe putere în cel mai scurt timp și în Franța.

Ce face De Gaulle!

După o încercare nereușită de a se lansa, fostul șef al „Franței libere” se retrăsese de mai multă vreme din viața politică. Tăcerea sa dădea loc la diferite interpretări. Iată însă că fasciștii din Algeria îl cheamă acum la putere. Dar clasa muncitoare se opune venirii lui De Gaulle la putere.

Unii membri ai guvernului parizian ar dori însă aceasta, pentru a-și putea astfel declina responsabilitățile. Totodată, ei nutresc speranța că De Gaulle va reuși să unească o parte a rebelilor din Algeria cu elemente ale dreptei din Franța, pentru a putea fi continuată politica de izolare a comuniștilor.

Și generalul care-și pune candidatura se pare că este de acord cu aceasta.

FRANȚA SE APĂRĂ!

Articol scris pentru „Flacăra”
de Jean-Maurice HERMANN

Războiul purtat de burghezia franceză în Algeria durează de mai bine de trei ani. Situația se agravează tot mai mult, în ciuda presiunii unei armate de 500.000 de oameni. Lumea întreagă a urmărit cu neliniște nesfârșitul lanț de masacre, atentate, represalii și torturi. Dorința de a ieși din acest „cerc infernal”, de a lichida războiul sîngeros și fără sfîrșit, a devenit unanimă.

Dar recente evenimente strîns legate de războiul din Algeria au tulburat viața politică franceză și au zguduit, fără îndoială, opinia publică mondială.

Următoarele citeva reflecții ar putea înlesni înțelegerea evenimentelor.

Cauza instabilității guvernelor franceze

De ani de zile viața politică franceză este dominată de un fapt. De la punerea în aplicare a planului Marshall, toate celelalte partide politice s-au înțeles să excludă Partidul Comunist Francez de la participarea la guvern sau la majoritatea parlamentară. Nimic n-a putut împiedica însă ca P.C.F. să dețină o pătrime din numărul mandatelor în Adunarea Națională și să-și spună cuvîntul cu fermitate. De aici s-a ivit necesitatea pentru toate guvernele care s-au succedat în anii aceștia, de a-și constitui majoritatea în mod exclusiv din cadrul celorlalte grupări parlamentare. Aceasta a dus nemijlocit la coaliții eterogene, sudate doar prin anti-comunism, dar divizate prin multe contradicții. Coaliția burgheză își estompa uneori anumite contradicții, recurgînd la ajutorul financiar american și evitînd să rezolve — cu mijloace proprii — anumite probleme economice. Dar pentru asta, era nevoie de cîteva zeci de voturi ale dreptei, care exercitau un „veto” asupra politicii guvernelor și se bucurau astfel de o influență disproporționată față de forța lor reală.

Iată deci că majoritățile presupuse sînt cauza unică a vizibilei incoerențe și netrăinicii a guvernelor franceze. Regimul parlamentar are, desigur, foarte mari lacune, dar nu el poartă vina acestei situații, ci faptul că aplicarea lui a fost în permanență falsificată.

Scizunea majorităților

Forțe din ce în ce mai puternice s-au pus încetul cu încetul în mișcare, pentru a obține sfîrșitul ostilităților în Algeria. Este vorba de presiunea populară alimentată de dificultățile economice provocate de război; de poziția adoptată de S.U.A. — suspectată de întreaga lume arabă pentru alianța cu o țară care luptă contra musulmanilor algerieni cu arme americane; de presiunea bisericii catolice care, avînd experiența războiului din Vietnam, se desolidarizează de colonialism și se teme, aidoma americanilor, ca nu cumva prelungirea războiului să dea mișcării de eliberare națională algeriană un conținut din ce în ce mai politic și mai progresist; și, în sfîrșit, de presiunea cercurilor „Micii Europe”, ale căror planuri de exploatare a Africii pot fi zădărnicate în cazul unui eșec al Franței.

Astfel de presiuni au determinat pe dl. Felix Gaillard să accepte „bunele oficii” anglo-americane. Și tocmai acceptarea aceasta a făcut să sară în aer guvernul său. Trebuia, oricum, să se ajungă aici!

Ultra-reacționarii dreptei, ostili oricărei negocieri, adepți ai represiviilor colonialiste și răspunzători de continuarea războiului, rup cu elementele care acceptau ideea încetării focului, ca și cu aceia care erau de acord cu mediația americană.

În ce privește stînga, aceasta dorește — ca totdeauna — negocieri directe cu poporul algerian, fără intermediari care ar fi gata să-și ia „partea leului” pentru „bunele lor oficii”.

Nu belicistii formează majoritatea

Eșecul d-lui Bidault a demonstrat că nu se poate înjgheba o majoritate reprezentînd politica de continuare a războiului. Dl. Pflimlin, lider al M.R.P., catolic și „european” fervent, își propune să reia tentativa lui Gaillard. Ultra-reacționarii din Algeria își dau seama de aceasta și declanșează mișcarea pentru a-l sortieșecului. Pflimlin capătă totuși investitura mulțumită poziției comuniștilor.

Teama față de Frontul Popular

Din acest moment, Pflimlin, ca și liderul socialist Guy Mollet (ca-

În țară însă — ca și în timpul rebeliunii fasciste din 6 februarie 1934 — se organizează spontan un front republican și antifascist, în care se grupează laolaltă sindicatele, intelectualitatea, militanții de toate tendințele. Aceasta nu face decât să agraveze îngrijorarea guvernului, care se teme că a mers prea departe.

Acestea sînt cărțile cu care se joacă partida complicată din Franța. Jocul se desfășoară cu cărțile pe masă. Miza poate fi pacea sau războiul în Algeria, dar mai ales trezirea conștiinței democratice franceze, sau înăbușirea ei. Și de aceasta depinde nu numai liniștea Franței...

Republica e în primejdie. Zile de mare tensiune în Adunarea Națională Franceză.

TURNEUL EȘECULUI

Vicepreședintele S.U.A., Richard Nixon, a întreprins un turneu politic în mai multe țări ale Americii Latine. Peste tot, însă, el a fost întâmpinat cu violență ostilă. La Montevideo, studenții uruguayeni l-au primit strigînd: „Afară cu Nixon!” În Argentina, domnul vicepreședinte a fost fluturat, hulduit: „Cară-te acasă, Nixon! Argentina nu este de vânzare”. La Lima (în Peru), a fost primit cu... pietre. Hotelul din Bogota, în care a locuit Nixon, a trebuit să fie pîzît de poliția cîntare. La sosirea în capitala Venezuelei, mașina în care se afla Nixon a fost bombardată cu pietre. Încolo, turneul n-a avut nimic spectaculos. Numai că, în încheierea precipitată a călătoriei sale, Nixon a mărturisit cu amără-

ciune: „Nu este un lucru ușor să înduri ceea ce a trebuit să îndur eu astăzi. Nu este plăcut să fii scuipat din cap pînă în picioare...”

În fotografie: aici mașina bine închisă, nici pătăria, trasă pe ochi nu l-au putut apăra pe Nixon de furia mulțimii.

CONGRESUL ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE A ZIARIȘTILOR

Duminică 18 mai a.c. și-a încheiat lucrările cel de-al IV-lea Congres al Organizației Internaționale a Ziaristilor. La lucrările Congresului au participat, în calitate de delegați și observatori, ziaristi din 27 de țări. De asemenea, au mai luat parte, în calitate de invitați, reprezentanți ai U.N.E.S.C.O., Federației Sindicale Mondiale, Consiliului Mondial al Păcii și Organizației Internaționale de Radio.

Rezoluțiile adoptate de cel de-al IV-lea Congres al O.I.Z. sînt mărturiile ale fermității cu care ziaristii cinstiți din toată lumea subscriu pentru unitate și prietenie. Ele confirmă hotărîrea nestrămutată de a milita și mai departe pentru adevăr, pentru libertatea presei și împotriva monopolurilor, împotriva războiului, pentru pace și prietenie între toate popoarele lumii.

În cele câteva imagini care urmează, vă prezentăm aspecte de la lucrările Congresului O.I.Z.

1. Stelios Iacovides, redactor-șef al ziarului „Harangi” din Cipru, vorbește la tribuna Congresului O.I.Z. despre condițiile de viață și lupta pentru eliberare a poporului cipriot de sub jugul colonialismului britanic.

2. Tovarășul Anton Moisescu, membru în Consiliul General al F.S.M. și vice-președinte al C.C.S. din R.P.R., salută pe congresiști.

3. Obiectivul fotoreporterului a surprins într-un colț al sălii pe ziaristii M.A. Petrov (U.R.S.S.), M. Hofman (R. P. Polonă), J.M. Hermann, Charles Ritoei și J.F. Dominique (Franța).

4. Renato Leduc și Jean-Maurice Hermann în timpul unei pauze

SEMNICIFICATIA UNUI SCRUTIN

de Ionis THEODORIDIS

După cunoașterea rezultatelor scrutinului din Grecia, se poate afirma cu certitudine că aceste alegeri au constituit un adevărat referendum popular împotriva instalării de baze pentru rachete și arme nucleare pe teritoriul Greciei.

Așa cum am arătat și în scrisoarea mea precedentă (apărută în „Flacăra” la 22 martie a.c.), cu mult înainte de alegeri exista o puternică mișcare împotriva bazelor și armelor nucleare. Ea a luat o și mai mare amploare în cursul campaniei electorale, iar partidele politice s-au văzut nevoite, unul după altul, să-și precizeze atitudinea. De altfel poziția adoptată de diferite partide față de această problemă vitală s-a oglindit în înseși rezultatele alegerilor. Din cei 3.800.000 de alegători care s-au prezentat la urne, 2.200.000 de alegători, adică un procent de 59 la sută, s-au pronunțat fățiș împotriva instalării de baze atomice. În ce privește voturile date Uniunii naționale radicale, ele nu pot fi totuși socotite în întregime ca fiind în favoarea bazelor atomice, deoarece și acest partid a fost nevoit să adopte, în cadrul campaniei electorale, o poziție oarecum echivocă față de problema rampelor atomice.

Unul din cele mai semnificative aspecte ale alegerilor parlamentare din Grecia îl constituie marele succes reputat de Partidul democrat unit de stînga (E.D.A.) și de personalitățile patriotice care au colaborat cu el. Cu cele 78 de mandate obținute, E.D.A. și-a sporit forța parlamentară de peste patru ori, devenind al doilea partid din țară. Pronunțîndu-se cu hotărîre împotriva rampelor atomice și prezentînd un program de renaștere națională, de respectare a independenței naționale a țării, E.D.A. a reușit să ocupe locul întâi la Atena, Pireu, Salonic și în alte orașe mari, situîndu-se totodată în frunte și în regiuni întregi, ca de pildă în Tessalia. De asemenea, coaliția de partide P.A.D.E. (Uniunea progresistă agrariană democrată) a înrunit 450.000 de voturi, tocmai pentru că s-a pronunțat categoric împotriva instalării de baze atomice, împotriva subjugării economice și politice a Greciei, pentru lărgirea legăturilor economice și culturale cu țările socialiste. Dimpotrivă, liberalii și-au pierdut din influență, datorită politicii lor de echivoc în unele probleme vitale pentru poporul grec. De asemenea, Uniunea națională radicală, cu toate că și-a asigurat majoritatea mandatelor, favorizată de sistemul electoral în vigoare, se află doar în slab progres în comparație cu alegerile din 1956.

Deși campania premergătoare alegerilor s-a desfășurat în principal în jurul importante probleme a bazelor, un loc deosebit l-a ocupat și problema relațiilor cu Uniunea Sovietică și țările socialiste din Balcani. Sentimentele de prietenie și dorința de colaborare manifestate de popoarele țărilor socialiste față de poporul grec au fost larg subliniate în campania electorală și au exercitat o influență pozitivă. Interviul acordat de premierul sovietic Hrușciiov ziaristului grec Lambrakis a avut un uriaș răsunet în Grecia, iar inițiativele de pace și de colaborare ale Romîniei au fost scoase deseori în evidență de către organe de presă și de candidați.

Alegerile din 11 mai au arătat că Grecia are nevoie de o politică lucidă și realistă, că poporul grec vrea să trăiască în pace, prietenie și colaborare cu toate popoarele și în primul rînd cu vecinii săi din Balcani.

ERUPȚIA

antiamericană din Liban

Puternica erupție antiamericană din Liban a avut caracterul unei adevărate răscoale populare. La Beirut și Tripoli au avut loc mari manifestații împotriva politicii proamericane, duse de actualii conducători ai țării. Au fost ridicate baricade și, zile în șir, între populație și armată s-au dat lupte de stradă, soldate cu morți și răniți. Conducerea petroliferă ce străbate țara a fost tăiată. În fața ambasadei americane și a Misiunii de Informații a S.U.A. din Beirut, manifestațiile s-au ținut lanț; atașatul militar american a

fost fugărit cu pietre. Greva generală a cuprins întreaga țară. Față de amploarea mișcării populare, conducătorii proamericani ai Libanului pretind că țara ar fi „obiectul unui atac din afară” și cer intervenția puterilor occidentale. Dar o nouă încercare de a reedita agresiunea imperialistă de la Suez ar primi, fără doar și poate, o ripostă hotărîită atît din partea întregii lumi arabe, cît și din partea U.R.S.S. și a altor țări iubitoare de pace.

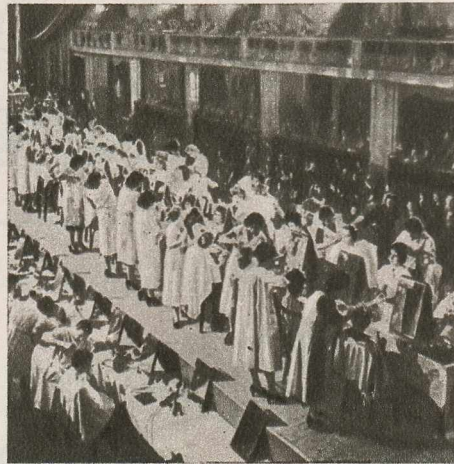
În fotografie: lupte de stradă la Beirut.

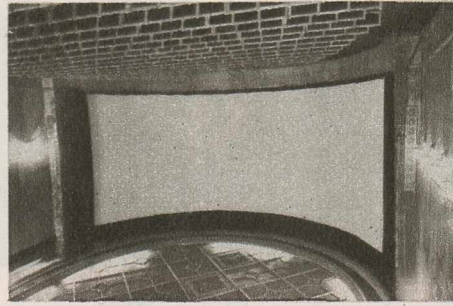
ÎN JURUL GLOBULUI

AICI A COMPUS CEAIKOVSKI. După terminarea recentului concurs internațional „Ceaikovski”, concurenții au vizitat locuința de la Klin, în care și-a petrecut Ceaikovski ultimii ani ai vieții și a compus — între altele — celebra simfonie a 6-a „Patetica”. În fotografie: pianul la care compunea Ceaikovski.

COAFURĂ... CU ASISTENȚĂ. La Praga a avut loc recent un concurs internațional de coafură artistică, la care au luat parte specialiști din R.D. Germană, R.P. Polonă, R.P. Ungară, R.P.F. Iugoslavia și R. Cehoslovacă. În timpul a 45 de minute maștrii coafori au trebuit să-și demonstreze îndemnarea lor în fața unui numeros și exigent public. Premiul întâi a fost câștigat de doi coafori cehi.

ECRANUL PANORAMIC. După Moscova, alt mare oraș sovietic — Kiev, capitala R.S.S. Ucrainene — are un cinematograful panoramic. Noul cinematograful dispune de șase aparate de protecție, două filmofonograme și 30 de amplificatoare. Ecranul, dintr-un material plastic, este lung de 22,5 metri și înalt de opt metri.

ÎN LOC DE... SALI DE EXPOZIȚIE. Oficialitățile nu găsesc fonduri pentru sprijinirea artiștilor plastici. De aceea mulți pictori sînt nevoiți să-și expună tablourile pe străzi — așa cum face și bătrînul pictor din fotografie, care și-a etalat lucrările pe bulevardul St. Michel din Paris. După cum se vede, cumpărătorii nu se prea îmbulzesc...

„MORMINTUL” JULIETEI. Acum 20 de ani, s-a anunțat la Verona „identificarea” mormintului secular al eroinei lui Shakespeare, Julieta. De atunci, zeci de mii de tineri au venit să viziteze mormintul, pentru a-și jura aici dragoste veșnică. Municipalitatea orașului a avut însă grijă să exploateze această „mină de aur”, a cărei autenticitate nu s-a gândit s-o verifice nici un vizitator. Numai în 1957, biletele de intrare la mormint l-au adus suma de 3 milioane lire!

ȘI-A HIPNOTIZAT... ELEVII. Exasperat de slabele răspunsuri ale elevilor săi, un profesor american de liceu a avut strania idee de a le examina... subconștientul, recurând la ajutorul unui hipnotizator. În stare de hipnoză, elevii au răspuns totuși mai bine decât în mod obișnuit.

...Nu erau probabil sub influența filmelor cu gangsteri și a spectacolelor televizivului.

EXPORT DE... COPII. Mii de copii italieni sînt părăsiți de părinți, din cauza grelelor condiții de trai. Autoritățile democrat-creștine au găsit o „soluție”: să autorizeze exportarea acestora. Micuții Giancarlo, Annamaria, Mirella și Marcella din fotografie vor fi trimiși în S.U.A. Deci, nu numai mărfurile se exportă...

LA 6.000 METRI ALTITUDINE a văzut lumina zilei fiul unei tinere franceze de 24 ani, Liliana Shaw Ramos, în timpul unei călătorii cu avionul. Copilul, deși născut prematur, este sănătos, ca și mama sa. Iată-i fotografiat la aterizarea avionului.

↑ GIGANT... ÎN LUMEA EI. Interesanta faună a insulelor Galapagos — de care s-a ocupat și marele Darwin — cuprinde, printre alte specii, și o broască festoasă uriașă, pe care patru oameni abia o pot urni din loc.

Eroinele mult discutatului roman gruzin „Destine de femei” apar și pe ecran, pliedind pentru dreptul la fericire și egală răspundere în muncă cu bărbații. Lucrarea lui M. Djavanîș vili a găsit în scenaristul și regizorul N. Sanîșvili un entuziast susținător, care a demonstrat, prin filmul în culori nou creat de studiourile georgiene, valorosul mesaj al originalului.

Cunoscuta legendă a lui Orfeu — fost adesea dramatizată și ecranizată. Anul acesta, cinematograful brazilian ne oferă o nouă interpretare modernă a mitului. Filmul, creat de Sergio Gordine după piesa lui De Moraes „Orfeu negru”, îi transpune pe eroii în epoca noastră, devenind un emoționant protest împotriva rasismului.

Regizorul francez Roger Pigault — soțul actriței Betsy Blair, a terminat de curînd cea dintîi coproducere chino-franceză, filmul „Zmeul din capătul lumii”, pe care l-a turnat în studiourile din Șanghai și Canton.

Anul acesta a fost realizat primul film artistic de lung metraj al cinematografului Republicii Populare Mongole. Poporul de păstori smuls din feudalism de elanul Revoluției din Octombrie, și-a închinat acestei pagini luminoase a istoriei primul său film, intitulat sugestiv „În pragul vieții”. Cu acest film, regizat de S. Ghenden, noua cinematografie mongolă a pășit într-adevăr în viață.

Numele actorului Bourvil este azi extrem de popular în Franța. Apărut în primul rând în muzic-hall, operetă și cinema, s-a dovedit în ultimul roluri — cel din „Străbătînd Parisul” și al lui Thénardier din „Mizerabilii” — un excelent actor de dramă. Ceea ce a dus la două noi oferte pentru viitor: un film cu Michèle Morgan, „Două fețe”, și unul cu Danielle Darrieux, „Într-o dimineață oarecare”.

Un afiș „tare” nu înseamnă totdeauna și un film bun. Aceasta s-a dovedit-o de curînd și filmul italian regizat de Camillo Mastrocinque „Trei bărbați și o doctoriță”, în care cei trei roluri masculine le-au interpreta reputații actori Toto, Rascel și Vittorio de Sica, iar în rolul feminin a apărut foarte populara Tittiina de Filippo, sora lui Eduardo. Și, totuși, filmul a avut o răsunătoare cădere.

La Hollywood a avut loc un ciudat spectacol, care demonstrează mereu cantilismul împins pînă la neîncredere al business-man-ilor: Într-una din cele mai mari săli de cinematograful au fost proiectate fragmente din cîteva filme de succes de acum 30 și 40 de ani. În prezența interpretărilor de atunci ai rolurilor. Pentru a încasa suma dinainte stabilită, necesară întreținerii azilului foștilor actori, aceștia au fost siliți să apară pe scenă în costumele din film, cîntînd cupletele sau jucînd scenele din respectivele filme. Și astfel, actrițe și actori bătrîni, sleiți de puteri și din al căror farmec de demul nu a mai rămas nici urmă, au trebuit să apară, ridicoli, în hohotele unui public care se credea în un panopticum... Sărmanii foști idoli!

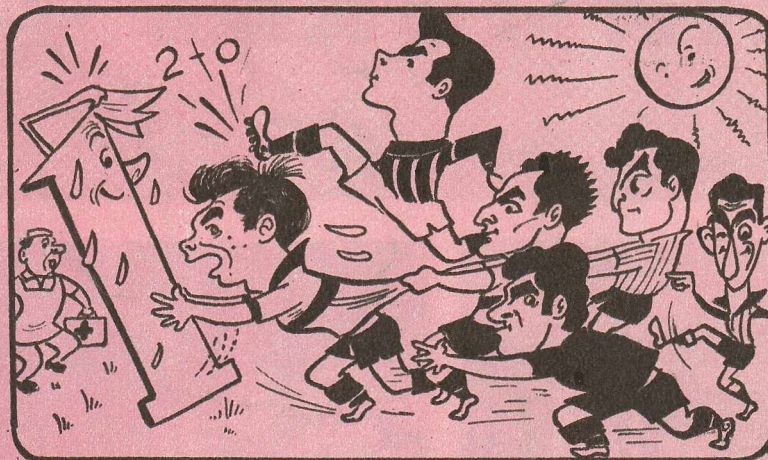

REDACȚIA : București, Piața Scintei. Căsuța Poștală 3507 of. 33, Tel. 7.60.10 lat. 1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică, Vlad Mușatescu. Tiparul, Combinatul Poligrafic Casa Scintei „I. V. Stalin”.

ASTEPTATE CU INTERES, meciurile jucătorilor noștri de rugbi, în compania cunoscutelor formații britanice Swansea, au fost urmărite de mii de spectatori care au avut prilejul să admire faze de o rară spectaculozitate. În primele două meciuri, formațiile noastre — C.C.A. și Dinamo — au reușit să dispună de echipa din Tara Galilor cu scorurile de 12-6 și respectiv 9-5. În clișeu: o fază de luptă pentru balon din meciul C.C.A.-Swansea.

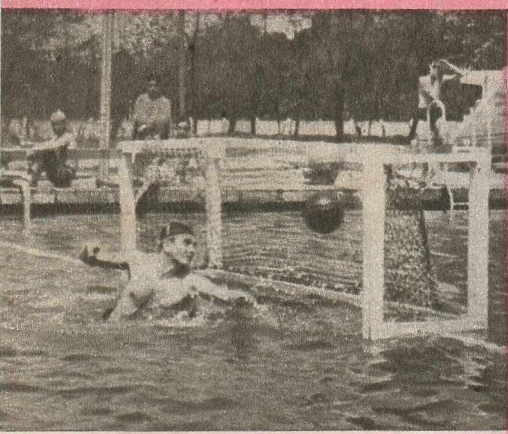

În cursă: Pahonțu (Petrolul-Ploesti), Ene II (Rapid), Zăbrea (Știința-Ti-mișoara), Oaisie (C.C.A.), Ghibea (Jiul) și Ozon (Progresul).

Văcuți de Neagu RĂDULESCU

ECHIPA DE FOTBAL a Angliei, care a reușit să termine duminică la egalitate (1-1) cu formația Uniunii Sovietice.

TERMINÂND VICTORIOS partida revanșă, Mihail Bolvianik a dobândit titlul de campion mondial la șah. Iată-l, imediat după victorie, împărțind autografe admiratorilor săi.

STRANDUL „DANTE GHERMAN” cunoaște o vie activitate. Aci se desfășoară antrenamentele, precum și concursurile înotătorilor și jucătorilor de polo din cluburile și colectivele sportive din Capitală. De curând a început și campionatul republican de polo. După primele două etape, doar echipele Dinamo și C.C.A. au rămas neînvinsse. În clișeu: un aspect al bazinei din complexul „Dante Gherman”, în timpul desfășurării campionatului de polo.

CONCURSUL INTERNAȚIONAL de parașutism va începe pe data de 30 mai. În vederea acestei întreceri camioane absolute a R.P.R., Anghela Răstase, se pregătește cu multă atenție.

ÎN ACTUALITATE

Din nou despre fotbal

Am asistat în ultimul timp la mai multe meciuri de campionat și la evoluția celor două selecționate și trebuie să mărturisim că de cele mai multe ori am rămas cu un gust amar.

Campionatul mai oferă doar satisfacții legate de curiozități... statistice: cine mai realizează două puncte, cine va ajunge — tot pe bază de punctaj — echipa Petrolul, care echipa nu va reuși să obțină cele 24 de puncte calculate pentru evitarea retrogradării etc., etc. Singurul care nu-și mai pun nici măcar această problemă sînt jucătorii de la C.S. Oradea, reușind poate — tocmai prin aceasta — să țină în șah formații rutinate. Ce mai așteaptă însă spectatorii de la un meci de campionat? Din păcate, au început să se mulțumească cu satisfacția mirică a înfringerii „favoritului” sau a realizării unor scoruri de rugbi. Un meci încheiat cu scor alb (0-0) cred că ar stîrni proteste împotriva prevederilor regulamentare în legătură cu obligativitatea celor 90 de minute de joc.

Ultimele două etape ne oferă suficiente exemple pentru a ilustra cele de mai sus. Echipa U.T.A. a fost învinsă la București cu 7-0. Într-un meci în care am admirat doar clișeau... șuturi. Dinamo București și C.C.A. au câștigat — în ultima etapă — partide cu o desfășurare complet anostă, în care au abundat greșelile elementare plătisind astfel un public altfel entuziast.

Jocurile făcute de cele două selecționate ale noastre în compania formațiilor Canto de Rio și Dinamo-Moscova ne-au nemulțumit de asemenea. În opoziție cu fantezia și tehnica brazilienilor și cu jocul modern și eficient al sovieticilor, cele două selecționate ale noastre păreau formate pur și simplu din începători. E dificil, desigur să alcătuiesti o selecționată. Dar la ora actuală dificultățile nu sînt legate de selecția propriu-zisă (datorită sensibilității egale... lipsei de „formă”), ci de randamentul pe care îl poate da o astfel de echipă înocăpătînarea cu care a fost menținut Cîșescu în lista de înalțare a C.C.A. (la meciul cu Canto de Rio), cu și stringerea laolaltă a cinci înalțări din Ploesti, București, Petroșani, T.F. Mureș și Iași (pentru meciul cu Dinamo-Moscova) sînt lucruri care surprind. E adevărat că după patru zile de pregătire, o selecționată constituită în astfel de condiții au putea da un randament superior, dar nu altă din cauza lipsei de omogenitate, cîț mai ales din cea a clasei inferioare a jucătorilor tratați.

Pentru anul acesta, ni s-au promis multe măsuri menite să ducă la redresarea fotbalului. Dar, pînă la urmă, ni s-au oferit doar... momente de joc athletic. Nici nu se poate face mai mult, pentru că într-o astfel de situație, singura soluție o constituie măsurile de perspectivă legate, de exemplu, de transformarea juniorilor de vârstă joare pe care îi avem, în buni jucători divizionari. Credem că numai o atare poziție este eficientă și nu gîna după rezultate imediate.

Florin SERBAN

